SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 6007 POSTAGE PAID AT TORONTO

● *JANUSZ GŁOWACKI TWORZY NA EMIGRACJI*

ECHO TYGODNIA

ECHO WEEKLY
Cena $1.00
24 strony

Niezalezny magazyn dla kazdego
Nr 73 Toronto 1 - 7 marca 1984

OJCIEC ŚWIĘTY:
CENIĘ POLSKĄ SOLIDARNOŚĆ

19 lutego Jan Paweł II spotkał się z liczną grupą pielgrzymow z Polski Oto obszerne teksty przemowienia Ojca Swiętego, wygłoszonego z tej okazji

Pragnę podziękowac za odwiedziny wszystkim pielgrzymom z Polski Wszystkim czterem grupom Kapłanom z diecezji włocławskiej i z ks biskupem Andrzejewskim Dwom grupom z archidiecezji warszawskiej, z parafii sw Tadeusza i z parafii w Tworkach, oraz z archidiecezji krakowskiej, z parafii sw Katarzyny

Bardzo wdzięczny jestem za odwiedziny, ktore pozwalają mi spotkac się przynajmniej przez chwilę z moimi rodakami( )To odnawia we mnie tę więz, ktora stale trwa Więz z ojczyzną, nawet tę więz w szczegolny sposob pogłębia, ponieważ przynosicie tutaj zywe swiadectwo tego, co jest w Polsce i czym są, a raczej kim są Polacy, w tym okreslonym momencie dziejow

Ja mam głęboką swiadomosc tego, czym jest Polska Noszę w sercu całe jej tysiąclecie, noszę w sercu zwłaszcza epokę do ktorej my należymy i którą wspolnie tworzymy

Ciąg dalszy str 5

OBROŃCA

Mecenas Siła-Nowicki, w liscie do gen Jaruzelskiego, oskarza władze o stawianie się nad prawem i o aresztowanie adwokata Bednarkiewicza na podstawie cynicznej prowokacji. Patrz str 4

KARDYNAŁ GLEMP: KOŚCIÓŁ POTĘPIA PODZIEMIE SOLIDARNOŚCI

W piątek 24 lutego, podrozujący po Brazylii prymas Polski kardynał Jozef Glemp, złozył dziennikarzom oswiadczenie w związku ze sprawą ks Nowaka z parafii w Ursusie

Powiedział, ze uwaznie obserwuje rozwój sytuacji w Ursusie Uwaza, ze **agitacja** w Ursusie jest wynikiem **roboty ludzi, ktorzy dążą do zdobycia rozgłosu politycznego**

Kardynał powiedział dalej, ze ks Nowak był bardzo zaangazowany w działalnosc Solidarnosci w Ursusie Jednak związek został **zinfiltrowany** w miescie przez **pewną destrukcyjną grupę**, ktora **prowokowała nieporządek**, zagrazając funkcjom duszpasterskim ks Nowaka

Dlatego tez, w tej sytuacji, Kościół uznał za wskazane interweniowac w celu uspokojenia sytuacji

Ks prymas oswiadczył rowniez, ze ks Nowak został przeniesiony do parafii w Łękach Kościelnych na własną prosbę

Kardynał Glemp oswiadczył dalej w Brazylii, ze Kościół w zadnym wypadku nie moze mieszac się do polityki Powiedział jednak rowniez, ze widzi podobienstwa między sytuacją kościoła katolickiego w Europie wschodniej, a teologią wyzwolenia, popularną w kościołach Ameryki Łacinskiej

Zapytany o stosunek Kościoła w Polsce do Solidarnosci kardynał Glemp oswiadczył, ze Kościół **tak długo popierał niezalezny związek, jak długo jego działalnosc zgodna była z doktryną społeczną Kościoła** Teraz jednak, **kiedy związek jest oficjalnie rozwiązany, Kościół potępia podziemną aktywnosc Solidarnosci**

Kardynał wyraził się tez **krytycznie o obecnym kierownictwie związku,** stwierdzając, ze przywodcy Solidarnosci **oddalili się od pierwotnych zasad,** na podstawie ktorych doszło do powstania związku

Ciąg dalszy str 5

KARDYNAŁ

Prymas Polski, kardynał Jozef Glemp w Rio· ''Kościoł potępia podziemną działalnosc Solidarnosci'' Patrz tekst obok

Krewni Premiera NRD proszą o azyl polityczny

Rząd zachodnioniemiecki podał 25 lutego, ze pięcioro krewnych premiera Niemiec Wschodnich Willi Stopha schroniło się w ambasadzie Niemiec Zachodnich w Czechosłowacji prosząc o azyl polityczny Premier Willi Stoph jest człowiekiem nr 2 w hierarchii partyjno-rządowej w NRD

Rzecznik zachodnioniemieckiego ministerstwa spraw międzyniemieckich powiedział w wywiadzie telefonicznym, ze w ambasadzie zachodnioniemieckiej w Pradze o azyl poprosili siostrzenica Stopha, jej mąz, dwojka ich dzieci oraz tesciowa siostrzenicy Uciekinierzy odmowili opuszczenia terenu ambasady i zwrocili się o wydanie zgody na emigrację do Niemiec Zachodnich NRD, RFN i Czechosłowacja podjęły rozmowy w celu rozwiązania sytuacji

Prasa wschodnioniemiecka nie wspomniała o incydencie podobnym do tego, z dnia 20 stycznia br kiedy 6 obywateli wschodnioniemieckich zajęło na dwa dni teren ambasady USA w Berlinie Wschodnim żądając emigracji do RFN W tym ostatnim przypadku NRD zgodziła się na ich transport do Berlina Zachodniego Według niepotwierdzonych oficjalnie informacji w kilka dni pozniej w budynku misji zachodnioniemieckiej w Berlinie Wschodnim schroniło się 12 obywateli wschodnioniemieckich, ktorym władze NRD zezwoliły rowniez na przejscie do Berlina Zachodniego

Hamburska gazeta ''Welt am Sonntag'' podała nazwiska zbiegłych krewnych premiera Stopha Są to siostrzenica Ingrid Berg, jej mąz Hans-Dieter Berg, ich 7-letni syn Jens i 3-letnia corka Simone oraz matka Hansa-Dietera Olga Berg

Według ''Welt am Sonntag'' w ambasadzie RFN w Pradze schroniło się rowniez trzech innych obywateli NRD, ktorzy nie zostali zidentyfikowani Zachodnioniemieckie ministerstwo spraw zagranicznych odmowiło komentarza w tej ostatniej sprawie

EMIGRANT

Janusz Głowacki, przedstawiciel nowej emigracji, autor sztuk teatralnych i powiesci, w Nowym Jorku ''Ciągle nie mogę uwierzyc, ze jestem wolny '' Patrz str 10

RADIO SOLIDARNOŚĆ

Solidarnosc zyje!Mocnym głosem na falach eteru zamanifestowała swoją obecnosc w kraju We czwartek wieczorem, 23 lutego, po czterech miesiącach milczenia, rozległ się znowu sygnał Radia Solidarnosc pierwsze takty zadzierzystej, okupacyjnej piosenki *Siekiera, motyka, piłka, graca*

I słowa TU RADIO SOLIDARNOSC, wypowiedziane najpierw głosem męskim, potem kobiecym

Ciąg dalszy str 4

ECHO WEEKLY

ECHO TYGODNIA

Niecenzurowany magazyn dla kazdego

wydają:

JACEK ADOLF I ZBIGNIEW FARMUS

redagują:

Jacek Adolf, Grazyna Farmus, Zbigniew Farmus, Zofia Bończa, Leszek Mech, Magdalena i Marek Czyzyccy i inni

ADRES ECHA TYGODNIA
Tylko dla korespondencji
393 SHAW St.
M6J 2X4 TORONTO, Ontario
531-5523

UWAGA **dyzury przy telefonie poniedziałek, wtorek, piątek, od 12 do 4 po południu**

CENNIK OGŁOSZEN

1 kolumna x 1 cal - $ 5
2 kolumny x 1 cal - $ 10
1 kolumna x 2 cale - $ 10
1/2 strony - $ 175
1 strona - $ 350

Stałe ogłoszenia w kąciku handlowym 3 miesiące $ 42

Ogłoszenia o wolnych miejscach pracy i jej poszukiwaniu - bezpłatnie

Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian i skrótów w artykułach i materiałach

Prenumerata **półroczna $ 25, roczna $ 50**

Informacja i niewolnicy

Leninizm-stalinizm, który z niewzruszonym uporem praktykuje się i w Moskwie i w Warszawie, jest wynalazkiem z innej epoki Z epoki, w której technika była na tyle prymitywna, ze można było wielomilionowy naród kompletnie izolować od otaczającego świata i można było jednocześnie izolować ten świat od informacji, co się z tym narodem robi

Jestem przekonany, ze ten głównie fakt tłumaczy i wieloletnie sukcesy spadkobierców Stalina w utrzymywaniu się przy władzy, i wieloletnią ślepotę Zachodu, zwłaszcza wielu zachodnich intelektualistów, na to co się naprawdę dzieje za żelazną kurtyną

Na naszych oczach epoka ta się kończy W Niemczech Wschodnich wszyscy oglądają zachodnioniemiecką telewizję W Czechosłowacji telewizję austriacką przynajmniej tam, gdzie ona dociera W Polsce nowa technika pozwala Solidarności na bezkarne nadawanie programów radiowych w stolicy, naszpikowanej donosicielami i agentami SB

Jest tylko kwestią czasu telewizja działająca za pośrednictwem satelitów i dostępna w sowieckim imperium każdemu, kto chociby domowym sposobem zmajstruje odpowiedni odbiornik Miniaturowy, trudny do wykrycia

Współczesne niewolnictwo opiera się na kłamstwie, czyli na dowolnym manipulowaniu informacją przez rządzących Udostępnienie niewolnikom informacji to początek końca systemu

Coraz trudniejsze jest też ukrywanie przed światem tego, co się dzieje wewnątrz obozu Metody Stalina były skuteczniejsze, kto umierał na Kołymie, ten milkł na zawsze Mao mawiał, ze odcięte głowy nie odrastają Nowe metody bywają obosieczne Jedną z nich jest zmuszanie niewygodnych ludzi do emigracji

Są wśród nich i twórcy Ale coz się dzieje po ich przyjeździe na Zachód? Wielu zaczyna głośno mówić, a to co mają do powiedzenia, często przetworzone w artystyczną formę i tym sposobem wzmocnione, dociera do wielu odbiorców Tutaj - bezpośrednio, w kraju - za pośrednictwem radia, tasm dzwiękowych, mikrofilmow

Biedni Rakowscy, Urbanowie, Kiszczakowie Biedny generał

Jacek Adolf

Zatkanie Francji i solidarność

TYDZIEŃ NA ŚWIECIE

● **Misja piechoty morskiej USA w Libanie jeszcze nie zakonczona** Na transmitowanej przez telewizję konferencji prasowej prezydent Reagan powiedział, ze jest gotowy na wysłanie z powrotem amerykańskiej piechoty morskiej do Libanu jesli pomoze to rządowi libańskiemu w uzyskaniu kontroli nad krajem

● **Atak UNITA na miasto Kafunfo w Angoli** Partyzanci z walczącej z reżimem komunistycznym w Angoli organizacji UNITA podczas ataku na miasto Kafunfo zniszczyli 340 rezimowych samochodow ciężarowych oraz wzięli do niewoli 77 pracownikow zagranicznych (46 Portugalczykow, 16 Brytyjczykow oraz 15 Filipińczykow) UNITA wydała komunikat, ze jakakolwiek proba odbicia zakładnikow będzie miała dla nich poważne konsekwencje UNITA przetrzymuje w dalszym ciągu 20 zakładnikow z Czechosłowacji ujętych w roku ubiegłym

● **Podziemna eksplozja nuklearna w Zachodniej Syberii** Według szwedzkiego instytutu sejsmologicznego w Uppsali ZSRR dokonał podziemnej eksplozji nuklearnej o mocy 6,5 na skali Richtera w Siemipalatinsku Według tego samego instytutu w roku ubiegłym ZSRR przeprowadził 27 podziemnych eksplozji nuklearnych w tym 14 czysto wojskowych w Siemipalatinsku i Nowej Ziemli oraz 13 w zachodnim Kazachstanie w ramach szeroko zakrojonych prac ziemnych.

● **We Włoszech skazano 22 członkow Czerwonych Brygad** za udział w akcjach terrorystycznych na kary więzienia do lat 25 13 oskarzonych uniewinniono

● **Papiez Jan Paweł II beatyfikował 100 osob** Podczas ceremonii w Bazylice Sw Piotra Ojciec Sw Jan Paweł II podniosł do rangi błogosławionych 83 kobiety i 17 mężczyzn 99 beatyfikowanych osob były to osoby wybrane z ponad 2000 osob ściętych na gilotynie w miescie francuskim Angers w okresie październik 1793 - październik 1794 (faza terroru w wielkiej rewolucji francuskiej) Setną beatyfikowaną osobą został ojciec Giovanni Mazzucconi, misjonarz włoski zamordowany przez tubylca na terenach obecnej Papui - Nowej Gwinei za krzewienie wiary katolickiej W swej homilii wygłoszonej w części po francusku, a w części po włosku Jan Paweł II podkreślił, ze męczennicy z Angers, ktorzy zginęli nie chcąc wyrzec się swej wiary i swych ideałow przypominają tych, ktorzy cierpią dzisiaj za swą wiarę i przekonania Wsrod 99 zgilotynowanych osob znajdowało się 12 księży i 3 zakonnice Wszyscy oni zginęli za odmowę złożenia przysięgi lojalnosci wobec reżimu, ktoremu sprzeciwiał się w tamtych czasach Kościoł 84 zgilotynowane osoby swieckie odmowiły uznania dla aktu desekracji kościołow i symboli wiary rzymskokatolickiej W ceremonii wzięła udział około 500-osobowa grupa potomkow nowo beatyfikowanych

● **Dzieci argentynskie, ktorych rodzice zniknęli w czasie terroru wprowadzonego przez juntę wojskowych cierpią w o wiele większym stopniu na zaburzenia emocjonalne i chroniczne choroby fizyczne niz ich rowiesnicy,** ktorym zaoszczędzono traumatycznego dzieciństwa - oswiadczyli lekarze, psychiatrzy i psychologowie w Argentynie

● **W Bilbao został zastrzelony senator, socjalista E Casas,** głosny w Hiszpanii przeciwnik separatyzmu Baskow

● **Zachodnioniemiecki generał Hans-Joachim Mack, 55 lat, został pierwszym zastępcą generała USA B Rogersa dowodcy połączonych sił NATO w Europie**

● **Narkoman w Los Angeles ostrzelał grupkę szkolnych dzieci zabijając dziewczynkę oraz raniąc 8 osob**

● **Nuncjusz papieski w Chile krytykuje rząd chilijski** Nuncjusz papieski w Chile, arcybiskup Angelo Sodano skrytykował chilijski rząd wojskowy za nie wyrazenie zgody na bezpieczne opuszczenie misji watykanskiej w stolicy Chile Santiago przez 4 lewicowych partyzantow określając decyzję jako niekurtuazyjną i bez szacunku dla papieża Jana Pawła II Partyzanci weszli uzbrojeni na teren misji prawie 6 tygodni temu utrzymując, ze ich życiu zagraza niebezpieczenstwo Watykan przyznał czworce azyl polityczny po oddaniu przez nich broni "Kazdy mijający dzien, kazdy mijający tydzien - powiedział arcybiskup Sodano na spotkaniu z ministrem spraw zagranicznych Chile J del Valle - jest kolejnym dowodem wielkiego braku szacunku dla Stolicy Apostolskiej" Rząd chilijski utrzymuje, ze ukrywająca się czworka powinna stanąć przed sądem z oskarzenia o zabojstwo w roku ubiegłym gubernatora militarnego Santiago *Zródła kościelne poinformowały* ze pozew sądowy został sporządzony po otrzymaniu przez partyzantow politycznego azylu

● **Czy czwarte małzenstwo Onassis będzie udane?** Jedna z najbogatszych kobiet swiata 33-letnia Christina Onassis zaręczyła się z 37-letnim Thierry Roussel spadkobiercą olbrzymiej firmy farmaceutycznej we Francji Poprzednie trzy małzenstwa Onassis zakończyły się rozwodami

We Francji ciężko idzie socjalistycznemu rządowi z komunistami w gabinecie W zeszłym roku wsrod setek strajkow, strajki służby zdrowia, policjantow i nauczycieli spowodowały największe kłopoty W ubiegłym miesiącu farmerzy poustawiali swe traktory i maszyny rolnicze na torach kolejowych by zaprotestować przeciwko niskim cenom skupu mięsa i taniemu importowi A w ubiegłym tygodniu zakonczył się 8-dniowy strajk kierowcow ciężarowek, ktorzy zbudowawszy z nich w całym kraju 300 barykad zablokowali niemal wszystkie wazniejsze autostrady i drogi powodując jeden z największych w dziejach Francji korkow

Kierowcy z 28 200 przedsiębiorstw transportowych (40% stanowią przedsiębiorstwa z jednym właścicielem, będącym zarazem kierowcą, a 80% ma mniej niz 10 pracownikow) domagali się przede wszystkim zmiany przepisow celnych, zmniejszenia podatku paliwowego, możliwosci przejscia na emeryturę w wieku 55 lat i rekompensat finansowych z rentą chorobową włącznie w przypadku chorob zawodowych

Prezydent Mitterand z ministrem transportu komunistą Fitermanem wysłali policję by odblokować drogi siłą Po kilku drobnych starciach okazało się, ze rząd nie ma srodkow by usunąć tysiące ciężarowek oraz zaaresztować kierowcow

Zatkanie Francji spowodowało zaburzenia drogowe w całej Zachodniej Europie Rządy zachodnie zwrociły się do rządu francuskiego o odszkodowanie za straty poniesione przez ich nie mogące przewozić ciężarowki Komunista Fiterman wykluczył możliwosc odszkodowania i odmowił przybycia na zaproponowane przez Holandię nadzwyczajne spotkanie odpowiednich ministrow EWG dotyczące strajku we Francji i jego zagranicznych konsekwencji

W samej Francji zanotowano brak jedzenia w sklepach, zamknięto szereg fabryk, niektore z aptek wyczerpały swe zapasy lekow, dwie osoby zginęły w wypadku drogowym związanym z ciężarowkami strajkujących, ludzie nie mogli jechać na wypoczynek bądz z niego powrocic

Zycie zamarło i można było się zdenerwować Tymczasem olbrzymia większosc Francuzow - co wykazały sondaze opinii publicznej - pomimo zaistniałych niewygod poparła strajk i uznała żądania kierowcow za słuszne

Drugie wsparcie przyszło ze strony zagranicznych kolegow po fachu, (z RFN, Austrii, Włoch, Holandii, Szwecji i Danii), ktorzy przyłączyli się do strajku blokując Przełęcz Brennera i domagając się złagodzenia włoskich przepisow celnych

Dwa ładne przykłady solidarnosci

Po osmiu dniach kierowcy francuscy przerwali strajk, gdy socjalistyczny rząd Mitteranda zgodził się na rozmowy z szefami ich związkow zawodowych z góry zapowiadając ustępstwa

Nawet gdy niewiele w tych rozmowach uzyskamy, powiedział jeden ze strajkujących kierowcow - rząd socjalistyczny i jego komunistyczni ministrowie dowiedzieli się, ze istnieje coś takiego jak mały biznes i ze pomimo całego ich upodobania do nacjonalizowania i popierania wielkich przedsiębiorstw ten mały samozatrudniający się człowiek posiada swą wagę w życiu kraju

SWIATOWIT

✓ Krytyk polityki zatrudnienia, poseł z ramienia partii konserwatywnej James Mc Grath przedstawił parlamentowi dane, z ktorych wynikało, iz 76,3% z 184 4 miliona dolarow przeznaczonych na stworzenie nowych miejsc pracy (w tym etaty rządowe na specjalne cele, dofinansowanie szkolen, roboty publiczne) otrzymują okręgi wyborcze reprezentowane przez liberałow
Niecałe 11 procent pieniędzy trafia do okręgow konserwatystow, a 6 procent do NDP Od wielu tygodni opozycja usiłowała dociec jak wygląda dotychczasowa dystrybucja funduszu i jak rozdzielony zostanie planowany w nowym budzecie program stwarzania nowych miejsc pracy dla młodych bezrobotnych W ubiegły wtorek John Roberts przedstawił koszty stworzenia 50000 miejsc pracy w ciągu ostatnich 2 lat w ramach całosciowego raportu

✓ Po 14 miesiącach walki w parlamencie Manitoby, upadł ostatecznie projekt rządzącej tam NDP wprowadzenia języka francuskiego jako drugiego języka oficjalnego Premier prowincji Howard Pawley zrezygnował z proby prawnego zatwierdzenia pakietu pod wpływem silnych atakow ze strony partii konserwatywnej będącej w opozycji
Problem praw językowych dla Frankofonow w Manitobie znajdzie się w najbliższym czasie w Sądzie Najwyższym, ktory rozstrzygnie jego zgodnosc z konstytucją kraju i aktami prawnymi prowincji Prowincję zamieszkuje około 60 000 Frankofonów
Taktyka torysow niedopuszczenia do zalegalizowania kontrowersyjnego pakietu polegała na bojkocie Przez 13 dni posłowie tej partii nie brali udziału w obradach uniemozliwiając dyskusję i głosowanie

✓ Od 15 marca w ramach federalnego funduszu działać będzie telefoniczna linia informacyjna założona specjalnie w związku z wizytą Jana Pawła II w Midland przewidzianą na 15 wrzesnia tego roku
Numer telefonu (wolny od opłat)
1-800-461-4343

✓ Profesor John Crispo z uniwersytetu U of T wystąpił z krytyką egalitarnego rozdziału zasiłkow rodzinnych, emerytow - wprowadzonego przez liberałow Zdaniem profesora Crispo płatnosci te, obciążające znacznie rządowy deficyt powinny być przekazywane jedynie osobom naprawdę potrzebującym - a zarazem w wysokosci, ktora mogłaby zaspokoic podstawowe potrzeby tych osob Odpowiednio wysokie dodatki mogłyby być zdaniem profesora zarazem narzędziem polityki społecznej

✓ Ponad 363 tysiące ontaryjskich dzieci (17%) zyje w nędzy Granica nędzy dla samotnej matki z dzieckiem wynosi 12 691 rocznie 4-osobowa rodzina zyje w nędzy jesli jej zarobki są niższe niz 19 563 dolarow rocznie Dzieci są największymi ofiarami depresji i bezrobocia powiedział przewodniczący Komisji Planowania Eilert Frerichs, domagając się od rządu prowincji funduszy dla ubogich rodzin A Children Aid Society w Toronto stoi w obliczu połmilionowych cięc budzetowych

✓ Jack Ackryd, szef torontonskiej policji od 1980 roku złozył rezygnację z zajmowanego stanowiska by przejąc stanowisko wiceprzewodniczącego Liquor Control Board of Ontario - rady zajmującej się kontrolą dystrybucji i spozycia napojow alkoholowych
Rezygnacja popularnego w miescie Ackroyda była pewnym zaskoczeniem mimo iz nosił się on z tym zamiarem od dosc dawna
43 lata spędził w policji i stwierdził, ze marzy o spokojniejszej pracy Komentatorzy podejrzewają, ze wzrost aktywnosci mafii w miescie zniechęciła ostatecznie 58-letniego Ackroyda do pracy w policji Zastąpił go Jack Marks

✓ Co jakis czas informujemy o wynikach kolejnych badan opinii publicznej Instytutu Gallupa i innych wyspecjalizowanych instytucji Koszty tych badan pokrywające płace ankieterow przygotowanie ankiet i ich opracowanie pokrywane są z kieszeni podatnikow Przeprowadzenie badan, ktorych koszty przekraczają 15 tys wymaga zgody ministrow gabinetu Zdarzają się jednak badania mało istotne z punktu widzenia wiedzy o Kanadyjczykach i planowania gospodarczego 42,6 tysiąca dolarow kosztowały trzy serie badan opinii publicznej na temat wystawy *Expo 86 która ma miec miejsce* w Vancouverze Badania te prowadziła Decima Research Ltd Wydatki pokryto z kieszeni podatnikow ontaryjskich, co ostro zaatakowała opozycja liberalna prowincji

✓ Co 4 lata odbywa się festiwal kultury estonskiej Najbliższy będzie miał miejsce w Toronto 8 lipca Spodziewany jest udział 20 tysięcy zyjących na wygnaniu Estonczykow sposrod 70 tysięcy uciekinierow, ktorzy opuscili kraj w obawie przed sowiecką okupacją Kanada i wiele innych krajow nie uznała oficjalnie aneksji Estonii W Waszyngtonie działa konsul na wygnaniu, ktory ma być gosciem festiwalu W Kanadzie znalazło schronienie 20 tysięcy Estonczykow Dla nich lipcowy festiwal nie jest jedynie kulturalnym wydarzeniem jest okazją przypomnienia sytuacji w okupowanych republikach nadbałtyckich

✓ Kim Mitchell - ciężarna mieszkanka Orilla, ktora odmowiła zeznan obciążających mężczyznę, ktory ją pobił, opuściła więzienie na które skazana została w wyniku utrudniania przebiegu procesu Mitchell skazana została na 3 miesiące więzienia W wyniku apelacji wyrok skrocono do dwoch tygodni

✓ Burza sniegowa o nienotowanej od kilku lat sile przeszła nad Ontario w nocy z poniedziałku na wtorek Sztormowa fala nadciągnęła z południa Stanów Zjednoczonych Siła wiatru przekraczała 60 km na godzinę, a opad sniegu osiągnął po pierwszych godzinach wysokosc 20 cm Silny wiatr i snieg utrzymywał się w ciągu następnego dnia W pierwszym dniu burzy nie zanotowano powazniejszych wypadkow Atak zimy nastąpił po okresie rekordowo wysokich temperatur na miesiąc luty

✓ Ontaryjski Związek Młodych Chrzescijanek YWCA otrzymał 11 tysięcy dolarów od władz prowincji na prowadzenie seminariów szkoleniowych dla działaczek organizacji
Przedmiotem seminariów ma być sytuacja rodzin imigrantów, a zwłaszcza kobiet obarczonych rodziną YWCA prowadzi zajęcia techniczne, poradnictwo rodzinne i naukę języka angielskiego dla imigrantek Organizacja istnieje na terenie Toronto od 100 lat

✓ Od wielu miesięcy trwa sensacja wokół sprwy doktora Henryka Morgentalena założyciela nielegalnych w swietle prawa kanadyjskiego klinik przerywania ciąży w trzech kanadyjskich prowincjach Przed sądem ontaryjskim toczy się rozprawa przecie niemu i dwóm innym lekarzom, oskarzonym o przeprowadzanie zabiegów, zastrzezonych wyłącznie w wyniku decyzji specjalnych komisji szpitalnych
Broniąc się, lekarze atakują system prawny, który ich zdaniem jest okrutny wobec kobiety Lekarze twierdzą, iz komitety działają w 261 szpitalach kanadyjskich - przy czym efektywnie działa zaledwie 17 .Na prowincji kierownictwo szpitali uchyla się od zorganizowania komitetów obawiając się naciskow ze strony lokalnej społecznosci
Trudnosci związane z przerwaniem ciąży zmuszają kobiety do dokonywania zabiegow w przygranicznych miastach USA

Zbliza się proces więzionych od dnia wprowadzenia stanu wojennego działaczy KOR-u i Solidarnosci

Grozi im kara smierci
Wyroki na innych wykonują bez sądu
Niedawno w niewyjasnionych okolicznosciach zginął syn znanego działacza Solidarnosci Wiejskiej
Piotr Bartoszcze
POLITYCZNE MORDERSTWO?
Jesli nie jest ci to obojętne przyjdz na

DEMONSTRACJĘ 13 MARCA

godzina 7 wieczorem przed konsulatem PRL w Toronto
Nie powinno tam zabraknąc zadnego Polaka

Polish Canadian Action Group
PCAG

Kongres Polonii Kanadyjskiej Okręg Toronto

OŚRODKI POMOCY IMIGRANTOM

MIĘDZYORGANIZACYJNE BIURO IMIGRACYJNE
192 Garden Ave.
Tel. 532-1126

OŚRODEK POMOCY POLSKIM IMIGRANTOM
206 Beverley St.
Tel 979-9634

BIURO POMOCY SPOŁECZNEJ
128 Fern Ave.
Tel. 533-9471

BIURO POMOCY NOWO PRZYBYŁYM
192 Garden Ave Toronto
Tel (416) 532-1126, 532-4058

czynne Poniedziałek, Czwartek, Piątek 10 - 17
Wtorek - Sroda 10 - 19

Oferujemy pomoc nowo przybyłym w następujących sprawach

- informacja ogólna,
- sprawy imigracyjne, porady,
- akcja sponsorowania,
- posrednictwo w poszukiwaniu pracy i mieszkania,
- pisanie "resume", aplikacji o prace oraz podan,
- tłumaczenia, wypełnianie urzędowych form,
- informacja o szkolnictwie,
- tłumaczenie w załatwianiu spraw urzędowych,
- pomoc tłumacza przy wyrabianiu licencji,
- pomoc w załatwianiu zasiłku dla bezrobotnych i "welfare",
- sprawy i porady socjalne

Zwracamy się z prośbą do Wszystkich chętnych, którzy mogliby udzielic pomocy nowo przybyłym o skontaktowanie się z naszym biurem
Szczególnie liczymy na pomoc ochotników przy tłumaczeniu i kontaktach z urzędami kanadyjskimi

Dziękujemy

Magazyn zamknięty do odwołania

OŚRODEK POMOCY POLSKIM IMIGRANTOM

K P K Okręg Toronto
206 Beverley St Tel 979 - 9634/39

oferuje informacje i pomoc imigrantom polskim (w okresie poprzedzającym uzyskanie kanadyjskiego obywatelstwa) we wszystkich sprawach związanych z osiedleniem i integracją w społeczeństwie Kanady, m in skierowania, tłumaczenia, resumes, uwierzytelnienia dokumentów pod przysięgą, itd
Biuro otwarte od poniedziałku do piątku od 10 rano do 4 po południu Usługi bezpłatne"

U W A G A
NOWOPRZYBYLI POLACY, OSOBY I RODZINY O NISKICH DOCHODACH, EMERYCI

Jezeli dochody Twoje w 1983 r nie przekroczyły

$ 11 000 dla osoby pojedyńczej
$ 13 000 dla 2-ch osob
$ 15 000 dla 3-ch osób
$ 17 000 dla 4-ch osób,

kwalifikujesz się do bezpłatnego wypełnienia formularza podatkowego (INCOME TAX RETURN)

KPK OKręg Toronto organizuje, dla w/w kategorii osób, klinikę podatkową w marcu i kwietniu 94 r Formularze będą wypełniane przez specjalistów, w kazdą srodę, od 7 marca do 25 kwietnia 1984 r w godzinach od 6 30 do 8 30 wieczorem we wszystkich Biurach Pomocy Imigrantom DODATKOWO w dniu 24 marca br w Biurze przy ul 206 Beverley odbędzie się klinika dla rodzin o najniższych dochodach (do $ 8 000 rocznie) w godzinach od 9 rano do 1-szej po południu
Uprzejmie prosimy o scisłe przestrzeganie w/w limitów finansowych Osoby, których łączne dochody przekraczają podane limity, nie będą załatwiane

KONIECZNA UPRZEDNIA TELEFONICZNA LUB OSOBISTA REJESTRACJA
Na umówione spotkanie proszę przyniesc formularze podatkowe, (Income Tax forms) mozna je otrzymać na poczcie - jak również wszystkie potrzebne dokumenty, S I N , informacje o dochodach z tytułu zatrudnienia (T4) emerytury T4A, Zasiłku bezrobotnego T4U, procentów od oszczędnosci T5, dodatku rodzinnego TFAL, o wydatkach na studia T2202A jak rowniez pokwitowania za opiekę nad dziećmi (S I N tej osoby), opłaty związkowe, wydatki na leczenie i cele charytatywne Proszę posegregowac dokumenty na poszczegolnych członków rodziny, jak również, jesli było wypełnione, zeznanie podatkowe z roku ubiegłego

WAŻNE! Zeznanie podatkowe powinny wypełnić również osoby, które w Kanadzie jeszcze nie pracowały, ponieważ mogą kwalifikować się do zwrotu pieniędzy z tytułu np otrzymywania dodatku rodzinnego na dzieci lub zapłaconego czynszu

Szczegółowych informacji udzielają i prowadzą rejestracje wszystkie Biura Pomocy Polskim Imigrantom, a mianowicie

Osrodek Pomocy Polskim Imigrantom,
206 Beverley St - tel 979-9634/39
Biuro Pomocy Nowo przybyłym tel 532-1126
192 Garden Ave
Biuro Pomocy Społecznej tel 533-9471/72
128 Fern Ave p # 103

LIST OTWARTY DO JARUZELSKIEGO

Władysław Siła-Nowicki, wybitny obronca w procesach politycznych, skierował do gen Jaruzelskiego list otwarty, w ktorym oskarza władze PRL o cyniczne i nieetyczne łamanie obowiązujących praw

Mecenas Siła-Nowicki protestuje przeciw aresztowaniu i szykanowaniu jego kolegów adwokatow, którzy podjęli się obrony ludzi, rezimowi niewygodnych

Sam autor listu przekroczył juz 70 lat i jak pisaliśmy w *Echu Tygodnia,* jesienią ubiegłego roku został zmuszony do zakończenia aktywnej kariery adwokackiej

W liscie do gen Jaruzelskiego stwierdza, ze aresztowanie adwokata Macieja Bednarkiewicza, w dniu 11 stycznia, było aktem bezprawnym Aresztowano go dlatego, ze miał dowody na to, iz pobicie Grzegorza Przemyka, 19-letniego maturzysty liceum Karola Frycza-Modrzewskiego w Warszawie, na posterunku MO przy ul Jezuickiej, spowodowało smierc Mecenas Bednarkiewicz miał występowac jako pełnomocnik Barbary Sadowskiej, matki Grzegorza, w przygotowywanym procesie

W czasie rewizji w mieszkaniu Macieja Bednarkiewicza, tuz przed jego aresztowaniem, funkcjonariusze MO skonfiskowali cały material, w tym akta dotyczące sprawy Przemyka

Adwokat Bednarkiewicz został oskarzony m in o to, ze ukrywał poszukiwanego przez MO dezertera z oddziałów ZOMO i tym samym został z procesu wyłączony Maciej Bednarkiewicz był takze obroncą Jana Rulewskiego, jednego z jedenastu działaczy, oczekujących na procesy polityczne

Innym adwokatem, którego w swym liście do Jaruzelskiego wymienia mecenas Siła-Nowicki, jest adwokat Piotr Andrzejewski, którego władze pozbawiły mozliwosci wykonywania zawodu

W liscie Siła-Nowicki stwierdza takze

Na szczęscie nie jestesmy juz w latach pięćdziesiątych, kiedy to wymiar sprawiedliwosci obsunął się na samo dno Tylko ze obecnie przedstawiciele władzy zatracają poczucie moralne i to doprowadzic moze do nieprzewidzianych konsekwencji

W liscie mecenas Siła-Nowicki potwierdza całym swoim autorytetem jednego z najwybitniejszych polskich adwokatow, przewazającą w warszawskich kołach prawniczych opinię, ze aresztowanie Macieja Bednarkiewicza miało na celu uniemozliwienie, a w kazdym razie utrudnienie uczciwego osądzenia i ukarania zabójców Grzegorza Przemyka Proces, wielokrotnie odkładany, spodziewany na początku lutego, został jednak w styczniu odroczony raz jeszcze I choc od smierci warszawskiego licealisty minęło juz przeszło 9 miesięcy, zadnego konkretnego terminu wciąz nie wyznaczno

Zeby uzasadnic zwłokę, władze dokonały dwu zabiegów Po pierwsze, do ,,zadania urazu, ktory mogł byc smiertelny'' - tak określił to rzecznik rządu Jerzy Urban - przyznał się ni z tego ni z owego jeden z dwu pracownikow pogotowia ratunkowego, ktorzy zabrali ciężko pobitego chłopca z komisariatu MO na ul Jezuickiej w Warszawie Obaj pracownicy pogotowia postawieni zostali juz przedtem pod zarzutem współudziału w zabojstwie

Drugim zabiegiem, dokonanym przez władze, było aresztowanie, na początku stycznia, pod zarzutem nie sprecyzowanych do konca przestępstw antypanstwowych, doskonale zorientowanego w okolicznosciach sprawy Przemyka, adwokata Macieja Bednarkiewicza Pozwala to na wyłączenie go z procesu

A oto streszczenie listu, na podstawie depeszy agencji *Associated Press*

Mecenas Siła-Nowicki okresla aresztowanie mecenasa Bednarkiewicza jako niebezpieczne i cyniczne pogwałcenie prawa i pisze, ze Bednarkiewicza aresztowano, poniewaz dysponował dowodami, ze Grzegorz Przemyk odniosł smiertelne obrazenia w wyniku pobicia go na posterunku milicji przy ul Jezuickiej Siła-Nowicki zaznacza dalej, ze na szczęscie, wymiar sprawiedliwosci w Polsce nie upadł teraz tak nisko, jak na początku lat 50-tych Mimo to jednak, kiedy przedstawiciele władz panstwowych tracą w swoich działaniach wszelkie poczucie moralnosci, prowadzi to do konsekwencji niemozliwych do przewidzenia

Autor listu potwierdza wczesniejsze informacje, według ktorych, aresztując adwokata Bednarkiewicza, władze zabrały mu jednoczesnie dokumenty, dotyczące sprawy Przemyka Dokumenty te przeczytano, zanim zwrócono je, ze złamanymi pieczęciami, kolegom aresztowanego adwokata

Opisując poczynania władz w sprawie Grzegorza Przemyka, mecenas Siła-Nowicki stwierdza, ze przez wiele miesięcy prokuratura wykorzystywała wszelkie dostępne jej srodki, by uniknąc wyjasnienia stosunkowo prostej, niemal oczywistej sprawy i by tę sprawę zaciemnic i skomplikowac po to, zeby zapobiec umieszczeniu rzeczywistych sprawców na ławie oskarzonych

Mecenas Siła-Nowicki oskarza prokuraturę o wydawanie oswiadczen sprzecznych z prawdą i o probę, bez szukania najmniejszego nawet pretekstu, obarczenia odpowiedzialnoscią za smierc Grzegorza Przemyka dwu pracowników pogotowia ratunkowego Według okreslenia autora listu, sprawa ta jest groznym przykładem naginania przez władze kodeksu karnego, gwarancji prawa i ładu, dla własnych celow politycznych tejze władzy Równoczesnie, nadając duzy rozgłos aresztowaniu adwokata Macieja Bednarkiewicza, władze usiłują zastraszyc tych, ktorych obowiązkiem jest walczyc o prawo i ład, odwaznie i bezkompromisowo

Autor listu do szefa partii i rządu, adwokat Siła-Nowicki, był skazany w latach stalinowskich na smierc za podziemną działalnosc opozycyjną, poznie ułaskawiony i zrehabilitowany, zdobył sobie szybko pozycję jednego z najwybitniejszych obroncow w sprawach politycznych w Polsce Związany blisko z hierarchią kościelną, był tez w latach 80-81 wsród czołowych doradcow Solidarnosci

Obecna ekipa rządząca pozbawiła go mozliwosci dalszego występowania w sądach, wykorzystując w tym celu arbitralny przepis o przechodzeniu adwokatow na emeryturę w wieku 70 lat

Depesza AP relacjonuje tez rozmowę z innym cenionym polskim adwokatem, Jackiem Taylorem z Gdanska Amerykanski korespondent spytał go, dlaczego występuje jako obronca w sprawach politycznych W podejmowaniu się takich spraw, odpowiedział Taylor, nie ma właściwie zadnego ryzyka Ryzyko kryłoby się za to w odmowie podejmowania się ich, ryzyko polegające na tym, ze wszyscy ktorych się szanuje odwrociliby się od nas plecami

Amerykanski dziennikarz stwierdza tez, ze policja polityczna wywiera na gen Jaruzelskiego silną presję, by obronił funkcjonariuszy, zamieszanych w sprawę Grzegorza Przemyka A ponieważ ukaranie ich mogłoby wywrzec niekorzystny wpływ na postawę potrzebnego gen Jaruzelskiemu aparatu bezpieczenstwa

CYNICZNA PROWOKACJA

Więcej szczegółów na temat listu przynosi korespondencja *New York Times'a*

Mecenas Bednarkiewicz reprezentował takze kościół sw Marcina w nie wyjasnionej jeszcze sprawie, w ktorej tajniacy włamali się tylnymi drzwiami do klasztoru i zdemolowali biuro prymasowskiego komitetu pomocy uwięzionym Gdyby doszło do procesu jedenastu przywódcow Solidarnosci to KSS KOR byłby ich obroncą

Mecenas Siła-Nowicki stwierdził, ze w sierpniu ub r Maciej Bednarkiewicz powiedział mu, ze w marcu odwiedził go osobnik, podający się za dezertera z ZOMO Mec Bednarkiewicz nie podjął się jego sprawy, bo człowiek ten budził podejrzenia

Został następnie wezwany do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, gdzie odtworzono mu tasmę dźwiękową z oswiadczeniem rzekomego dezertera, ze mec Bednarkiewicz radził mu pozostac w ukryciu i ofiarował mu 50 tys zł prosząc zeby skradł milicyjny nadajnik radiowy i pokazał mu, jak go obsługiwac, a takze obiecał, ze zapłaci 200 tys zł za skradzione radio

Mecenas Siła-Nowicki opowiedział, ze Maciej Bednarkiewicz na to się rozesmiał i zapytał, czy te nonsensy są traktowane powaznie

W liscie do Jaruzelskiego mecenas Siła Nowicki pisze ''Oswiadczam panu publicznie, panie generale, ze Maciej Bednarkiewicz jest ofiarą cynicznej prowokacji Ludzie, ktorzy ją zorganizowali są swiadomi faktu, ze nigdy nie popełnił wykroczen, o ktore się go oskarza''

PIOTR BARTOSZCZE ZAMORDOWANY

Pisaliśmy w ostatnim numerze *Echa Tygodnia* o tragicznej smierci działacza Solidarnosci wiejskiej Piotra Bartoszcze i o tym ze rodzina i przyjaciele podejrzewają ze nie był to wypadek lecz ze Bartoszcze został zamordowany Obecnie publikujemy komunikat specjalny w tej sprawie

Komitet Obrony Solidarnosci
Bydgoszcz, dnia 12 lutego 1984 roku
Komunikat Specjalny
Piotr Bartoszcze zamordowany

W nocy z dnia 7 na 8 lutego 1984 roku zginął w tajemniczych okolicznosciach wybitny działacz Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych Solidarnosc Piotr Bartoszcze

Według wszelkiego prawdopodobienstwa, został on bądz bezposrednio zamordowany przez funkcjonariuszy SB, bądz zaszczuty przez nich na smierc Okolicznosci tajemniczego wypadku samochodowego między Sławęcinem a Tucznem koło Inowrocławia, w szczególnosci zas wrzucenie zwłok do studni melioracyjnej, w odległosci około 800 metrow od miejsca rzekomej kraksy, wskazują, ze Piotr Bartoszcze został zabity

Tym bardziej, ze odciśniętym na podmokłej łące sladom zmarłego towarzyszyły slady innych osob

Wiele mówiąca jest formuła protokołu o sekcji zwłok ''Przypadkowe uduszenie przez przycisnięcie otworu oddechowego do podłoza''

Nawet gdyby Służba Bezpieczenstwa bezposrednio nie uczestniczyła w zabojstwie, to i tak ona ponosi główną odpowiedzialnosc, bowiem od dłuższego czasu znęcała się moralnie nad nie mogącym pogodzic się z ohydą komunistycznego rezimu Piotrem Bartoszcze W ostatnich dniach przed smiercią, Piotr Bartoszcze był wyraznie szczuty przez milicję

Ta osłabiona odpornosc jego organizmu, mogła spowodowac szybszy zgon, po wymuszonej bądz przypadkowej kraksie Mogła wywołac nie kontrolowaną ucieczkę przed realnymi bądz urojonymi napastnikami

Piotr Bartoszcze jest więc kolejną ofiarą komuno-imperializmu Ofiarą stanu wojennego ( ) przede wszystkim zas ofiarą głównej potwory rezimu, Służby Bezpieczenstwa

Mamy głęboką nadzieję, ze najbliższe dni jasno określą przyczynę smierci i jednoznacznie wskazą winnych Juz teraz jednak mozemy powiedziec, ze do grupy odpowiedzialnych za smierc ( ) bez wątpienia nalezy Służba Bezpieczenstwa, wraz z ohydną armią agentow, kapusiow i kolaborantow ( )

Mamy nadzieję, ze jego oczekująca dziecka zona, wraz z trojgiem dzieci, nie pozostaną bez opieki

KS. POPIEŁUSZKO

PRZECIW ATEISTYCZNEMU MONOPOLOWI WŁADZ

W niedzielę, 26 lutego w kościele sw Stanisława na Żoliborzu, ôdprawił mszę sw i wygłosił kazanie ks Jerzy Popiełuszko Jak donoszą korespondenci zagraniczni, w nabozenstwie wzięło udział ok 10 tys wiernych Nie wszyscy mogli się pomiescic w kościele

Ks Popiełuszko wystąpił w swym kazaniu przeciwko ateizacji społeczenstwa Powiedział

W okresie powojennym, władze prowadziły niestrudzoną walkę o utworzenie w kraju monopolu ateistycznego Nie ustawały takze w wysiłkach usuwania Boga z serc dziatwy szkolnej Apeluję do was wszystkich, abyscie mieli na tyle odwagi, aby publicznie zamanifestowac waszą lojalnosc wobec Boga i Kościoła, w szkołach, w waszych fabrykach, w biurach, i to bez względu na konsekwencje

Juz niegdys, wielki Prymas Tysiąclecia, kardynał Stefan Wyszynski, powiedział, ze szkoły należą do narodu, a nie są własnością jakiejkolwiek partii, sekty, czy grupy walczącej o usuwanie Boga z dusz ludzkich

Panstwo nie moze narzucac społeczenstwu swej własnej religii Nie moze takze dyktowac narodowi, w co ma wierzyc, a w co nie Polska jest krajem na wskros katolickim W tym własnie kraju prasa swiecka ukazuje się w milionach egzemplarzy, prasa katolicka ograniczona jest do kilku tygodników, na łamach ktorych ukazują się często dekrety cenzury, swiadczące o skonfiskowaniu napisanego tekstu

Módlmy się o ideały Solidarnosci, kontynuował ks Popiełuszko Módlmy się takze za tych, którzy zaprzedali się służbie kłamstwa, nienawisci i brutalnej siły

W swym niedzielnym wystąpieniu ks Popiełuszko wezwał tez wiernych *aby modlili się w jego intencji w dniu 6* marca Na dzien ten został on wezwany do stawienia się **na ponowne przesłuchanie**

Jest on jednym z tych duchownych, ktorym władza zarzuca naduzywanie ambony dla celow nie religijnych

RADIO SOLIDARNOŚĆ

Ciąg dalszy ze str 1

Program trwał 6 minut, a zdaniem korespondentow zagranicznych, głos spikera przypominał znany juz głos członka działającej w podziemiu Tymczasowej Komisji Koordynacyjnej NSZZ Solidarnosc, Zbigniewa Bujaka

Spiker wzywał do zbojkotowania wyborow, zapowiedzianych na 17 czerwca 1984 OSwiadczył, ze zwolennicy Solidarnosci, bojkotując wybory, wyrażą w ten sposob sprzeciw wobec polityki rządu, ktora doprowadziła do zupełnego załamania gospodarki narodowej, pogorszenia standardu zycia, braku mieszkan, zniszczenia polskiej kultury, srodowiska, a takze do przetrzymywania około 300 więzniow politycznych

Poprzednia audycja Radia Solidarnosc została nadana 9 grudnia zeszłego roku

Korespondenci zachodni podali, ze najnowsza audycja trwała od 6 do osmiu minut i była dobrze słyszalna w Srodmieściu i niektorych innych dzielnicach Warszawy

Oswiadczenie Bujaka dotyczyło zapowiedzianych na 17 czerwca tego roku wyborow do rad narodowych Zbigniew Bujak nazwał czerwcową imprezę **pseudowyborami** i ponowił apel Tymczasowej Komisji Koordynacyjnej Solidarnosci o ich bojkot

W ten sposob, powiedział, zwolennicy Solidarnosci oddadzą swoje głosy przeciwko polityce władz, polityce ktora doprowadziła do więzienia w Polsce trzystu więzniow politycznych, szkod w gospodarce, stałego spadku stopy życiowej, braku mieszkan, obnizenia produkcji rolnej i zniszczenia kultury, oswiaty i srodowiska naturalnego

Powszechny bojkot wyborow do rad narodowych oznaczałby odmowę przyjęcia współodpowiedzialnosci za tę politykę, a udanie się bojkotu byłoby wielkim sukcesem politycznym i osiągnięciem na przyszłosc

Zbigniew Bujak zaczął następnie czytac tekst apelu o bojkot wyborow do rad narodowych, wydanego przez Tymczasową Komisję Koordynacyjną Solidarnosci 23 stycznia, ale w tym momencie włączyły się urządzenia zagłuszające

W poprzedniej audycji Radia Solidarnosc, z okazji przyznania pokojowej nagrody Nobla Lechowi Wałęsie, odczytano oswiadczenie Zbigniewa Bujaka stwierdzające, ze w osobie Lecha Wałęsy nagrodzono wszystkich przesladowanych Polakow i ze nagroda jest potwierdzeniem słusznosci drogi i metod, ktore wybrała Solidarnosc w urzeczywistnianiu swych celow

OJCIEC ŚWIĘTY

Ciąg dalszy ze str 1

Opatrznosc Boza tak przedziwnie zrządziła, ze własnie w tej epoce, na progu drugiego tysiąclecia dziejow Polski i chrzescijanstwa, Pan Bog powołał biskupa z Polski na stolicę rzymską Jest to wyłącznie łaska Boza Jest w tym na pewno takze jakies zamierzenie Boze Modlę się o to stale, azeby tej łasce odpowiedziec i temu zamierzeniu sprostac

Wiem, ze o to modlą się w szczególny sposob moi rodacy Chociaz nie tylko wy Cały Kosciol, bo cały Kosciół ale w szczególny sposob moi rodacy

Cenię tę solidarnosc polską, solidarnosc wszystkich moich braci i moich siostr, mówiących tym samym językiem i noszących w sobie to samo historyczne doswiadczenie Macie jak gdyby szczególne poczucie odpowiedzialnosci dla tego papieza ( ) którego Bóg powołał sposrod naszego narodu I za to wam jestem wdzięczny ( )

Ja się stale opieram na polskich sercach, na polskich modlitwach ( ) w szczególnosci na Jasnej Górze, na każdej polskiej parafii( )

Opatrznosc Boza pozwoliła mi równiez — Królowa Polski do tego się przyczyniła — iz mogłem w ciągu tych kilku lat pontyfikatu Jana Pawła II odwiedzic moją ojczyznę w roku 1979 i w roku przeszłym, 1983 Myslę ze to, co się dokonało na ziemi polskiej w tym okresie, a zwłaszcza od roku 1980, to wszystko, co łączy się z chlubną nazwą Solidarnosci, to wszystko zostało w jakis szczególny sposob — użyję wyrazenia z dziedziny ekonomii — zainwestowane w dzieje duszy polskiej

Te dzieje znamy wszyscy W nich uczestniczymy ( )W tych dziejach duszy polskiej nauczylismy się nie rezygnowac z tego, kim jestesmy i Kosciół w Polsce w tym kierunku służy tez naszemu narodowi Bo Kosciół w tym samym kierunku służy wszędzie na swiecie ludziom i narodom

Chodzi o to, żeby człowiek był tym, kim jest z wybrania Bozego Ma byc z wybrania Bozego pełnym człowiekiem, ma byc z wybrania Bozego godnym człowiekiem dla człowieka, ma byc z wybrania Bozego synem Bozym, przybranym w Jezusie Chrystusie A jezeli społeczenstwa są chrzescijanskie, takie jak nasz naród, ktory jest chrzescijanski od tysiąca lat, to się rozszerza na całe społeczenstwo, to — to staje się treścią zycia narodu I Kosciół, służąc ludziom, służy rowniez temu narodowi, zeby był tym, kim ma byc, tym kim czuje, że powinien byc, z czego nie moze zrezygnowac

I ja równiez, w ciągu pierwszej mojej pielgrzymki do Polski, a zwłaszcza w ciągu drugiej, o wiele trudniejszej, starałem się o tym przede wszystkim mówic, wokół tego mobilizowac swiadomosc milionów uczestników moich spotkań i o to modlic się wspólnie z narodem I to czynię nadal A kiedy mam okazję spotkac się z wami, potwierdzam to Potwierdzam to i przekazuję do wszystkich, od których tutaj przybywacie ( ) do waszych diecezji, do waszych rodzin, do wszystkich moich rodaków I w tym duchu tez, mając w sercu i przed oczyma, wizerunek Pani Jasnogórskiej i pamięc wszystkich naszych Swiętych patronów, poczynając od Wojciecha i Stanisława, az po Maksymiliana i tych, podczas ostatniej pielgrzymki wyniesionych na ołtarze, błogosławionych Urszuli, Rafała i Alberta, mając ich wszystkich przed oczyma i nosząc w sercu całe to dziedzictwo wspólne, którym jest Polska, udzielam wam błogosławienstwa i przekazuję to błogosławienstwo dla wszystkich rodaków

Niech imię Panskie będzie błogosławione

Jeszcze do tego błogosławienstwa dodaję polskie, nie tylko śląskie, ale polskie, Szczęsc Boze, dla wszystkich, ktorzy pracują w jakiejkolwiek dziedzinie

Jest tutaj przedstawicielstwo wielkiego osrodka leczniczego spod Warszawy Myslę równiez o tych, którzy tam się leczą i przekazuję im błogosławieństwo, które noszę w sercu, zwłaszcza dla chorych i cierpiących ( )

Więcej byłoby do powiedzenia, nizeli ktokolwiek moze wypowiedziec w krótkim okresie czasu ( )Wszystko to zabierzcie do serca Pani Jasnogórskiej, bo w tym sercu, jak kiedys się wyraziłem, bije serce Polski

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus

KARDYNAŁ GLEMP

Dokonczenie ze str 1

Kosciół jednak będzie robił wszystko, by doprowadzic do *uwolnienia więzionych w Polsce członków Solidarnosci*

We wtorek wieczorem, 21 lutego ks Mieczysław Nowak powrocił do kosciołaSw Józefaw Ursusie Nie był to jednak powrót, jakiego zyczyli i zyczą sobie jego byli parafianie Domagając się powrotu wikarego rozpoczęli w kosciele głodowkę i wieczorne czuwania w kosciele, połączone z modłami

Ks Mieczysław Nowak znalazł się 21 bm w swej byłej parafii, by zaapelowac do wiernych o zaniechanie kontynuowanego od 16 lutego protestu Jak podali zachodni korespondenci, ks Nowaka wysłał sufragan diecezji warszawskiej biskup Kazimierz Romaniuk, ktory ponoc zwrocił się do niego o wpłynięcie na wiernych w parafii sw Jozefa w Ursusie Biskup Romaniuk miał oswiadczyc, według depesz zachodnich agencji prasowych, ze nie moze byc mowy o zmianie decyzji, przenoszącej ks Nowaka do Łęk Koscielnych, przed powrotem kardynała Glempa z podrozy do Brazylii

Inne depesze donoszą o opinii, wyrazonej przez blizej nie zidentyfikowanego rzecznika hierarchii koscielnej, który powiedział, ze decyzja przeniesienia ks Nowaka jest nieodwracalna

W podobnym duchu zwracał się tez do swoich wiernych, 21 lutego wieczorem, sam ks Nowak Zwrocił uwagę na fakt, ze jego pierwszym obowiązkiem jest posłuszenstwo Kosciołowi i swoim przełozonym Mowił do wiernych, ze należy działac tak, by nie przynosic Kosciołowi szkod Prosił wiernych z parafii sw Józefa o zakonczenie głodowki w kosciele, przynajmniej do czasu powrotu z Brazylii prymasa Glempa Prymas ma wrocic do kraju 12 marca Mowił, ze Łąki Koscielne, gdzie go przeniesiono, uwaza za swoją parafię

Nie wszyscy parafianie usłuchali we wtorek apelu swego byłego wikarego

Tego samego dnia wieczorem wrociła z Krakowa kolejna delegacja wiernych, ktorzy interweniowali w sprawie ks Nowaka u kardynała Macharskiego Metropolita krakowski przyjął delegację serdecznie Pod nieobecnosc prymasa, kardynał Macharski, metropolita krakowski, jest najwyzszym dostojnikiem Kościoła w Polsce

Kardynał Macharski stwierdził, ze sprawa przeniesienia ks Nowaka do innej parafii, wykracza poza jego kompetencje

Wierni z Ursusa juz poprzednio odwoływali się, bezskutecznie, od decyzji przeniesienia ks Nowaka, u sufragana warszawskiego, biskupa Romaniuka

Korespondenci zachodni odnotowali 21 lutego głosy wiernych, ktorzy twierdzili, ze jesli dotychczasowe akcje okazą się nieskuteczne, skłonni są wysłac delegacją lub petycje w sprawie ks Nowaka do samego Papieza

Jeden z głodujących zauwazył, ze parafia skłonna jest do kompromisu, skłonna jest do ustępstw, ale nie zaakceptuje odejścia ks Nowaka

We wtorek parafię odwiedziła delegacja pobliskiej fabryki tekstylnej i odczytała rezolucję, popierającą wiernych z Ursusa, skierowaną do biskupow polskich

W srodę w południe, 22 lutego, w parafii nastąpił przełom Ks Nowak poinformował dziennikarzy, ze głodujący zgodzili się przerwac protest i w ciągu dnia opuscic kosciół sw Jozefa w Ursusie Mozliwosc podjęcia ponownego protestu po powrocie prymasa 12 marca, parafianie pozostawili jednak otwartą

Ks Mieczysław Nowak udaną interwencją jeszcze raz potwierdził wpływ, jaki ma na wiernych i autorytet, który sobie zbudował odwaznymi, kapłanskimi wystąpieniami

A oto komentarz jednego z zachodnich korespondentow

Doswiadczenia zebrane przez polskich robotnikow w okresie Solidarnosci spowodowały, ze zdali oni egzamin dojrzałosci i nabrali pewnosci siebie Rezultat tego procesu między wielu innymi, odczuwa rowniez i kardynał Glemp

SPRAWA KS NOWAKA W OCZACH PRASY ZACHODNIEJ

Sprawa ks Nowaka wywołała duze zainteresowanie prasy zachodniej Korespondent *New York Times'a* napisał z Ursusa, 20 lutego ze decyzja przeniesienia ks Nowaka była, jak poinformowali urzędnicy koscielni, wynikiem intensywnej presji władz Protest, jak się wydaje, odzwierciedla rosnący rozdzwięk między kardynałem Glempem a wielu młodszymi księzmi i swieckimi członkami kościoła

Od narzucenia stanu wojennego, kościoły stały się sanktuariami, zachowującymi ducha Solidarnosci Od konca 18 wieku Kosciołowi przypisywano rolę obroncy narodu polskiego i zachowywanie ducha Solidarnosci widzi się tu jako spełnianie tej roli

Kontrastuje z tym stanowisko kardynała Glempa, ktory mowił, ze za swą misję uwaza zachowanie względnie uprzywilejowanej pozycji Kościoła w tej części bloku komunistycznego

Przed rokiem, przypomina korespondent, kardynał Glemp apelował do aktorów bojkotujących telewizję PRL, by powrocili do pracy Na zamkniętym spotkaniu, jak podały zródła koscielne, księza gorąco krytykowali kardynała Księza ci, jak i większosc Polaków, pamiętają jego poprzednika, kardynała Wyszynskiego, jako nieugiętego przeciwnika komunizmu

Przed odlotem do Ameryki Południowej kardynał Glemp powiedział reporterom, ze przeniesienie ks Nowaka było dla wikarego dobrą szansą Potwierdził, ze wyzwał rowniez innego wypowiadającego się bez ogrodek duchownego, ks Popiełuszkę, lecz uchylił się od dalszych pytan Powiedział, ze jest to jego prerogatywa jako prymasa Polski i ze reporterzy powinni wykazac na tyle delikatnosci, by nie prowadzic dociekan w tej sprawie

Korespondent omawia działalnosc ks Nowaka, w rosnącym ruchu intelektualistow i artystow, wygłaszających w kościołach wykłady o historii i kulturze Polski i organizujących tajne wystawy dzieł sztuki dla robotników, o tematyce antyrządowej

Brytyjski tygodnik *The Economist* pisze, ze przeniesienie ks Nowaka parafianie uznali za kolejne ustępstwo kościoła wobec rządu Jaruzelskiego, który domaga się uciszenia nieposłusznych księzy Uciszając ich, wprawdzie w sposób łagodny, kardynał próbuje poprawic stosunki między panstwem a kosciołem Niepokoi się, ze bojowi, prosolidarnosciowi księża, jak ks Nowak, wywołają zamieszanie, którego nie będzie mógł kontrolowac i zruinują starania kościoła o nawiązanie skutecznego porozumienia z rządem

Kardynał chce porozumienia między kosciołem w Polsce, rządem a Watykanem, prowadzącego do nawiązania stosunków dyplomatycznych między PRL a Watykanem, przed koncem tego roku Watykan chce placówki dyplomatycznej w Polsce, jako punktu wyjscia do innych krajów wschodnioeuropejskich Rząd PRL chce tego jako szansy przełamania izolacji, która go dotyka od czasu stanu wojennego

Poprzednik kardynała Glempa, kardynał Stefan Wyszynski, zawsze zdecydowanie przeciwstawiał się nawiązaniu stosunków dyplomatycznych Wiedział, ze rząd chce bezposredniej łącznosci z Watykanem, poza plecami konserwatywnych, polskich biskupów Dziś kosciół w Polsce, który ma bezposrednią łącznosc z Papiezem, nie widzi wielkich korzysci z papieskiego nuncjusza w Warszawie

Ale kardynał Glemp dostrzega dwie mozliwe korzysci z porozumienia zezwolenie na kościelny fundusz rozwoju indywidualnego rolnictwa i uchwalenie ustawy, zabezpieczającej prawną pozycję Kościoła, która jest niejasna od czasu, kiedy władze PRL zerwały w 1945 r konkordat z Watykanem Kardynał sądzi, ze ustawa zabezpieczyłaby kosciół od zmiennych prądów politycznych Krytycy twierdzą, ze jesli Kosciół będzie silny, ustawa będzie narzucała ograniczenia, a jesli kosciół będzie słaby, to nie uchroni go przed rezimem komunistycznym zadna ustawa

ZBYT WYGÓROWANA CENA?

Jak parafianie w Ursusie, pisze *The Economist,* niektórzy księza i wielu wiernych niepokoi się, ze kardynał Glemp gotów jest zapłacic zbyt wygórowaną cenę za zawarcie pokoju z rządem Działacze Solidarnosci zaczęli go nawet nazywac "towarzyszem Glempem" Obroncy kardynała podkreslają, ze prowadzi on tę samą realistyczną politykę, którą prowadził kardynał Wyszynski Niestety, konkluduje brytyjski tygodnik, wydaje się, ze nowemu kardynałowi brak takiego autorytetu, jakim cieszył się jego poprzednik

WAŁĘSA

NIE BĘDZIE NAWOŁYWANIA DO ULICZNYCH DEMONSTRACJI

Radio Solidarnosc podało w ostatni piątek, ze w polskich więzieniach przebywa 300 więźniów politycznych Raz jeszcze o ich uwolnienie zaapelował do władz Lech Wałęsa Przebywając w Warszawie na chrzcie syna, swojego przyjaciela Andrzeja Celinskiego, jednego ze współtworców Towarzystwa Kursow Naukowych i sekretarza Komisji Krajowej NSZZ Solidarnosc, Wałęsa oswiadczył, ze sprawa uwolnienia więzniow politycznych stanowi dla związkow zawodowych problem podstawowy

W działaniu związkowcy winni posługiwac się srodkami pokojowymi, dlatego nie będzie nawoływania do ulicznych demonstracji i strajków

Wałęsa dodał, ze nie nadszedł jeszcze czas, by działacze podziemia się ujawnili

"Nasze plany i ich realizacja nie będą spektakularne Winnismy naszą pracę kontynuowac spokojnie i skutecznie Najbardziej bieżącą potrzebą jest pomoc rodzinom osob uwięzionych i aresztowanych, a takze tym, którzy niedawno opuscili więzienie", powiedział Wałęsa

URBAN

NADAL OFERUJE BANICJĘ

W czwartek 23 lutego, na konferencji prasowej dla dziennikarzy zagranicznych, rzecznik rządu Urban, w odpowiedzi na pytanie o jedenastu działaczy Solidarnosci i KOR-u, powiedział ze Warszawa w dalszym ciągu gotowa jest zastosowac amnestię, jesli zgodzą się oni opuscic kraj, przynajmniej na jakis czas W związku z tym oswiadczeniem mozna się obawiac, ze starania o uwolnienie więzionych nie przyniosły zadnych wyników Władze powróciły do swej pierwotnej propozycji z jesieni zeszłego roku Rząd proponował jedenastu przywódcom, aby dobrowolnie zgodzili się na banicję

UPADEK FILMU W PRL

W czwartek 23 lutego w Warszawie, odbyła się konferencja prasowa o sytuacji w polskim filmie

Oto komentarz

Stowarzyszenie Filmowcow Polskich zarzuca władzom PRL, ze w dalszym ciągu filmy krajowe są wstrzymywane i bezlitosnie cenzurowane, ze względow politycznych mimo, za najwyzsze czynniki zobowiązały się do zaniechania tych praktyk

Po reaktywowaniu Stowarzyszenia, obiecywano zdjęcie z połek wielu przetrzymywanych tam filmow, współpracę - zamiast monopolistycznie podejmowanych decyzji i dopuszczenie do głosu samych tworcow Teraz wygląda tak, jakby ministerstwo kultury nie miało zamiaru tych obietnic dopełnic

Lista filmow na połkach jest długa i obejmuje między innymi takie pozycje, jak **Człowiek z żelaza** *Andrzeja Wajdy, a z nowych utworow film Bugajskiego, obrazujący przestępcze metody działania stalinowskiego UB Wznowiono wprawdzie kilka poprzednio zatrzymanych tytułow, szczegolnie tych, ktore zdjęto po krotkim okresie rozpowszechniania, gdy 13 grudnia kina zostały zamknięte, ale to są wyjątki*

W dalszym ciągu, na przykład, władze nie dopuszczają do zakonczenia realizacji filmu Krzysztofa Kieslowskiego **Przypadek,** *ktorego akcja rozgrywa się współczesnie, a wywodzi z roku 56 Takze* **Matka krolow** *według Kazimierza Brandysa, znalazła się na indeksie*

Nie mowiąc o licznych filmach dokumentalnych, kręconych w czasie Solidarnosci Szeroka publicznosc nigdy nie mogła zobaczyc dokumentalnego obrazu **Chłopi 81** *Andrzeja Piekutowskiego, pokazanego tylko na festiwalu w Gdansku Na połce spoczywa* **Sto dni Solidarnosci** *Tomasza Pobog-Malinowskiego czy* **Kornik** *Tomasza Lengrena, o wydarzeniach grudniowych*

Scenariusze o tematyce współczesnej napotykają takie opory, ze nie sposob ich przełamac

Własnie rozbieznosci między oficjalnymy zapewnieniami, ze władze popierają filmy zaangazowane, a praktyką z jaką spotykają się tworcy, mowił na czwartkowej konferencji prasowej w Warszawie rezyser Krzysztof Kieslowski Dodał, ze zatwierdzane są jedynie ,,filmy ostrozne''

Zabierali rowniez głos inni znani tworcy, Wojciech Marczewski, Janusz Majewski, Marek Nowicki Ton wypowiedzi nie był zbyt optymistyczny Doszło do tego, ze pomyslną wiadomoscią jest zapewnienie władz, ze zakazane filmy nie zostaną zniszczone Stowarzyszenie toczyło boje o to, by zezwolono przynajmniej na ukonczenie wstrzymanych filmow, na ich udzwiękowienie i złozenie w archiwum kopii wzorcowej Sytuacja polityczna moze się zmienic Nie wolno niszczyc dobr kultury Nie są własnoscią panstwa, lecz społeczenstwa

Kinematografia krajowa upada Stan bazy materialnej jest fatalny, nie ma warunkow by filmy realizowac, kopiowac, wyswietlac Kina są w ruinie, aparatura takze Frekwencja spada Nie ma dewiz na zakup filmow na Zachodzie

Od stanu wojennego nie tylko nie mielismy zadnego sukcesu na zadnym powazniejszym międzynarodowym festiwalu, ale po prostu film polski nie był w ogole reprezentowany, chyba ze dostał się na imprezy przez przeoczenie urzędnikow partyjnych w PRL Mam tu na mysli **Dreszcze** *Wojciecha Marczewskiego*

Kinematografia upada

Kinematografii proponuje się reformy W czasach Solidarnosci filmowcy opracowali kompleksowy projekt takiej reformy Miała polegac na przekazaniu samym filmowcom decyzji, jak robic filmy Cytuję z artykułu Andrzeja Ochalskiego, z **Tygodnika Solidarnosc**

Trzeba uspołecznic panstwową kinematografię, zorganizowac ją według zasady, ze kazdy odpowiada za to, co robi Filmowcy za filmy Panstwo za stan panstwa

Kinematografia w krajach rządzonych przez komunistow była zawsze traktowana jako narzędzie indoktrynacji Przykładem rozrzutnosci, spowodowanej względami wyłącznie politycznymi, są gigantyczne, jak na polskie warunki, dotacje dla Bogdana Poręby i Ryszarda Filipskiego Pierwszy, za 96 milionow złotych, nakręcił film **Polonia Restituta,** *a wpływy wyniosły 5 milionow Film Filipskiego* **Zamach stanu,** *kosztował 76 milionow Wpływy - osiem milionow Logika wskazuje, ze po takiej plajcie należałoby ograniczyc subwencje na dzieła, przynoszące wyłącznie straty Tymczasem juz w stanie wojennym Porębie powierzono realizację filmu* **Katastrofa w Gibraltarze** *Koszty - 129 milionow, podczas gdy przeciętny polski film kosztuje 40 milinow Chodzi takze o tak zwane moce przerobowe, ktore przedsięwzięcie Poręby na pewien czas wyeksploatowało doszczętnie, uniemozliwiając działalnosc wielu innym rezyserom*

Projekt ekonomicznej reformy kinematografii, w wersji przedstawionej przez władze, wszedł teraz na porządek obrad komisji sejmowej Zauważmy, ze posłowie Małcuzynski, Menclewski i posłanka Halina Minkiewicz-Latycka, zgłosili protest przeciw tendencjom monopolistycznym, jakie w tym projekcie są widoczne, a poseł Pokorski go w całosci zakwestionował

Oryginalny plan Komitetu Ocalenia Kinematografii przewidywał nie tylko zmiany finansowo-organizacyjne One miały byc dopiero rezultatem, efektem innych zmian, zasadniczych Zespoły filmowe miały ponosic odpowiedzialnosc za swoją produkcję, ale tez miały cieszyc się swobodą

Zespoły filmowe miały ponosic odpowiedzialnosc finansową za swoją produkcję, ale tez miały cieszyc się swobodą w dokonywaniu selekcji scenariuszy, rezyserow, sposobu realizacji Ich kierownicy mieli byc wybierani w demokratycznym głosowaniu Dewizy, uzyskane ze sprzedazy polskich filmow, miały trafiac z powrotem do kinematografii i współfinansowac budowę i modernizację kina Obecny plan reformy przewiduje powołanie jeszcze jednego biurokratycznego organu, Komitetu do Spraw Kinematografii, ktory będzie decydował o scenariuszach, realizacji i o ewentualnym wstrzymaniu w trakcie produkcji i po jej ukonczeniu Władze nie tylko nie myślą o oddaniu filmu w ręce samych filmowcow, ale przeciwnie, tworzą nowe przeszkody i nowe sita nowe cenzury i nowych nadzorcow

ALINA GRABOWSKA

IMPORT EXPORT

CANEXPOL LTD.

1578 BLOOR STREET WEST, TORONTO ONT M6P 1A4, CANADA

TEL (416) 533-2244

MIĘDZYNARODOWA FIRMA POLONIJNA POSIADAJĄCA WŁASNY TRANSPORT NA TERENIE CAŁEJ POLSKI

ZAŁATWIAMY ZLECONE PRZESYŁKI NAJSZYBCIEJ NAJTANIEJ
NAJNIZSZE CENY W AMERYCE PÓŁNOCNEJ

1 DOSTAWA PACZEK DO DOMU ODBIORCY (BEZ DOPŁAT) ZA POTWIERDZENIEM ODBIORU
2 WAGA NIE OGRANICZONA
3 ODBIOR PACZEK Z DOMÓW BEZ DODATKOWYCH OPŁAT

85c Paczki morskie, z dostawą do domu w ciągu 8 tygodni, ubezpieczone, bez dopłat

$1.25 Paczki morskie, z dostawą do domu w ciągu 8 tygodni ubezpieczone, bez dopłat

$2.95 Paczki lotnicze z dostawą do domu w ciągu 6-13 dni, ubezpieczone, bez dopłat

(ceny obowiązują tylko w lutym)

15 KG POMARANCZY TYLKO	$19 00 (plus dostawa $4 00)
6 KG POMARANCZY i 4 KG CYTRYN	$12 00 (plus dostawa $4 00)
5 KG KAWY	$26 (plus dostawa $4 00)
3 KG HERBATY	$20 00 (plus dostawa $4 00)

Przyjmujemy rówmez paczki spoza Toronto i z innych prowincji, drogą pocztową z załączonym MONEY ORDER

NIE CHCĄ REŻIMOWEJ PROPAGANDY

Chociaz dzisiaj, w oficjalnych srodkach przekazu w Polsce wolno pisac więcej i wolno powiedziec więcej niz przed kilku laty, co jest związane z tym, ze władze chcą zdobyc pewne przynajmniej minimum wiarygodnosci, z tą wiarygodnoscią jest jeszcze gorzej niz w okresie łukaszewiczowskiej propagandy sukcesu Ludzie nie bardzo chcą czytac gazety, oglądac telewizję i słuchac krajowego radia

Polskie radio i telewizja nie docierają do tylu odbiorcow, do ilu docierały w roku 1980 To cytat z referatu wiceprzewodniczącego Stowarzyszenia Dziennikarzy PRL, Henryka Malinka, wygłoszonego na plenum zarządu głownego tego stowarzyszenia Drugi cytat Jak wynika z analiz Osrodka Badania Opinii Publicznej, w okresie propagandy sukcesu, radio i telewizja cieszyły się większą popularnoscią i większym zaufaniem niz obecnie

Ci sami ludzie z obecnego partyjnego wydziału prasy, radia i telewizji, ocenili propagandę sukcesu jako ,,zupełnie nieskuteczną, przynoszącą Polsce Ludowej i sprawie socjalizmu więcej szkody niz korzysci ''Stwierdzono to na IX nadzwyczajnym zjezdzie partii Obecny kierownik wydziału prasy, w dokumentach przedzjazdowych, ocenial wiarygodnosc i skutecznosc tej propagandy jako ,,bliską zery''

Jezeli więc teraz okazuje się, ze aktualna propaganda jest w oczach opinii publicznej jeszcze mniej wiarygodna i jeszcze mniej od tamtej skuteczna, to jej oddziaływanie należy okreslac we wskaznikach ujemnych

Wiceprzewodniczący SDPRL podaje więcej szczegołow O ile w roku 80 dziennik telewizyjny zyskał pozytywną ocenę u 24 procent widzow, toobecnieliczba ta spadła do 16 procent W dziedzinie publicystyki społeczno-ekonomicznej liczby te wyglądają jeszcze gorzej W roku 80 21 procent ocen pozytywnych, obecnie zaledwie 13 procent

Podobnie jak w radio i telewizji, sytuacja wygląda w prasie Jeszcze jeden cytat z referatu ,,Osiągane obecnie wskazniki sprzedazy komisowej i prenumeraty prasy, nie dorownują tym, jakie zanotowano w roku 1980, ani tez tym, jakie miały miejsce w roku 1975 Pozwala to sformułowac taki pogląd, ze nastąpiło niekorzystne zwiększenie kręgow społeczenstwa, ktore pozostają poza zasięgiem oddziaływania zorganizowanych sił politycznych ''

Te zorganizowane siły polityczne to partia i jej sojusznicy

Gazety leżą w kioskach i nie czytane, wracają do magazynow Ruchu, ktory z przedsiębiorstwa kolportazu prasy przekształca się w przedsiębiorstwo zwrotu prasy

Wygłoszony na plenum SDPRL referat ani razu nie nawiązuje do okresu Solidarnosci, kiedy to rozchwytywano z kioskow gazety, słuchano radia i oglądano programy telewizyjne Generalskie stowarzyszenie usunęło ten okres z historii powojennego dziennikarstwa polskiego

● **7 nowych "Bohaterow Związku Sowieckiego"** W ZSRR nadano najwyzsze odznaczenia wojskowe "Bohater Związku Sowieckiego" 7 oficerom armii sowieckiej Wiadomosc podano w prasie moskiewskiej co czyni się rzadko Zachodni dyplomaci uwazają, ze tytuły zostały nadane oficerom, ktorzy albo poniesli smierc w Afganistanie albo mają udział w powaznych ostatnio sukcesach armii sowieckiej w walce z partyzantami afganskimi

● **ZSRR wydalił dwoch turystow amerykanskich za "działalnosc o prosyjonistycznym charakterze"** Mieszkancy Nowego Jorku M Schweiger i M Strick zostali umieszczeni w Leningradzie w pociągu jadącym do Helsinek

● **W wieku 78 lat zmarł w wiosce w południowym Związku Sowieckim Michał Szołochow,** autor "Cichego Donu", literacki laureat Nobla w roku 1965

● **Przez Kanadę biegnie linia nielegalnego eksportu amerykanskich urządzen elektronicznych** do Sowietow i ich satelitow - doniosła agencja CP Sprzęt wartosci wielu milionow dolarow przeznaczony jest najczęsciej na cele wojskowe Mimo iz rząd w Ottawie okreslił problem jako marginalny, postanowił zatrudnic większą ilosc specjalistow kontroli celnej i eksportowej

● **Exodus obywateli NRD**

Setkom obywateli NRD władze wschodnioniemieckie zezwoliły w ostatnich kilku dniach na emigrację do RFN Według rządu zachodnioniemieckiego jest to największy przypływ obywateli NRD w okresie dłuższym niz dekada Heinz Doerr dyrektor centralnego obozu przejsciowego dla Niemcow Wschodnich podał, ze od tygodnia przybywa codziennie do obozu około 100 obywateli NRD oraz ze oboz jest przygotowany na taki przypływ do kwietnia Nie są zupełnie jasne przyczyny takiego rozluznienia ze strony władz NRD Według Doerra do obozu centralnego w Giessen przybyło w ciągu miecałego tygodnia 570 osob, gdy od lat w I kwartale roku przybywa przeciętnie 300 miesięcznie Oboz zaprojektowany na 600 osob ostatni raz miał do czynienia jednorazowo z większą liczbą ludzi w roku 1972, kiedy to na skutek amnestii przybyło don 3000 więzniow politycznych z NRD Według Doerra niektorzy z nowo przybyłych starali się o wyjazd od kilku lat, ale niektorzy złozyli podanie trzy miesiące temu Jeden z nowo przybyłych obywateli NRD powiedział, ze po wielu latach staran o wyjazd był zaskoczony gdy 20 lutego oznajmiono mu, ze ma trzy dni na opuszczenie NRD i ze moze zabrac to co chce w ramach bagazu ręcznego

● **ZSRR oskarza USA o rozpętanie wojny przeciwko Aeroflotowi**

Sowiecki minister lotnictwa cywilnego oskarzył USA i jego sojusznikow o rozpętanie wojny z Aeroflotem drogą sankcji, "otwartych prowokacji i terrorystycznych aktow" "Wojna przeciwko Aeroflotowi - powiedział minister B Bugajew za posrednictwem agencji TASS - jest częscią antysowieckiej histerii rozpętanej przez administrację Reagana i jej zachodnich partnerow" Minister Bugajew szczegolnie ostro zaatakował amerykanski zakaz dla lotow Aeroflotu i powiedział, ze "na skutek rozkazow od swych zamorskich szefow, sankcje podjęły rowniez niektore panstwa zachodnie" Kilka panstw zachodnich wprowadziło zakaz lotow dla sowieckich linii lotniczych na pewien czas po tym jak ZSRR zestrzelił cywilny samolot południowokoreanski USA wydały zakaz lotu dla Aeroflotu po wprowadzeniu stanu wojennego w Polsce

● **9 runda rozmow chinsko-brytyjskich w sprawie Hong Kongu** W Pekinie rozpoczęła się 9 runda rozmow chinsko-brytyjskich w sprawie Hong Kongu, ktorego brytyjska dzierzawa wygasa w roku 1997 Na czele delegacji chinskiej stoi asystent ministra spraw zagranicznych ChRL Zu Nan, na czele delegacji brytyjskiej ambasador brytyjski w ChRL Richard Evans ChRL domaga się by porozumienie zostało osiągnięte najpózniej we wrzesniu Brytyjczycy szukają w rozmowach przede wszystkim gwarancji, ze 5,5 milionowy Hong Kong, ktorego większosc stanowią etniczni Chinczycy nie zostanie pozbawiony gospodarki rynkowej i demokratycznego systemu społecznego ChRL zgodziła się na utrzymanie dotychczasowego systemu gospodarczego i społecznego Hong Kongu w ciągu 50 lat po roku 1997 Nie rozwiązanym jak do tej pory problemem jest los obywateli brytyjskich stanowiących większosc obecnej administracji kolonii, struktura sądow, czyja w Hong Kongu będzie milicja oraz czy Hong Kong będzie miał demokratycznie wybrany rząd lokalny

● **Rząd ChRL oswiadczył, ze nie ma absolutnie nic wspolnego z probą szmuglowania z USA do ChRL nowoczesnej technologii militarnej** Podczas tej proby władze amerykanskie zaaresztowały 5 osob w tym 1 obywatela chinskiego

● **Kara smierci w ChRL za robienie zdjęc pornograficznych** Dziennik szanghajski "Wyzwolenie" zamiescił wiadomosc o egzekucji młodego fotografa chinskiego za fotografowanie nagich kobiet Podał takze, ze władze skonfiskowały 8700 materiałów pornograficznych krążących między uczniami szkół srednich Na skutek systematycznego sledztwa prowadzonego od listopada ub r władze zebrały pornograficzną literaturę, fotografie i inne materiały - pisze gazeta Dziennik podkreslił, ze zwalczając pornografię ChRL zwalcza pochodzące z Zachodu "duchowe zanieczyszczenie"

● **ChRL zwalcza bicie i katowanie zon** Ostatnio w ChRL rozpoczęto szeroko zakrojoną walkę z przezytkami feudalizmu w tym z biciem i torturowaniem zon "Dziennik Pracowniczy" podał informację, ze w miescie Hebi w prowincji Henan został rozstrzelany za zgwałcenie trzech kobiet i torturowanie swej zony wysoki funkcjonariusz partii Zao Guo-ksan, ktorego czyn "wywołał potępienie w całym kraju" Organizacje partyjne szkolą kobiety w kwestiach związanych z prawami kobiet W akcji szkoleniowej bierze takze udział "Związek Kobiet", ktory na początku wydał ulotkę,w ktorej podkresla się, ze konstytucja i prawo w pełni chronią kobiety W ChRL nie ma osrodkow dla przesladowanych kobiet i zon

Bułgarskie powiązania

NARKOTYKI ZA BROŃ

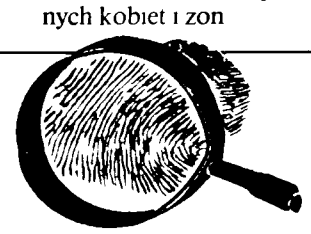

Narkotyki, jak jakas plaga, zprzestrzeniają się w swiecie, niszcząc zycie, siejąc wy pek Przez pierwsze lata, w przemycie narkotykami pi wsze skrzypce odgrywał przestępczy swiatek Ale nowa i daleko grozniejsza siła wtargnęła w swiat uzywek, nie motywowana juz bynajmniej przez chciwosc, ale mająca na celu destabilizację zachodniego społeczenstwa Jej metoda handel narkotykami za bron Głowny bohater Bułgaria

Dzisiaj heroina przekracza bułgarską granicę za wiedzą i pełnym udziałem wysoko postawionych członkow rządu Narkotyki przybywają z potrzebujących broni krajow Srodkowego Wschodu Libanu, Iranu, Iraku, z Organizacji Wyzwolenia Palestyny i roznych terrorystycznych Organizacji Zapłacone bronią militarnego Paktu Warszawskiego, narkotyki są dalej sprzedawane narkomanom z Nowego Jorku, Paryza czy Hamburga Zyski są inwestowane w nową bron, ktora z kolei ma byc zapłatą za następne narkotyki

Niniejsza opowiesc oparta jest na faktach, odkrytych w wyniku sondazy srodowisk handlarzy narkotykami i handlarzy bronią z osmiu krajow Ameryki, Europy i Srodkowego Wschodu oraz służb wywiadowczych tychze panstw

Dokładnie o godzinie 16 00, w sniezne popołudnie 10 lutego 1971 roku, w miejscu gdzie Bystrzyca na krotkim odcinku stanowi wodną granicą, zanim nie wpłynie do Grecji, krępa umundurowana postac wymknęła się z zarosli Był to Stefan Smierdłow, pułkownik w bułgarskim odpowiedniku sowieckiego KGB-KDS Swierdłow zdecydował się zostac jednym z najwyzej postawionych dezerterow w bloku sowieckim

Przechodząc wpław chłodny strumien, na jednym ręku trzymał swego pięciomiesięcznego synka, a drugą pomagał zonie i corce W jego posiadaniu było w tym momencie 500 sensacyjnych dokumentow KDS

Wiadomosc o dezercji Swierdłowa wywołała szok wszędzie z głowną kwaterą KGB w Moskwie na czele Miesiąc pozniej bułgarska siatka szpiegowska w Grecji niemal się załamała, kiedy Swierdłow omawiał i analizował szczegoły tajnych dokumentow Na ironię ten najwazniejszy dokument przyciągnął wtedy niewielką uwagę Ten, ktorego tematem była destabilizacja zachodniego społeczenstwa przy uzyciu roznych srodkow, m in handlu narkotykami

Przez osiem lat pracował Swierdłow dla greckiego wywiadu Potem, obiekt jeszcze niedawnych zalotow Grecji, został wypędzony do Niemiec Zachodnich Dokumenty, ktore wyniosł pozostały w Atenach Osiedlił się w Monachium, gdzie lęk go nie opuszcza ani na chwilę

Do wydarzen poprzedzających powstanie dokumentu M-120/00-0050 należało spotkanie przywodcow Paktu Warszawskiego w 1967 roku, w Moskwie W czasie dyskusji zastanawiano się jak najlepiej przyspieszyc i wykorzystac proces komercjalizacji nieodłączny społeczenstwom Zachodu W następstwie spotkania na szczycie przywodcow KDS w Sofii uzgodniono strategię działania na następne trzy lata Dyrektywy obowiązujące od 16 lipca 1970 r były bezposrednim wynikiem nowej polityki

"Dobrze wszyscy wiedzielismy, co to znaczy powiedział niedawno w wywiadze dla prasy zachodniej Swierdłow "Przerzuty heroiny ze Srodkowego Wschodu przez Bułgarię do Europy Zachodniej i Ameryki Północnej były dobrze nam znane Było to, oczywiscie, nielegalne i kiedy u kogos znaleziono narkotyki były one konfiskowane A teraz, miały stac się bronią"

Wybranym srodkiem transportu okazało się panstwowe przedsiębiorstwo KINTEX

Jego oficjalną rolą było zaspokojenie gwałtownej potrzeby waluty obcej poprzez import i eksport produkcji rynkowej Nieoficjalnie firma zajmowała się przemytem dobr do Europy i Bliski Wschod papierosy do Włoch i Turcji, bron do organizacji rebelianckich popieranych przez Sowietow w Afryce i na Bliskim Wschodzie "Wybór został dokonany właściwie - ocenia posunięcie Swierdłow - ponieważ szefostwo Kintexu było bardzo silnie związane z czołową grupą oficerow KDS, ktorzy uzywali tej firmy jako handlowej przykrywki do podejmowania akcji szpiegowskich na Zachodzie dysponowanych przez Moskwę"

W następnych tygodniach demaskacje Swierdłowa doczekały się kolejnych potwierdzen Szlak dowodow wiodł przez Brooklyn i Los Angeles do Zurychu, Wiednia i Istambułu i prawie zawsze konczył się w Sofii

Dla setek tysiący zachodnich turystow odwiedzających corocznie Bułgarię, kraj ten jawi się zapierającymi dech urokiem kurortow Morza Czarnego, spiętrzonych gor i malowniczych strojow wiesniakow Ale ten medal ma takze drugą stronę Ponieważ przewazająca większosc lądowego transportu towarow między Europą i Bliskim Wschodem przemieszcza się przez Bałkany, położenie Bułgarii znakomicie predestynuje ją do kontroli przypływu i odpływu kontrabandy narkotyki z Bliskiego Wschodu przeznaczone na rynki północnoamerykanskie i zachodnioeuropejskie, bron do Turcji, Syrii i Iraku Ruch jest nadzorowany przez bułgarski aparat bezpieczenstwa panstwowego, ktory większosc swych tajnych operacji zagranicznych podejmuje na zlecenie KGB Sowieccy doradcy są rozsiani po wszystkich siedmiu wydziałach KDS, przekazujących polecenia Kremla i slących odwrotną pocztę do serca Azji swe regularne sprawozdania i raporty

K intex podlega I Wydziałowi KDS (ostatnio przemianowany na DS), ktory jest odpowiedzialny za wszystkie wewnętrzne i zewnętrzne operacje wywiadowcze Praw dopodobnie większosc sowieckich doradcow akredytowane jest przy I Wydziale Oficjalnie Kintex zatrudnia 500 menadzerow, urzędnikow i handlowcow Przynajmniej jedna czwarta jest oficerami wywiadu I Wydziału, a wszyscy podlegają generałowi dywizji Grigorijowi Szopowowi, ministrowi spraw wewnętrznych i szefowi DS W rzeczywistosci Szopow stanowi głowną siłę wszelkiej aktywnosci ukrytej pod przykrywką Kintexu od czasu jego pozostania

Głowną kwaterą jest czteropiętrowy biurowiec o przyciemnionych szybach położony na bulwarze Antona Iwanowa pod nr 66 w spokojnej dzielnicy Sofii Niepozornie ubrani strazmicy strzegą budynku w dzien i w nocy Zabłąkany w poblizu turysta mogłby byc zdziwiony i wystraszony stłumioną serią strzałow z broni automatycznej, ktorej echo dochodzi wprost spod jego stop To w podziemnej strzelnicy przyszli klienci - wsrod nich arabscy terrorysci testują towary eksportowe Kintexu, jak sowiecki "Kałasznikow" czy czeski "Skorpion"

Dokonczenie w następnym numerze

Opracowała **E R**

4 MARCA 1984, W DOMU KULTURY WĘGIERSKIEJ PRZY 840 St CLAIR AVE W O GODZ 2 PO POŁUDNIU ODBĘDZIE SIĘ WAŻNE I INTERESUJĄCE SPOTKANIE
PODCZAS SPOTKANIA POLITYCY POSTĘPOWEJ PARTII KONSERWATYWNEJ SZCZEBLA FEDERALNEGO WEZMĄ UDZIAŁ W DYSKUSJI NA TEMATY INTERESUJĄCE EMIGRANTOW Z EUROPY WSCHODNIEJ I KRAJOW NADBAŁTYCKICH

Głownym mowcą będzie MICHAEL WILSON, członek parlamentu federalnego z ramienia P C

SERDECZNIE ZAPRASZAMY WSZYSTKICH DO WZIĘCIA UDZIAŁU

DEMOKRACJA (I)

słownik polityczny

"Słownik Polityczny" Marka Tarniewskiego został napisany z założeń jako podręcznik szkoleniowy dla społeczenstwa podziemnego w Polsce Krążący w odpisach i w powieleniach jest jednym z licznych współczesnych tekstow kształtujących kulturę polityczną społeczeństwa polskiego poza obszarami propagandy partyjnej Sam autor jest renomowanym pisarzem i myślicielem niepodległościowym od lat obecnym swymi licznymi i świetnymi artykułami i książkami w pierwszych szeregach myśli opozycyjnej Niektóre książki i artykuły Marka Tarniewskiego drukowała paryska "Kultura"

Słowo "demokracja" pochodzi ze starozytnej greki i dosłownie oznacza władzę ludu Kiedy przypominamy sobie to etymologiczne znaczenie słowa "demokracja" pojawiają się pytania co to jest lud i jak lud moze sprawowac władzę W Grecji starozytnej demokracja nie obejmowała niewolnikow Demokracja była władzą obywateli Gdy mowa o demokracji, trzeba wskazac podmiot, który władzę sprawuje, podmiot demokratycznych praw politycznych W polskiej demokracji szlacheckiej w epoce przedrozbiorowej prawa demokratyczne, takie jak prawo udziału w sejmikach i sejmach, prawo elekcji króla, przysługiwało stanowi szlacheckiemu W wielu krajach europejskich do niedawna kobiety nie miały praw wyborczych, demokracja była demokracją mężczyzn, społecznosc polityczna, obywatelska tylko ich obejmowała Kiedy w krajach rządzonych przez partie komunistyczne mówi się o demokracji wewnątrzpartyjnej, ma się na mysli demokrację, która by obejmowała członków partii
Jest sprawą osobną, czy i w jakiej mierze jest mozliwa demokracja wewnątrz partii komunistycznych bez zasadniczej zmiany organizacyjnych właściwosci tych partii, bez zmiany tak daleko idącej, ze partie te przestałyby byc partiami komunistycznymi w dotychczasowym tego słowa znaczeniu Niemniej ten, kto mówi o demokracji wewnątrzpartyjnej, postuluje ograniczenie demokracji do pewnej tylko organizacji społecznej, ulokowanie demokracji wewnątrz partii politycznej

Demokracja zatem jest właściwoscią okreslonej zbiorowosci, mówimy o tym, ze zbiorowosc jest demokratycznie rządzona Zwykle chodzi tu o zbiorowosci panstwowe , a więc o sposób rządów w panstwie
Ale mozemy tez mówic o demokracji w partii politycznej, w stowarzyszeniach społecznych, w związkach zawodowych, w organizacji produkcyjnej Jak zdefiniowac demokrację, by byc blisko stymologicznego znaczenia terminu i nie odbiegac za daleko od tego, jak słowo demokracja było uzywane w historii Gdy mówimy o demokracji, interesują nas decyzje dotyczące jakiejs zbiorowosci (zbiorowosci panstowej, innej zbiorowosci terytorialnej lub organizacji)
Chodzi o to, czy zbiorowosc ma wpływ na decyzje, które jej dotyczą Jesli tak jest, mówimy o demokracji Demokratyczne rządy, to rządy w panstwie, którego obywatele mają wpływ na decyzje rządowe
Tak mozna by demokrację zdefiniowac
Ale gdy usłyszymy tę definicję (demokracja to wpływ zbiorowosci na decyzję), mamy prawo zapytac, jak taki wpływ moze w praktyce przebiegac, szczególnie w zbiorowosciach duzych, takich jak współczesne panstwa i jak pogodzic wpływ zbiorowosci (na przykład społeczenstwa a panstwo) z koniecznoscią podejmowania wielu decyzji przez specjalistów (na przykład decyzji gospodarczych lub dotyczących polityki zagranicznej)

Mówilismy o wpływie zbiorowosci Trudnosc rządów demokratycznych polega na tym, ze rzadkie są przypadki jednomyslnosci, zgody powszechnej na podejmowane decyzje Doswiadczenia historyczne, badania psychologów i socjologów, zwykłe doswiadczenia zyciowe - dostarczają argumentów swiadczących o tym, ze ludzie są rózni, mają rózne potrzeby, rózne interesy, rozne punkty widzenia Demokracja ma polegac na tym, ze zbiorowosc (w szczególnym przypadku - panstwo) decyduje o własnych losach Ale jesli przyjąc do wiadomosci istnienie róznic między ludzmi, w tym takze róznic dotyczących waznych spraw, to trzeba demokrację jakos pogodzic z róznorodnoscią, wytworzyc mechanizmy decydowania w zbiorowosci, w której nie ma zgody Takie mechanizmy, instytucje społeczne posredniczące między wolą indywidualną, a wolą zbiorową, były tworzone w historii politycznej Są to, jak wiele wynalazków społecznych, wynalazki zbiorowe, ktorych autorstwo niełatwo ustalic Takim wynalazkiem jest głosowanie, w ktorym kazdy uczestnik zbiorowosci ma jeden głos, a decyduje większosc Jest ciekawe, ze głosowanie jako sposób godzenia roznorodnosci z demokracją - odwołuje się do równosci, mianowicie do rownosci prawa głosu Kazdy ma tylko jeden głos i kazdy głos jest równy Nie jest to jedyne mozliwe rozwiązanie i nie jest to rozwiązanie idealne W ogóle w sprawach społecznych nie jest łatwo o rozwiązania idealne i byc moze takie rozwiązania w ogóle nie istnieją Wydaje się, ze rownosc głosów łatwiej zaakceptowac tym wszystkim, dla ktorych podstawową wartoscią są ludzie poszczególni, a nie systemy społeczne
Jesli to ludzie własnie są wartoscią i jesli mówi się o sprawach, ktore tych ludzi dotyczą (na przykład o rozdziale jakichs dobr pomiędzy nich), to trudno znalezc argumenty, dlaczego głos jednych miałby byc wazniejszy niz głos innych Na pewno jednak są tacy, którzy wiedzą mniej i więcej, istnieją sprawy, w ktorych kompetencja, znajomosc rzeczy, jest bardzo wazna Fakt ten uwzględnia się wtedy, gdy głosowanie jest poprzedzone informacją i dyskusją, zas zdobywanie informacji i wolnosc **dyskusji nie są ograniczone, nie są przedmiotem** czyichkolwiek zakazów Okazuje się zatem, ze jednym z warunkow funkcjonowania demokracji jest wolnosc krążenia informacji i jej zdobywania, a takze wolnosc wymiany opinii, krótko mówiąc wolnosc opinii publicznej Są to warunki demokracji wtedy, gdy nie chce się, zeby demokracja była demokracją ludzi niekompetentnych, by była zdana na przypadek lub na umiejętną manipulację dokonywaną przez monopolistow dysponujących srodkami informacji

Wróćmy jeszcze do definicji demokracji Była mowa o tym, ze demokracja to decydowanie przez zbiorowosc o jej losach Ale cóz zrobic, gdy zbiorowosc liczy sobie wiele milionów ludzi Trudno wtedy o demokrację bezposrednią, to jest o bezposredni wpływ wszystkich na zbiorowe decyzje Z pomocą przychodzą tu dwa rozwiązania jednym jest decentralizacja, podejmowanie decyzji w zbiorowosciach mniejszych i ewentualne uzgadnianie tych decyzji w drodze porozumien między mniejszymi zbiorowosciami Współczesne panstwa, związki zawodowe, nawet partie polityczne mają niekiedy strukturę federacyjną, są porozumieniami mniejszych zbiorowosci podejmujących decyzje odrębnie i uzgadniających je, jesli zajdzie potrzeba Drugim sposobem, dzięki ktoremu instytucje demokratyczne mogą istniec w wielkich zbiorowosciach są instytucje przedstawicielskie Zbiorowosc decyduje się wyznaczyc przedstawicieli, którzy część decyzji podejmują w jej imieniu Jesli jednak mamy mówic o demokracji, musi byc zachowany wpływ zbiorowosci (w szczególnym przypadku społecznosci panstwowej) na to, co w jej imieniu robią wyznaczeni przedstawiciele (w szczególnym przypadku będzie to rząd podejmujący decyzje w panstwie)

Wpływ zbiorowosci na rządy przedstawicielskie polega po pierwsze na tym, że zbiorowosc w jakis sposob decyduje, kto będzie ją reprezentował, wpływa (na przykład w drodze wyborów) na dobór swych reprezentantów Pojawiają się w związku z tym rozmaite zagadnienia praktyczne jak często organizowac wybory, czy wprowadzac jakies mechanizmy ograniczające i uposredniczające dobor kandydatow wsród ktorych wybiera się przedstawicieli, czy i jakie ustalac sposoby odwoływania przedstawicieli Demokratyzm rządów przedstawicielskich polega nie tylko na tym, ze rządy te są wybierane Jesli rządy przedstawicielskie mają byc demokratyczne, to muszą istniec sposoby wyrazania przez zbiorowosc swej woli w sprawach, w których jej przedstawiciele podejmują decyzje, ponadto decyzje przedstawicieli powinny byc w znacznym stopniu jasne, tak aby mozna było je skontrolowac i jesli nie odpowiadają one zbiorowosci - wyrazic sprzeciw wobec tych decyzji i wpłynąc na ich zmianę Wynika z tego, ze rząd w społeczenstwie demokratycznym nie jest osamotniony, poczynania rządu są pod baczną obserwacją i jesli decyzje rządu ocenia się jako niewłasciwe, mozna podjąc działania zmierzające do zmiany decyzji Jeszcze raz okazuje się, ze założeniem funkcjonowania społeczenstwa demokratycznego są rozmaite wolnosci, wolnosci polityczne dotyczące kandydowania w wyborach i wysuwania kandydatów, wolnosc informacji polegająca na mozliwosci zdobycia wiedzy o poczynaniach rządu, wolnosc krytyki tych poczynan zmierzającej do spowodowania zmian decyzji Wolnosci te muszą istniec jesli rząd przedstawicielski ma byc rządem demokratycznym, to znaczy jesli ma byc tak, ze demokracja nie jest bezposrednia, a mimo to społecznosc ma mozliwosci wpływu na decyzje, ktore jej dotyczą

Współczesne panstwa są niesłychanie silnymi organizacjami społecznymi Szczególnie silnymi organizacjami są panstwa w krajach rządzonych przez partie komunistyczne Panstwa te dysponują znaczną większoscią srodków produkcji i decydują w znacznej mierze o podziale srodkow konsumpcji Panstwa dysponują srodkami przemocy, a to znaczy armią i policją (co prawda w niektorych panstwach niekomunistycznych policja jest przynajmniej częściowo zdecentralizowana i rządowi podlega nie całkowicie) W panstwach rządzonych przez partie komunistyczne istnieje takze niemal całkowity panstwowy monopol srodkow masowego przekazu Wobec takiej organizacji panstwowej obywatel jest słaby i wpływ obywateli na decyzje panstwa staje się niemal czyms niewyobrazalnym, a w kazdym razie bardzo trudnym

W panstwach demokratycznych wypracowano urządzenia społeczne, ktorych celem jest poprawienie sytuacji obywatela wobec panstwa, sprawienie, zeby obywatel był zupełnie słaby, bez szans wpływu i działania Takim urządzeniem społecznym jest wolnosc organizacji, dopuszczanie mozliwosci porozumien obywateli, a w szczególności porozumien politycznych Tylko wtedy gdy istnieje prawo koalicji, zrzesza się ludzi we wspolnych sprawach i gdy z tego się korzysta, obywatele mogą wpływac na decyzje władz, mogąc dzięki porozumieniom, chocby w części przeciwwazyc potęgę panstwa Jesli panstwo ma byc demokratyczne, musi w swych decyzjach byc wrazliwe na to, czego chcą ludzie poszczególni Taką wrazliwosc panstwa na pragnienia społeczne mozna ułatwic tylko wtedy kiedy sile panstwa obywatele mogą przeciwstawiac się nie z osobna lecz wspolnie, zrzeszeni w organizacjach Szczegolnym przypadkiem porozumien obywateli jest opozycja Wynalazek opozycji, a w tym opozycji parlamentarnej, nalezy do omawianych tu społecznych ułatwien funkcjonowania demokracji

Dokonczenie nastąpi

MAREK TARNIEWSKI

RRSP • RRSP • RRSP

"CZAS MYŚLEĆ O EMERYTURZE"

29 LUTY 1984 R. — TERMIN WPŁAT ZA 1983 ROK

220 Roncesvalles Ave. 537-2181
12 Denison Ave. 863-0996
2987 Bloor St. W. 236-1225

ST. STANISLAUS — ST. CASIMIR'S PARISH (TORONTO)

CREDIT UNION LIMITED

Zbigniew FARMUS

Trzy uwagi do wypowiedzi redaktora Jacka Kalabińskiego

W numerze 72 "Echa Tygodnia" przeczytałem bardzo ciekawy wywiad z redaktorem Jackiem Kalabinskim, prezesem Oddziału Warszawskiego zakazanego w czasie wojny jaruzelskiej Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich Trzy kwestie widzę inaczej niz red J Kalabinski

Po pierwsze, red Kalabinski utrzymuje, ze sytuacja finansowa zwolnionych z pracy i nie kolaborujących z rezimem dziennikarzy i aktorów "nie nalezy do najgorszych" Czy naprawdę wszystkich 2000 dziennikarzy, ktorych, jak podaje Kalabinski, wywalono i wszystkich aktorow? Mysle, ze red Kalabinski uogolnił w sposob nieuprawniony kilka znanych sobie przypadkow pomyslnego rozwiązania spraw finansowych przez działalnosc tworczą w podziemiu bądz prywatną inicjatywę Nie wiem czy takie rozowe spojrzenie dałoby się nawet rozciągnąc na całe znane mu srodowisko warszawskie czy innych wielkich miast, nie mowiąc juz o prowincji, gdzie przeciez ludzie tez byli zwalniani masowo, a mam sygnały nie potrafią związac konca z koncem

Po drugie, red Kalabinski przytacza przykłady obiboctwa, odwalania roboty czy wręcz unikania jej w SB i ORMO "system się wypalił - wyjasnia red Kalabinski - Niby jest terror, ale nie ma fanatyzmu" I w innym miejscu pyta "Czy cos takiego mogłoby miec miejsce w latach pięćdziesiątych?" Z opinią, ze nie ma za Jaruzelskiego fanatyzmu lat stalinowskich łatwo się zgodzic Ale nie zgadzam się z tezą, ze system się wypalił (bo bez tego fanatyzmu - stosunkowo jednostronnie sugeruje Kalabinski - SB i ORMO wykonują swą pracę nie tak jak mogłyby) I co więcej uwazam, ze teza ta jest niebezpiecznym mitem Za zywienie identycznej tezy słono zapłaciła w 81 roku opozycja i "Solidarnosc" W totalitarnym systemie typu sowieckiego jest tylko jeden praktycznie znaczący wskaznik jego wypalenia to czy władza lezy na ulicy czy tez nie Ze nie lezała nawet w okresie "Solidarnosci", w okresie, nazwijmy to tak, pewnej dwuwładzy, to wykazał łatwo stan wojenny Ze tym bardziej nie lezy teraz to widac jak na dłoni jak skonczyłyby się proby zabrania władzy Jaruzelskiemu i spółce?

Po trzecie, red Kalabinski twierdzi "Niby jest terror, ale nie ma fanatyzmu" Jesli przyjrzymy się tej opinii to mamy dwie mozliwosci interpretacyjne, obydwie skądinąd korzystne dla rezimu 1) jesli nie ma fanatyzmu to nie ma terroru, 2) gdy brakuje fanatyzmu jest terror tylko na niby bądz inaczej "niby-terror"

Na to, ze terror plus fanatyzm na ogół daje większy terror niz terror bez fanatyzmu, co implikują wypowiedzi Kalabinskiego, na to z grubsza mozna przystac Jednak z faktu, ze nie ma fanatyzmu, nie wynika fakt, ze nie ma terroru bądz, ze jest "niby terror" W tym samym numerze "ET" pisze się, ze SB jest podejrzana o morderstwo Piotra Bartoszcze Czy terror SB wobec Bartoszcze musiał byc fanatyczny by wykonac akcję Zabic Bartoszcze? I ogólniej Iłowieckiemu pomógł w ucieczce kapelusz i ubranie ormowca, ale przeciez doskonale pamiętamy, ze tysiące ludzi zostało wziętych w brankach stanu wojennego i nic im nie pomogło w uniknięciu terroru Czy ta jeszcze większa ilosc tysięcy aresztujących ich milicjantów, ubeków i ormowcow, ktora w większosci wykonała zadanie bez fanatyzmu, a zgódzmy się, ze jakas część i ze wstrętem nie wykonała jednak swego zadania?

Dlą istnienia totalitarnego systemu komunistycznego typu sowieckiego i związanego z nim terrorem nie jest konieczne wykonywanie zawodu ubeka, partyjniaka, żołdaka czy ormowca z fanatyzmem czy powołaniem Pewnie, ze system byłby bezpieczniejszy i silniejszy gdyby jeszcze jego ludzie w kluczowych dlan branzach byli jego fanatycznymi miłosnikami Ale system ten wykazał juz nieraz, ze potrafi istniec z tak zorganizowaną pracą swych kluczowych zawodów, ze ludzie je wykonujący wystarczy jak dadzą jedynie minimum tego co w ogóle milicjant czy ubek powinien dac by byc milicjantem czy ubekiem I rzecz jasna przy organizacji i zarządzaniu uwzględniającychułomnosci natury ludzkiej takie jak te przykładowo, ze ludzie lubią się nie przepracowywac i lenic milicja i ubecja mogą osiągnąc terror fachowy, przemysłowy, szerszy w swym zasięgu co nie zawsze musi przyniesc terror fanatyczny I co nie jest "niby terrorem" bądz brakiem terroru nawet jesli widzimy, ze terror juz stosowany mógłby byc stosowany wydajniej, gdyby był robiony przez fanatyków

ZOFIA LEMANSKA

Rozprawa między robotnikiem, KOK-em i klerykiem

KOK -
Oficjalnie potosmy przy stole zasiedli,
Aby naszej umowy podwaliny legły
Stany we wspólnej zgodzie zyc wreszcie poczęły
Pod Moskwy złotym berłem - u nog jej spoczęły

Robotnik -
Słyszę, ze mowkę swojską nam przygotowałes
Nie na taką rozmowę nas przecie zwołałes
Mowmy nan tylko o tym, ze Polaki wolne
Stanowic będą prawa ludowi swowolne

Kleryk -
I ja oczywiscie z swojej własnej misji
Przypomniec pragnę, ze Watykan nigdy nie sni
O czerwonej gwiazdeczce błyszczącej ze wschodu
By nad ojczyzną swieciła polskiego rodu

KOK -
Oto panowie ostro się tutej stawiacie
Ale rozmowy nasze muszą byc o Bracie
I upomniec pragnę, ze tylko w tej roli
Grac mogą tu swe skrzypce komunizmu woli

Robotnik -
Komunizm, braciszek niech idą do czarta!
Jakaz tu dyktertyka moze byc otwarta,
Gdy obcą przemoc co was to od lat podpiera
Chcecie na zastraszenie uzyc jak fortela

Kleryk -
A mnie głos tu w sprawie tej snadnie przypadnie,
Rosja - ciemięzca niech z umowy wypadnie
Do Piotrowej Stolicy słac nalezy posły,
Aby zgody charakter podkreslic podniosły

KOK -
Wy mi Watykanu, w oczy tu nie pchajcie
A historyji naszej przemowic tez dajcie
W Wielkiej Konstytucji pisano wyraznie
Koscioły od panstwa rozdzielic układnie

Robotnik -
Między sobą tu widzę wielce się spieracie
I o nas zas chwilowo tez zapominacie
My wam mozemy koscioły, pomniki wznosic,
Ale dzisiaj będziemy żądac a nie prosic

Kleryk -
Spokojnie robotniku! Bez gniewu mówimy,
Lecz w te czasy siłę dla was stanowimy
A gdzie umiłowani schronienia szukacie,
Gdy ZOMO pałką tłucze po karku i gnacie?

KOK -
O tym by własnie mówic tutej nalezało
By się duchowienstwo z tłumem nie mieszało
"Solidarnosci" rąk w złoto nie oblekło,
Pomagało temu co z naszych uciekło

Robotnik -
Że kosciół mocny wielką jest naszą ostoją
Prawdą jest oczywistą, bo ludzie się boją
Ale wolni my chcemy po swiecie tym chodzic
Dla spokoju swiętego wasze wasnie godzic

Kleryk -
I prawdą tez jest, ze od wieków była Polska
Rzecznikiem chwały Bozej i niebiosom miła
I kremlowskie nie są w stanie ciury
Odmienic mysli lotnej Lecha wiernej córy

KOK -
Ja mam zas napisane przez me władze wyzsze
W punktach - co musicie spełnic oczywiscie,
Po pierwsze uznac rolę przednią Partii, KOK-u
Gdyz nie będzie bez nas porządku widoku

Robotnik -
Rolę tę mysmy przeciez wam gwarantowali,
Porozumienia sierpniowe partyjni zdeptali
Wojnę nam zrobiliscie i jeszcze wy chcecie,
Aby znow z tej beczki zaczynac te wiece

Kleryk -
A tutej nasza strona powie o tych racjach
Wspolnie dyskutowanych przy parafi nacjach
I jako najwazniejsze gospodarcze sprawy
Mamy brac pod rozwagę naszej wspolnej ławy

KOK -
Gospodarka - a jakze! Oczy mi mydlicie,
Bo przeciez jednak jakos zyc tu potraficie
Acz pragnelismy zmusic głodem was do zgody,
No ale wy inaczej szukacie swobody

Robotnik -
Oj! Znamy dobrze stare chytre wasze sztuczki
Od lat trzydziestu kilku dostajem nauczki
Kiedy robotnik głowę troszkę wyzej wzniesie,
Wy zaraz na jedzeniu cenę podbijecie

Kleryk -
Tak, ta przykra metoda gospodarczych nizy
Jak diabeł w zakusach pojawia się hyzy
Dlatego robotnicy i reszta narodu
Kontrolą obejmą zródła swojego dochodu

KOK -
Jak powiedziałem Rosja układy dyktuje
I mocnego atutu wam nie podaruje
Ale czego żądacie ja przekazac mogę,
Takie pełnomocnictwa dostałem na drogę

Robotnik -
Otwórzcie magazyny, wyliczenie dacie
Komu nasze surowce chojnie wysyłacie?
Gdzie nasze polskie plony po swiecie wędrują?
A wtedy nasze ręce zgodę podpisują

Kleryk -
Słowo "pełnomocnictwo" jest wszystkim znajome,
Kiedy was pocisniemy, wykrętem strojone
Byliscie przygotowani na te zaczęcie
Piszcie tutej natychmiast umowy orędzie!

KOK -
Wodę wam w głowy nasze sikawki nalały?
Kontroli gospodarki głupole zechciały!
Moskiewskie daj Moskwie i nie wciskaj się durny
Dopiero ci pokazemy obraz Polski chmurny!

Na tym się zakonczyły te piękne rozmówki
Robotnicy musowe mają dzis głodówki
A w kosciele chlebem dzielą się do społu,
Zas z butnym Sowietem nie siądą do stołu

PETER BURDON

PONTIAC BUICK LIMITED
348 Danforth Ave.E. Toronto,
TEL. (416) 469 - 5531

Posiada dla panstwa bogaty zestaw fabrycznie nowych i uzywanych samochodow
udzielamy długoterminowych kredytow
- **niskie miesięczne spłaty**
- **ułatwiamy otrzymanie ubezpieczenia na bardzo dogodnych warunkach**

UDZIELAMY BEZPŁATNEJ GWARANCJI . NA 60 TYSIĘCY KILOMETROW

Kazdy kupujący otrzymuje bezpłatnie olej na 100 tys km

ZAPRASZAMY WSZYSTKICH NA PRÓBNĄ JAZDĘ

JANUSZ GŁOWACKI W NOWYM JORKU

CIĄGLE NIE MOGĘ UWIERZYĆ ŻE JESTEM WOLNY

***Kopciuch** Janusza Głowackiego, na scenie Public Theatre w Nowym Jorku Premiera odbyła się 20 lutego Na pierwszym planie Dori Hartley i Lucinda Jenny*

W Polsce zycie kulturalne więdnie pod butem cenzury, albo schodzi w podziemie w formach z koniecznosci kameralnych

Tymczasem na Zachodzie kultura polska rozkwita, zasilana twórcami z najnowszej fali emigracyjnej

W Nowym Jorku, w obecnym sezonie, idzie w Public Theatre **Kopciuch** Janusza Głowackiego, w wersji angielskiej, a *New York Times,* w specjalnej sekcji poswięconej teatrowi, udzielił temu wydarzeniu wiele miejsca i dał obszerny wywiad z autorem

— Mysle, ze wszystkich Polakow cechuje genetycznie zakodowany dualizm, mowi Głowacki Mają do wyboru albo kolaborowac, albo walczyc Dr Jekyll i Mr Hyde — to o nas Człowiek się z tego robi schizofreniczny Od wczesnych lat nie wie się, komu ufac Jako dziecko, chodziłem do specjalnej szkoły dla dzieci partyjnych aparatczykow Codziennie przed lekcjami, nauczyciele mieli z uczniami pogadanki o polityce, potem ustawialismy się w szeregu, z czerwonymi chorągiewkami, i skandowalismy *Niech zyje towarzysz Stalin, najlepszy przyjaciel polskich dzieci, największy nauczyciel polskich dzieci* To był początek mojej edukacji

Jest to w pewien sposob tragiczne, kiedy rodzina musi mowic dziecku, by nie ufało nauczycielom A nauczyciele wypytują mnie, czy w domu chodzą do kościoła, bo chodzenie do kościoła jest przestępstwem Komu wierzyc? Historia nie jest historią Wszystko jest nierzeczywiste

*

Jednym z powracających tematow w tworczosci Głowackiego jest trud wyłuskiwania prawdy z zupełnie niemal przeciwstawnych jej wersji Najpierw to był dom przeciw szkole Potem prasa, radio i TV wobec Radia Wolna Europa

Mówi Głowacki ,,To były totalne przeciwienstwa Niemal bałem się im uwierzyc (zachodnim radiostacjom), ze względu na to, co to oznaczało dla mojej przyszłosci Słuchac o sowieckich łagrach — to było nie do wiary ''

Ostatecznie, pisze krytyk, najprawdziwszą wizję Polski znalazł Głowacki nie w faktach, lecz w powiesciach Jako student przeczytał **1984** Orwella i **Proces** Kafki, a po latach odkrył **Catch 22** Jozefa Hellera Książki te na Głowackim sprawiły *wrażenie nie skomplikowanych alegorii* — jak się je przedstawia amerykanskim studentom — lecz dokładnych i realistycznych opisów labiryntu, w którym zył

,,Pamiętam, jak wazna była dla mnie książka Orwella, opowiada Przemycano ją do kraju Czytanie jej było niebezpieczne Nie była to dla mnie fantazja naukowa, *science fiction* Dowiadywałem się coraz więcej o tajnej policji, o przyjaciołach, których aresztowano A jednak nadal były dookoła te wielkie portrety naszych przywódców i stale słychac było to skandowanie — *Jestesmy najszczęsliwsi, najbardziej wolni*

,,Kafka to było dokładnie to, cosmy odczuwali Kiedy w latach 1950-tych ktos pukał do drzwi — byłem wtedy na uniwersytecie — i tak samo jest w stanie wojennym — to mogła to byc tajna policja Człowiek patriotyczny obywatel, a budzi się aresztowany jako szpieg japonski, chociaz w Japonii nigdy nie był, nic o Japonii nie wie i nie zna japonskiego ''

W powiesciach Orwella i Kafki Głowacki widział znane mu z codziennosci zdeprecjonowanie języka Dzis, zapozyczając termin z **1984**, okresla mowę przywódcow PRL jako *nowomowę* W kilku jego sztukach i powiesciach, bohaterowie, chcąc wyrazic podstawowe uczucia, jak miłosc, znajdują tylko słowa partyjnego, komunistycznego zargonu

,,Język, mówi Głowacki, przestał byc środkiem porozumiewania się ''W najnowszej powiesci przedstawia osobę — agenta policji — bez reszty określonego przez język oficjalny, przez rządowe gazety i telewizję Stracił zdolnosc rozróżniania dobra i zła Jest totalnie manipulowany ''

,,Rezultat jest taki ze w Polsce nikt niczemu nie ufa Rząd tak strasznie kłamie, ze gdyby nawet powiedział prawdę, nikt by w nią nie uwierzył Dzieje się to tak Kiedy oficjalna gazeta daje dobrą recenzję mojej sztuki, jestem wykonczony, nikt nie przyjdzie na spektakl Inteligencja będzie sądzic, ze sztuka jest nic nie warta Po tylu latach kłamstwa, bardzo trudno znalezc prawidłowe stanowisko, odkryc co dobre a co złe, co jest moralne ''

Głowacki nie jest oczywiscie jedynym Polakiem, który z cynizmem patrzy na swych przywódcow i odzwierciedla nurtujące go wątpliwosci w swej sztuce Mimo urzędowych trudnosci, polska powojenna literatura i film ukuły tradycyjną formę sprzeciwu

Głowacki nie jest, oczywiscie, jedynym Polakiem ktory z cynizmem patrzy na swych przywodcow i nurtujące go wątpliwosci odzwierciedla w swej sztuce Mimo urzędowych trudnosci, powojenna polska literatura i film, ze sprzeciwu ukuły tradycję Wsrod tworców najlepiej znanych na Zachodzie, są rezyserzy Andrzej Wajda i Krzysztof Zanussi i autorzy sztuk teatralnych Tadeusz Kantor i Sławomir Mrozek

Dysydenci i rząd wykonują dziwny taniec Poziom represji nie jest czyms stałym, lecz przybiera na sile i cofa się W **złych okresach, usmiercono dwie powiesci** Głowackiego, pięc jego scenariuszy filmowych, dziesiątki opowiadan i felietonów Ale podczas odwilzy między gdanskim strajkiem w 1980 a narzuceniem stanu wojennego, **Kopciucha** grało pięc polskich teatrow Mrozek, emigrant mieszkający w Paryzu, wystawiał w Warszawie tak ostre sztuki jak **Emigranci**, w okresach liberalizacji w latach 1970-tych Ale patronat moze sam przez się byc rodzajem kontroli, formą kanalizowania sprzeciwu, zapobiegania buntowi Panstwo płaciło Głowackiemu za pisanie wszystkich tych rzeczy, ktore pozniej cenzurowało lub obejmowało zakazem Autor opowiada o rezyserze filmowym, ktory dawał się we znaki reżimowi Zamiast go uwięzic, władze ofiarowały mu podwyzkę, pod warunkiem, ze przestanie robic filmy

Historycznie, teatr w Polsce był rodzajem oazy, przynajmniej przed stanem wojennym Wystawiano sztuki Eugene O'Neilla, Tennessee Williamsa, Arthura Millera i Sama Shepparda Jerzy Grotowski, awangardowy rezyser i nauczyciel sztuki aktorskiej, przyciągał zastępy ludzi z Zachodu do swej szkoły we Wrocławiu, w latach 1960-tych Ironią było to, ze zespół teatralny Grotowskiego występował za granicą częsciej, niz w Polsce i ze rząd chętnie widział sztuki zachodnie, krytyczne wobec Zachodu, lecz rzadko dawał taką samą swobodę polskim autorom Dla nich cenzura była pospolitym - i kafkowskim - zjawiskiem, i doswiadczenia p Głowackiego są zapewne typowe

,,W psychiatrii'', mowi Głowacki, ,,istnieje tak zwany test czystej kartki Daje się majaczącemu nie zapisany kawałek papieru i człowiek ten zaczyna czytac z tej kartki, opowiadając o tym, czego się boi, albo kto go przesladuje Tak samo jest z cenzurą Cokolwiek się powie lub zrobi, oni to odbierają jako zagrozenie Nawet sztuka taka, jak **Zaby** Arystofanesa, została ocenzurowana, z powodu fragmentu o przestrzeganiu przepisów Szekspir miałby dziś kłopoty ''

,,W filmie, najpierw cenzurują scenariusz Potem mają specjalną projekcję filmu dla funkcjonariuszy partyjnych i cenzorow I tną, tną, tną Z mojego filmu **Podroz** wycięli po prostu ostatnich 20 minut Potem zrobili tylko trzy kopie filmu i wcale go nie reklamowali Po dwu czy trzech tygodniach na ekranie nic prawie nie było widac, bo kopie tak były zdarte Poszlismy do władz i pytamy, dlaczego nie zrobicie więcej kopii? Oni na to — bo nikt nie chce filmu oglądac, nie ma zadnej reklamy —To dlaczego nie reklamujecie? A oni na to Bo są tylko trzy kopie To jest Catch 22 ''

Polscy artysci imali się najrozmaitszych chwytów, by wyprowadzic w pole cenzora Gdy cenzor przyszedł na ostatnią próbę sztuki, rezyser polecił aktorom, by mamrotali kontrowersyjne fragmenty Inny rezyser sprowadził na widownię, w dniu wizyty cenzorskiej, tłum krewnych i przyjaciół, poinstruowawszy ich, by się **nie odwazyli smiac przy zadnym z satyrycznych epizodow W czasie politycznie delikatnej sceny na pokazie Podrozy**, p Głowacki strącił popielniczkę, by odwrocic uwagę cenzora

Krytyk teatralny *New York Times'a* podkresla, ze jednym z najdonioslejszych skutkow cenzury jest to, ze tworcy musieli ukrywac się za metaforą, lub ubierac prawdę w kostium historyczny Przykładem jest film **Danton** Wajdy, w ktorym rezyser z rewolucji francuskiej uczynił metaforę dzisiejszej Polski

Głowacki posługuje się językiem absurdu i stylem tragikomedii W **Kopciuchu**, na przykład, wicedyrektor zakładu poprawczego grozi podopiecznym, ze za karę odbierze im szkolny telewizor Kiedy mu mowią, ze szkoła nie ma telewizora, odpowiada ,,No to im damy, a potem odbierzemy''

W innej sztuce, donosiciel w stoczni Lenina w Gdansku tak sobie bierze do serca powstanie Solidarnosci, ze wyznaje przyjacielowi kim jest naprawdę Okazuje się, ze ten jest jeszcze wyżej postawionym donosicielem w stoczni W najnowszej sztuce Głowackiego, **Fortynbras się upił**, dworzanie spierają się, czy ich krol zyje, czy tez umarł Przez dwa lata nie ruszył się z tronu, ale z drugiej strony, kiedy ostatni raz ktos podszedł do niego, to go udusił

,,Dla mnie, komedia i ironia to najlepsze sposoby wyrazenia tragicznego sensu'', powiedział Głowacki ,,Wiąże się to z polskim duchem Wypowiadamy się przy pomocy czarnego humoru Tragedia musi miec solidną pozycję i opozycję, musi miec matematyczny rygor Tego w Polsce nie mamy Nie ma solidnych pozycji Władza strzela do robotników, ale nie mozna znalezc nikogo, kto wydał rozkaz Rząd rozwiązuje związek pisarzy i oswiadcza, ze dzieje się to na nasze żądanie Jest to typowa tragikomedia Opowiadał mi przyjaciel, jak podczas demonstracji, oficer wydał rozkaz **ognia**

Nie padły strzały, nie było kul Polała się tylko woda Była to armatka wodna Przyjaciel nie mogł się powstrzymac od smiechu

Mimo całego swego krytycyzmu wobec Polski, p Głowacki nigdy nie zamierzał wyjechac Kiedy jednak był w Londynie, gdzie w Royal Court wystawiano **Kopciucha**, w 1981, wprowadzono stan wojenny Postanowił nie wracac i dopiero po dwu latach mogły do niego przyjechac za granicę zona Ewa i corka Zuzanna

,,Było to niewiarygodne'', opowiada ,,Ewa miała przyjechac do Londynu na **Kopciucha** w pierwszym dniu stanu wojennego Pierwszy lot, ktory zatrzymano, to był własnie jej lot Nie miała pojcia Telefony były nieczynne przez całe rano Nic nadzwyczajnego Telewizja wyłączona Nic nadzwyczajnego Po drodze na lotnisko widzi czołgi — nic nadzwyczajnego, cwiczenia Przyjezdza na lotnisko i nikt jej nic nie mowi Mowią, ze lot jest opozniony Wreszcie odsyłają ją do domu ''

,,Tymczasem ja, o 7 rano, dostaję telefon od przyjaciela Słyszę płacz *Wszystko skonczone Koniec Wojsko przejęło władzę* Byłem jak w kinie, jak po alkoholu Po minucie dopiero zrozumiałem Na samym początku myslałem o powrocie, tak się bałem o rodzinę Ale nie było samolotow, nie było informacji przez 10 dni i to dało mi czas na myslenie Doszedłem do wniosku, ze nie mogę im pomoc w zaden sposób Przyjaciele zostali prawdopodobnie aresztowani Były to straszne dni Nie mogłem spac To był ciężki alkoholizm ''

W tym tez okresie p Głowacki uswiadomił sobie, jak bardzo odbiły się na nim 42 lata przezyte w dyktaturze

,,Kiedy ogłoszono stan wojenny'', opowiedział, ,,miałem telefony z BBC, z gazet, w związku z moją sztuką Pytano *Co pan mysli o stanie wojennym? Proszę nam powiedziec* A ja nie wiedziałem, co powiedziec Mam tam rodzinę Czy powiedziec, ze nie interesuję się polityką, tylko sztuką? To było takie poniżające Był marsz protestu pod ambasadę PRL Wszyscy udawali, ze jest strasznie zimno, podniesione kołnierze, kapelusze nasunięte na czoło Pomyslałem, oni się boją I nagle uswiadomiłem sobie, ze ja tez mam podniesiony kołnierz i kapelusz nasunięty na czoło Pomyslałem, o Boze, co z nas się zrobiło ''

Po dwu latach, wstyd po części minął, ale paranoja się utrzymuje ,,Zyję nadal w stanie schizofrenii'', mowi p Głowacki ,,Boję się rozmawiac przez telefon Przez tyle lat ma się to uczucie Nie umiem tego wytłumaczyc Jak mogłby pan to zrozumiec? Nadal nocami snię, ze jestem w Polsce, ze mnie przesłuchują — co mam powiedziec? Ciągle nie mogę uwierzyc, ze jestem wolny, ze mam prawa Kiedy widzę policjanta, wydaje mi się, ze mnie obserwuje Dopiero teraz się do tego przyzwyczajam i kiedy jadę *subway'em*, jestem zadowolony, ze jest policjant Udaję, ze się nie boję, ale nawet kiedy jestem w Ameryce, poruszam się po polsku '' ■

W POSZUKIWANIU PROGRAMU POLITYCZNEGO DLA POLONII

MAREK CELINSKI

Nie ulega dla mnie watpliwosci, ze szczegolnie w obecnej sytuacji, gdy szanse na szybką poprawę sytuacji w Polsce są jak na razie znikome, niezbędne jest wypracowanie szeroko zakrojonego i perspektywicznego planu działan mogących przyniesc w perspektywie pożądane zmiany w Polsce Artykuł ten ma na celu sprowokowanie dyskusji, przede wszystkim wsrod Polonii wolnego swiata, odnosnie celow i metod takiej działalnosci

Rozwazania swoje zacznę od sfery międzynarodowej ponieważ tutaj wydaje się lezy klucz do działalnosci niepodległosciowej emigracji

Rozproszenie duzych skupisk Polakow w swiecie, a zarazem uczestniczenie w zyciu społeczno-politycznym kraju osiedlenia daje nam wyjątkowo mozliwosc wykorzystania potencjału politycznego, gospodarczego czy autorytetu moralnego krajow osiedlenia, ktorych jestesmy obywatelami Wykorzystanie tych mozliwosci jednakze będzie zalezało głownie od tego jak potrafimy przekazac ideę demokratycznej i niepodległej Polski jako odpowiadającej interesom krajow, grup społecznych i instytucji, ktorych sojuszu potrzebujemy Będzie rowniez zalezało od tego jak potrafimy ukazac, ze istniejąca sytuacja w Polsce jest sprzeczna z interesami naszych potencjalnych partnerow politycznych Mozliwosc ukazywania tych interesow wiąze się z charakterem sprawy polskiej jako sprawy wieloaspektowej o charakterze międzynarodowym

Na czym polega polski problem z perspektywy Zachodu?

Problem ten z punktu widzenia sytuacji międzynarodowej da się sprowadzic do następujących punktow

- Polska znalazła się w sferze dominacji swiatowego mocarstwa, jakim jest Zw Sowiecki, jako wynik umowy międzynarodowej podzielającej Europę między Związek Sowiecki i mocarstwa zachodnie Anglię i Stany Zjednoczone, (Jałta, luty 1945 r),

- umowa jałtanska i jej konsekwencje nigdy nie zostały zaakceptowane przez narod polski ani tez jego owczesny rząd na obczyznie,

- problem Polski pozostaje nie rozwiązany podobnie jak problemy Europy Wschodniej, czego dowodem są nieustanne konflikty i wyrazy niezadowolenia społecznego powtarzające się w wielu krajach Europy Wschodniej, a szczegolnie w Polsce, od czasu wejscia tych krajow w orbitę dominacji sowieckiej,

- w sprawy Polski były i są nadal zaangazowane inne kraje swiata włączając w to mocarstwa zachodnie,

- Polska jest członkiem roznych międzynarodowych organizacji skupiających zarowno przedstawicieli panstw Europy Wschodniej jak i panstw demokratycznych jak np ONZ, Międzynarodowa Organizacja Pracy, Swiatowa Federacja Związkow Zawodowych, a takze Sygnatariuszem Układu z Helsinek

- Ruch demokratyczny w Polsce ma charakter robotniczy, antyimperialistyczny, antykolonialny oraz pokojowy,

- ruch Solidarnosci wywołał olbrzymie zainteresowanie i poparcie w całym swiecie

Punkty te ze względu na to, ze się zazębiają, omowimy łącznie

Znaczenie Polski dla panstw demokratycznych wynika z faktu, ze istniejący kryzys osłabia militarnie, ekonomicznie oraz ideologicznie blok sowiecki i w konsekwencji w pewnym stopniu opoznia ekspansjonistyczne tendencje i poczynania sowieckie

Stosunkowo mało zrobiono, zeby wykazac opinii publicznej na Zachodzie, iz rozwiązanie kryzysu polskiego powinno byc uwazane przez Zachod jako test intencji sowieckich odnosnie umow międzynarodowych i praw ludzkich Trzeba wykazywac, ze ustroj, ktory stosuje wszystkie mozliwe srodki manipulacji społeczenstwem, terror i przesladowania, *który łamie umowy społeczne* w stosunku do własnych obywateli, ktory łamie podpisane umowy międzynarodowe dotyczące praw ludzkich nie moze byc rzetelnym partnerem w rozmowach międzynarodowych, czy to o charakterze gospodarczym czy tez politycznym

W konsekwencji musimy apelowac o to, azeby ustanowic trwały związek pomiędzy kwestią detente, współpracy gospodarczej i przestrzegania status quo z jednej strony i przestrzeganiem praw ludzkich z drugiej strony, ponieważ tylko demokratyzacja i poszanowanie praw ludzkich moze rozwiązac głębokie problemy systemu powodującego ciągłe konflikty polityczne i gospodarcze zaburzające normalne funkcjonowanie stosunkow handlowych i kontaktow międzynarodowych między roznymi panstwami Z kolei przestrzeganie przez Związek Sowiecki umow międzynarodowych, a szczegolnie umow dotyczących kontaktow międzynarodowych między roznymi panstwami Z kolei przestrzeganie przez Związek Sowiecki umow międzynarodowych, a szczegolnie umow dotyczących kontaktow międzyludzkich i praw ludzkich moze doprowadzic do stopniowej liberalizacji tego systemu, dojscia do głosu opinii publicznej, a w konsekwencji spowodowac moze stępienie ostrza totalnego ekspansjonizmu sowieckiego i doprowadzenie do prawdziwej współpracy międzynarodowej Z tego punktu widzenia konferencje oceniające przestrzeganie umow z Helsinek czy tez odbywające się na forum ONZ nie mogą byc okazją do kolejnych koncesji na rzecz Sowietow, ktore zaprzedawałyby losy narodow ujarzmionych w imię iluzorycznego detente Powinnismy wykazywac, ze prawdziwe detente jest niemozliwe dopoki podstawowe problemy Europy Wschodniej pozostają nierozwiązane, jak ukazują to doswiadczenia powojenne gdy masowe, bardzo zdecydowane protesty doprowadzające nawet do przelewu krwi, nastąpiły w szeregu krajow Europy Wschodniej, szczegolnie jednakze w Polsce

Totalitarny system sowiecki udowodnił, ze nie jest w stanie zaspokoic własnymi siłami potrzeb ludnosci Stąd tez będzie szukał pomocy ekonomicznej od Zachodu Powinnismy konsekwentnie domagac się, aby pomoc ta była uwarunkowana obnizeniem stopnia zagrozenia sowieckiego zarowno na arenie międzynarodowej, jak i w stosunku do własnych obywateli

Tradycyjnie widzielismy szansę uzyskania korzysci dla poparcia sprawy niepodległosciowej przez łączenie nadziei z polityką wielkich mocarstw Chociaz nie ulega wątpliwosci, ze powinnismy dążyc do pozyskania ich poparcia dla sprawy polskiej, nie powinnismy zamykac oczu na nowe mozliwosci sojuszy, ktore wiążą się z innymi aspektami sytuacji polskiej

WSPOŁPRACA Z NARODAMI UJARZMIONYMI

Naturalnymi i potencjalnymi sojusznikami są dla nas inne narody ujarzmionew swiecie i to zarowno z terenu Europy Wschodniej jak i innych obszarow geograficznych W chwili obecnej truizmem jest mowienie o koniecznosci tworzenia jak najscislejszych więzow polityczno-organizacyjnych z narodami uciemiężonymi bloku wschodniego

Jedną z inicjatyw wartą podjęcia przez Narody Ujarzmione byłaby propozycja przedstawiona w Kanadzie przez posła do parlamentu ontaryjskiego Juri Shymko, organizowania w roznych krajach corocznych obchodow Tygodnia Narodów Ujarzmionych na wzor istniejących podobnych obchodow w Stanach Zjednoczonych

Niestety chociaz mówi się o tej współpracy stosunkowo duzo efekty organizacyjno-polityczne są znikome Istniejące antagonizmy, nieufnosc i brak skrystalizowanego programu wspolnego działania w połączeniu z nieudolnoscią i bezwładem organizacyjnym wielu instytucji emigracyjnych (nie tylko na gruncie polskim) wydają się byc głowną przyczyną tego stanu rzeczy Istniejąca, lecz stosunkowo mało znana swiatowa organizacja pod nazwą Federacji Polsko-Węgierskiej moze byc przykładem cennej inicjatywy wymagającej dalszego rozwinięcia, spopularyzowania i poparcia Na terenie Kanady jedną z podstawowych inicjatyw było oswiadczenie Zarządu Kongresu Polonii Kanadyjskiej w sprawie tworzenia w okręgach Kongresu Komitetów Narodow Ujarzmionych, złozonych przede wszystkim z grup etnicznych krajow Europy Wschodniej

Inicjatywa ta, chociaz znowu bardzo cenna i przełamująca dawne ksenofobie i antagonizmy, moze byc znacznie rozszerzona o nowych partnerów Ci nowi potencjalni partnerzy, chociaz winni byc traktowani z niezwykłą ostroznoscią, nie powinni byc pominięci w naszych rozwazaniach

Ciąg dalszy nastąpi

NAJLEPSZĄ NIESPODZIANKĘ RODZINIE
NA **ŚWIĘTA WIELKANOCNE** SPRAWISZ
WYSYŁAJĄC PACZKĘ PRZEZ

POLIMEX

PACZKI MORSKIE DOSTAWA 5—8 TYGODNI
PACZKI LOTNICZE DOSTAWA 2—3 TYGODNIE

POLIMEX OFERUJE RÓWNIEZ

★ PRZESYŁKĘ PIENIĘDZY Z DOSTAWĄ DOLARÓW DO RĄK ODBIORCÓW W POLSCE
★ ZESTAWY OWOCÓW CYTRUSOWYCH
★ WYSYŁKĘ LEKARSTW
★ SZEROKI WYBÓR PACZEK ZYWNOŚCIOWYCH
★ ARTYKUŁY TECHNICZNE I GOSPODARSTWA DOMOWEGO

NASZ ADRES

POLIMEX

2053 DUNDAS ST. W., TORONTO, ONT. M6R 1W8.
TEL. 537-7914

KORZYSTAJCIE PAŃSTWO Z USŁUG NAJSTARSZEJ, WYSPECJALIZOWANEJ FIRMY WYSYŁKOWEJ W TORONTO

IRAN

U gory iranscy zołnierze-samobojcy podczas szkolenia, z prawej dzieci iranskie, ktore ''rozbrajały'' pole minowe,w irackim obozie dla jencow wojennych

The New York Times Magazine

WOJNA — IRAK

Jedną z cech muzułmanina jest fanatyczne oddanie się Allachowi i fanatyczna wiernosc wobec Koranu Koran uczy o "świętej wojnie" i przyrzeka wojownikowi, ktory w niej zginie natychmiastowe miejsce w raju pełnym hurys do jego dyspozycji Dla obydwu stron toczona wojna jest swiętą wojną W wojnie po stronie iranskiej biorą udział specjalne oddziały ochotnikow-dzieci w wieku od lat 12 do 18. Ubrane w czerwoną opaskę na głowie z napisem "Sar Allah" (Wojownicy Boga) oraz zaopatrzeni w klucze do raju na ogoł beznadziejnie uzbrojone potrafią isc fala za falą na stanowiska karabinow maszynowych czy oddziały artyleryjskie Gdy dochodzi do walki wręcz nie chcą byc wzięte do niewoli i walczą do upadłego przy pomocy rąk, nog i zębow Większosc z nich to ochotnicy pochodzący ze wsi, często zwerbowani przez lokalnych mułłow i silnie zindoktrynowani w obozach szkoleniowych przed pojsciem na front Ich rodziny na ogoł obdarzone są przez władzę pewnymi przywilejami (np dom po zbiegłym przedstawicielu rezimu szacha bądz członku klasy sredniej), a po ich smierci otrzymują stosunkowo pokazne renty

Rezim Khomeiniego istnieje juz 5 lat 5 roku temu wojska irackie zaatakowały an Po początkowych, nieznacznych zresz zwycięstwach Iraku rzekomo rozprzęzo- i zdezorganizowany rewolucją islamską i ądami ajatolaha Khomeiniego oraz poziony doradcow amerykanskich i oficew szacha Iran stawił czoła wojskom iracm skuteczniej niz ktokolwiek mogłby się odziewac Przez kolejne lata obydwie rony prowadziły cos w rodzaju wojny pocyjnej, do ktorej od czasu do czasu dowały naloty bombowe na pozycje wojsk i dnosc cywilną

W ubiegłym tygodniu tempo wojny waltownie wzrosło gdy Iran rozpoczął tateczną ofensywę rzucając do walki poł iliona - 700 tys żołnierzy Irak spodzieając się jej postawił wzdłuz swej 713 milo- ej granicy z Iranem całą armię w stan najyższego pogotowia bojowego 100 tys łnierzy z oddziałow elitarnych na pierwej linii, poł miliona ludzi na drugiej odwoowej Doszło do wyjątkowo ciężkich starc raty po obydwu stronach są ogromne

Wraz z intensywnoscią walki pojawiły pierwszy raz po obydwu stronach wypoiedzi ktore postawiły w stan najwyższej ujnosci Zachod i NATO oraz ZSRR Irak wiadczył, ze zatopi kazdy tankowiec, nieleznie od jego narodowosci, pobierający pę naftową w portach Iranu Iran oswiadył, ze w przypadku interwencji amerynskiej w Zatoce Perskiej zablokuje Ciesnę Ormuz

ysoko uprzemysłowiony swiat zadrzał go oczy spoczęły na wojnie iracko-iranej Kiedy zostały wypowiedziane te dwie ozby wojna ta straciła swoj charakter lolny Stała się wojną o znaczeniu międzyarodowym Do tej pory nie pisalismy wiele tej wojnie Obecnie nadszedł czas by poiedziec o niej więcej

ZNACZENIE CIESNINY ORMUZ

Dla wolnego swiata jest to ciesnina o jwyzszym znaczeniu strategicznym Przeywa przez nią 20% ropy naftowej kupoanej przez swiat niekomunistyczny Blokada ciesniny doprowadziłaby do powazch zaburzen w funkcjonowaniu politycznym i gospodarczym tego swiata (przynajmiej w skali krotkofalowej) Niektorzy z spertow utrzymują, ze przez pewien czas mniejszyłaby wartosc bojową sił konwenonalnych NATO Do zablokowania Ciesny Ormuz wystarczy zatopic dwa, trzy pone tankowce

ZNIWO WOJNY

Wojna trwająca od wrzesnia 1980 roku zyniosła setki tysięcy ofiar Według zbiego niedawno na Zachod oficera medyczgo armii iranskiej pułkownika Ardeshira nati w trzy i poł letniej wojnie zginęło 400 tys Iranczykow, a 600 tys zostało rannych Eksperci zachodni szacują, ze po obu stronach zginęło łącznie 130 tys - 500 tys osob Najczęsciej padające cyfry to 150-200 tys Irakijczyków i 200-300 tys Iranczykow

WOJNA PSYCHOLOGICZNA I PROPAGANDA WOJENNA

Obydwie strony prowadzą intensywną wojnę psychologiczną przedstawiając się wzajemnie jako najwyzsze zło na Ziemi Podnosi to często fanatyzm walczących do tego poziomu, ze nie biorą jencow dobijając rannych oraz dezerterow

Komunikaty wojenne obydwu stron polegają na dokładnym zaprzeczeniu tego co powiedziała ktoras z nich W związku z tym, ze korespondenci zachodni są niezwykle rzadko dopuszczani w poblize strefy walki swiat pozbawiony jest niezaleznych informacji o przebiegu i wynikach wojny Eksperci zgadzają się jednak, ze na podstawie informacji wywiadow oraz samolotow i satelitow rozpoznawczych mozna postawic tezę, ze Iran wolno, ale systematycznie, krok po kroku zaczyna brac gorę w tej wojnie Nie jest to jednak ich zdaniem jeszcze sytuacja nieodwracalna

HUSSEIN I KHOMEINI

Wojnę rozpoczął prezydent Hussein i wszystkie dane wskazują, ze zdecydował się na nią na skutek całego szeregu złych obliczen szans Iraku na zwycięstwo oraz złych obliczen szans Iranu na obronę (doszło więc do niej tak jak do większosci wojen) Nie bez wpływu na tę decyzję był fakt olbrzymiej nienawisci jaką odczuwał do Khomeiniego prezydent Hussein Khomeini odpowiedział podobną nienawiscią personalną Obydwaj przywódcy przyrzekli zakonczenie wojny w momencie obalenia drugiego Ajatollah Khomeini posunął się tak dalece, ze wszelkie rozmowy rozejmowe i pokojowe z Irakiem uzaleznia od rezygnacji Husseina ze stanowiska prezydenta Hussein otoczony lojalnymi oficerami ani o tym mysli Khomeini poprzysiągł więc, ze osobiscie odbierze prezydenturę Husseinowi i zaprowadzi rewolucję islamską w Iraku

FANATYZM

Większe oddziały armii iranskiej mają takze w swym składzie specjalne druzyny zołnierzy-samobojcow, przeszkolonych w obozach dla wojownikow-samobojcow prowadzonych przez mułłow Ci iranscy kami-

DZIECKO ZAMIAST CZOŁGU

Oto jedna ze scen fanatyzmu iranskiego zanotowana przez pewnego dziennikarza z bloku sowieckiego opowiedziana Terencowi Smithowi byłemu głownemu korespondentowi Białego Domu Wojska iranskie natknęły się na założone przez Irakijczykow pole minowe Nie mozna było go ominąc Oficer iranski wysłał kilka połączonych powrozem 20-osobowych grupek - ochotnikow dzieci, ktore chodząc po polu minowym własnymi ciałami i własnym zyciem "rozbrajały" je Oficer zapytany przez dziennikarza z bloku wschodniego "Co czuje gdy widzi detonację miny i smierc bądz okaleczenie dzieci?" odpowiedział "Mamy tak mało czołgow"

IRAŃSCY KAMIKAZE

Khamenei

kaze trzymani są w odwodzie do kluczowych momentow bitwy Rzuceni do walki swą samobojczą smiercią, a zwłaszcza jej bojową skutecznoscią mają przechylic szalę zwycięstwa na korzysc swych oddziałow

KTO ZA KIM STOI

Po dwoch latach neutralnosci USA i ZSRR opowiedziały się za Irakiem Przeciwko Iranowi jest takze Wielka Brytania i Francja Irak popierany jest takze przez większosc panstw arabskich regionu w tym przez Arabię Saudyjską (pompującą 1 miliard dolarow rocznie w zbrojenia Iraku), Egipt, Jordanię, Maroko i Sudan ChRL, ktora początkowo sprzedawała bron Irakowi ostatnio rozpoczęła jej sprzedaz Iranowi ONZ wystąpił z ofertą negocjacji Oferta poparta przez obydwa supermocarstwa została przyjęta przez Irak, Iran ją odrzucił

KTO CO POWIEDZIAŁ

Prezydent Reagan oznajmił, ze USA nie dopuszczą do zablokowania Ciesniny Ormuz

ZSRR w oswiadczeniu agencji TASS ostrzegł Ajatollaha Khomeiniego, ze w przypadku, gdy USA posłuzą się siłą w Zatoce Perskiej jedynym winnym będzie on sam W tradycji zagranicznej dyplomacji sowieckiej tego typu oswiadczenie jest przyzwoleniem ze strony Kremla na ograniczoną akcję zbrojną sił obcych w danym regionie

Prezydent Iraku Hussein "Khomeini nie zadowoli się podbiciem Iraku To o czym marzy to odtworzenie imperium perskiego pod wezwaniem islamu", "W razie koniecznosci podejmę ryzyko wywołania III wojny swiatowej", Gdybysmy zaczęli przegrywac pojdę na "wojnę totalną" rozpoczynając od zbombardowania iranskich instalacji naftowych

Ajatollah Khomeini oskarzył USA o szykowanie spisku w Zatoce Perskiej

Prezydent Iranu Hojatoleslam Ali Khamenei "Jezeli Amerykanie zechcą zrekompensowac sobie swą hanbę libanską awanturnictwem i popieraniem Iraku nie pozwolimy na opuszczenie naszej ziemi ani jednej kropli ropy naftowej, a gdy zajdzie koniecznosc zniszczymy wszystkie interesy amerykanskie w regionie"

Spiker parlamentu iranskiego Hojatoleslam Hashemi Rafsanjani "Interwencja USA w wojnie skonczy się taką katastrofą, ze będzie uczyc o tym historia"

Opracował **zf**

LIRYKA

Opracowała Magda Czyzycka

Konstanty Ildefons Gałczynski (ur 1905 - zm 1953) to niezwykle barwna postac w historii poezji polskiej
Przez krotki okres był związany z poetycką grupą "Kwadryga", lata wojny spędza w niewoli, w 1941 r zostaje wywieziony do obozu pod Magdeburgiem, gdzie pozostaje prawie do konca wojny W 1946 r wraca do kraju i osiada w Krakowie Jest to okres wielkiej aktywnosci tworczej poety Gałczynski nawiązuje współpracę z "Przekrojem", drukuje w "Tygodniku Powszechnym" i "Szpilkach" Powstaje cykl "Teatrzyk Zielona Gęs" i "Listy z fiołkiem"
W 1950 r na zjeździe warszawskim Adam Wazyk ostro krytykuje poezję Gałczynskiego, co w posredni sposob wpływa na zakonczenie współpracy poety z tygodnikiem "Przekroj" W tym samym roku powstaje "Kronika olsztynska" i poemat "Niobe" Latem 1953 r pisze Gałczynski w lesniczowce Pranie swoje ostatnie utwory - "Piesni" i poemat satyryczny - "Chryzostoma Bulwiecia podroz do Ciemnogrodu"
O poezji Gałczynskiego tomy juz zapisano, jego tworczosc jest bowiem zjawiskiem niepowtarzalnym w historii poezji polskiej wiersze o tak bogatej tematyce, od satyrycznej - ("Strasna zaba", "Satyra na bozą krowkę"), poprzez liryczną ("Zaczarowana dorozka"), az do pure nonsensu w prozie "Listy z fiołkiem" czy w krotkiej formie teatralnej "Zielona Gęs" Trudno znalezc jednoznaczne okreslenie dla poezji Gałczynskiego, jest to bowiem sama "wrazliwosc wrazliwosci", sam "humor humoru", sama "poezja poezji"
Do tworczosci Gałczynskiego jeszcze powrocę

****

Prośba o wysypy szczęśliwe

A ty mnie na wyspy szczęsliwe zawiez,
wiatrem łagodnym włosy jak kwiaty rozwiej, zacałuj,
ty mnie ukołysz i uspij, snem muzykalnym zasyp, otuman,
we snie na wyspach szczęsliwych nie przebudz ze snu

Pokaz mi wody ogromne i ciche,
rozmowy gwiazd na gałęziach pozwol mi słyszec zielonych,
duzo motyli mi pokaz, serca motyli przybliz i przytul,
mysli spokojne ponad wodami pochyl miłoscią

1930

O naszym gospodarstwie
f r a s z k a
O, zielony Konstanty, o, srebrna Natalio!
Cała wasza wieczerza dzbanuszek z konwalią,
wokoł dzbanuszka skrzacik chodzi z halabardą,
broda siwa, lecz dobrze splamiona musztardą,
widac, podjadł, a wyscie przejedli i fanty -
o, Natalio zielona, o, srebrny Konstanty!

(1934)

****

Na "Przekrój"

"Przekroj"! - rzekł pan do pana, co stał przy sztachetach
i sprzedawał "Przekroje", a było to w maju
Pan pana zle zrozumiał, przekrajał faceta
na dwie czesci, panowie Ot, stosunki w kraju

(1946)

****

O wróbelku

Wrobelek jest mała ptaszyna,
wrobelek istotka niewielka,
on brzydką stonogę pochłania,
lecz nikt nie popiera wrobelka
Więc wołam Czyz nikt nie pamięta,
ze wrobelek jest druch nasz szczery?!

Kochajcie wrobelka, dziewczęta,
kochajcie, do jasnej cholery!

(1947)

****

Teatrzyk "Zielona Gęs"
ma zaszczyt przedstawic
powiesc pacyfistyczną
pt

"Pozegnanie z bronią"
W y s t ę p u j ą
BRON i AUTOR

AUTOR
(patetycznie, w sztywnym kołnierzyku)
Żegnam na zawsze

K u r t y n a
uroczyscie spada

(1947)

****

CZYTANE MIĘDZY WIERSZAMI

Gerald MOREAU przy współpracy Jana Pilarskiego Le Passeur de Solidarnosc (Przewoznik Solidarnosci) Copyright 1983, 1 s Editions Domino Ltee, str 319, Montreal, Canada

Ksiązka ta została napisana po francusku według recepty na thriller suspense, violence i sex
Jest ona jednak, dla nas, czyms więcej niz thrillerem rzecz bowiem dzieje się w Polsce Jaruzelskiego, w Polsce Solidarnosci, w Polsce umęczonych i bohaterskich ludzi, Polsce kolaborantow i brutalnej milicji
Oto akcja w skrocie
- Biskup poznanski Breza, ktory jest na służbie wywiadu Watykanskiego - zostaje uwięziony w czasie, kiedy jedna z grup podziemnych zostaje wykryta i jej członkowie zmasakrowani Dla Kosciola - Breza w rękach sowieckich - przedstawia wielkie niebezpieczenstwo Watykan chce go za wszelką cenę wydostac z Polski, zanim podczas zeznan wymuszonych torturami Breza najprawdopodobniej odkryje tajną strukturę organizacji Oporu w Polsce kierowaną przez Kosciół Rzym zwraca się więc do "zawodowca" Midasa Lemke, ktory juz nieraz podejmował się podobnych "missions impossibles" wydostawania ludzi z Polski

Kto przeszedł przez partyzantkę, na ogoł za kołnierz nie wylewa, a i mozliwosci innych w tej dziedzinie mierzy miarą własnych Pewien starszy pan o partyzanckiej przeszłosci, ktory odwiedził rodzinę po czteroletniej bodaj przerwie, niemal na wstępie swojej relacji z podrozy powiedział - Boze, ilez teraz ludzie w Polsce piją! - z akcentem na "teraz" Niestety, to smutna prawda Społeczenstwo polskie nigdy nie było społeczenstwem abstynentow, ale obecnie picie przybrało takie rozmiary, ze usiłuje pohamowac je Kosciół (wezwanie do abstynencji na okres do Wielkanocy) i stara się "przeciwdziałac" mu panstwo Cudzysłow jest konieczny, ze względu na przedsiębrane srodki

Jakie to srodki? A więc nowa ustawa antyalkoholowa "Powstała w miejsce starej, dobrej, tyle ze nie egzekwowanej - zawiera tyle niejasnosci i ogolnikow, ze nie bardzo wiadomo co z nią zrobic" - oto zwięzła charakterystyka pióra dziennikarki śląskiego tygodnika Tak i Nie A więc wysrubowane ceny Ich podnoszenie to zabieg znany od lat, kazda kolejna podwyzka miała na celu, jak szumnie głoszono, walkę z alkoholizmem, mimo ze na łamach cenzurowanej przeciez prasy ukazywały się z racji owych podwyzek publikacje, dowodzące liczbami czarno na białym, ze po krotkim wahnięciu w dół sprzedaz podrozonego alkoholu wraca do dawnej ilosciowej normy

No, ale jakzez cen nie podwyzszac, skoro (znow cytat z Tak i Nie) "produkcja wodki zamyka się w dziesięciu procentach kosztow, a reszta zyskow przepływa z kieszeni obywatela do skarbu panstwa", zas zakłady produkujące alkohol rzecz jasna, "przynoszą kolosalne zyski" Tym bardziej ze uciekają od produkcji wodek lepszych jakosciowo, np calvadosu, bo "do tego typu produkcji mogą byc wykorzystywane tylko zdrowe owoce, a nie zgniłki", zas preferują wytwarzanie wodek zwykłych, robionych, jak pisze Tak i Nie, z byle czego, nawet z "tego, czego nie wykorzystano w przemysłowym tuczu" Zysk, jedyny liczący się czynnik to zysk!
"Gdyby jeszcze pieniądze uzyskiwane ze sprzedazy szły w widocznej mierze na prewencję przeciwalkoholową na rozwoj lecznictwa w tej materii, na pomoc dla dotkniętych tą plagą rodzin Ale Katowice (miasto 400-tysięczne, przyp K J) mają 70 miejsc dla leczenia alkoholikow i nawet nie mozna się było doprosic, zeby dla poradni przeciwalkoholowej przeznaczyc jakis sensowny obiekt, bo miesci się kątem w starym mieszkaniu" - utyskuje śląska dziennikarka, swiadomie lub nieswiadomie stawiając się w roli pierwszej naiwnej, bo przeciez kazdy przytomny człowiek w PRL wie, ze poza hałasliwą propagandą dla walki z alkoholizmem i pijanstwem nie robi się nic Bo i czemuz władza miałaby zarzynac kurę znoszącą złote jajka? Przed stanem wojennym wodka była na kartki, wiele połek sklepowych - pustych, za to juz latem 1982 zaczęto je zapełniac Wodkę kupic mozna było na niejednym opustoszałym z ubran czy tekstylii stoisku warszawskich domow towarowych Centrum, po raz pierwszy w ich kilkunastoletniej historii Ot i ilustracja aktualnych tendencji "walki"
Zresztą gdyby peerelowscy ekonomisci umieli lepiej liczyc, nie srubowaliby cen alkoholu do nieprzytomnosci Na tanszym zarobiliby więcej Obecnie "mozna przez zakup kilku butelek zrujnowac własną rodzinę" - ciągle cytuję Tak i Nie - "a mozna tez powiedziec, ze skoro panstwo chce na mnie tak znacznie zarobic, to ja się nie dam i sam będę robił to, co mi potrzebne, czyli pędził bimber".
Artykuł z Tak i Nie nosi tytuł Cena utopiona w bimbrze i duza jego czesc poswięcona jest opisowi rozkwitu bimbrownictwa "Teraz pędzi się w M-1 i M-4, na parterze i na piątym piętrze, w obecnosci nieletnich dzieci i dorastającej młodziezy, nawet jak cos smierdzi na klatce schodowej, to sąsiedzi tylko nabiorą wody w gębę i najwyzej się ukłonią na korytarzu W duzych blokach powstały juz spontaniczne stowarzyszenia ludzi zajmujących się pędzeniem bimbru Pędzi pan profesor, pan dozorca, pan artysta, pan dziennikarz, pan gornik" Polityką cenową i restrykcjami markującymi walkę z pijanstwem "stymuluje się rozwoj zjawisk, ktore następnie milicja ma scigac i tępic, nie mając w tym zakresie ze strony społeczenstwa najmniejszego odzewu, nie mowiąc juz o pomocy"

Ha, coz, wygląda na to, ze istnieje potężna podziemna "rzeczpospolita bimbrownicza" Jednomyslne odwrocenie się jej obywateli plecami do władzy nie moze jednak cieszyc Trudno tu powtarzac truizmy o zdrowotnej i społecznej szkodliwosci topienia smutkow i frustracji w alkoholu (zwłaszcza, ze jak powiedział ktos, umieją one doskonale pływac) Czy jednak w obecnych polskich warunkach mozna zahamowac picie? Zycie Warszawy zamieściło wywiad z długoletnim kierownikiem stołecznej poradni przeciwalkoholowej, nawiasem mowiąc była to jedna z publikacji "na fali" antyalkoholowej, jaka przetoczyła się przez prasę PRL Fala toczyła się nie dlatego, iz by redakcjom brakło inwencji i sciągały tematy jedna od drugiej - tematy chadzają stadami z tej racji, ze "nadaje" je massmediom "biały dom", jak mawia się zartem w dziennikarskich kręgach, czyli odpowiedni wydział KC PZPR Po tej dygresji wrocmy jednak do wywiadu z lekarzem "Model spozywania alkoholu nie zmienił się w Polsce od czasow wojny - mowi on - kiedy to bimber często zastępował posiłek, tłumił strach, a wyzwalał odwagę Trudnosci dnia codziennego kłopoty finansowe rozne zmartwienia powodują, ze wielu sięga po kieliszek Alkohol bowiem łagodzi zmęczenie, wywołuje przejsciowe zaburzenia psychiczne o przyjemnym zabarwieniu W tym lezy geneza powszechnego picia"

Diagnoza zatrważająca, a tym bardziej pesymistyczna, ze jak dotąd nie widac nadziei, by przezycia "o przyjemnym zabarwieniu" powstawac mogły jako efekt czegos innego niz "przejsciowych zaburzen psychicznych" po wodce

KAROLINA JANKOWSKA

Lemke, bogaty człowiek czynu jest synem kawalerzysty - oficera polskiego, ktory zginął w walce z Niemcami Kiedy Watykan proponuje mu te misje, przeszłosc wraca ku niemu
Poprzez Rosję przedostaje się ze Szwajcarii z młodą kobietą Nacią, członkiem Ruchu Oporu do Polski I dopiero, w Polsce, pod sowieckim butem stają się swiadkami piekła, jakie przechodzi narod Polski
Ale o tym przeczytajcie sami

CZYTELNIK

METRO HEARING AID CLINIC

121 Old Forest Hill Rd

(przy Eglinton, 1 przecznica na wschod od Bathurst St)
TORONTO, ONT M5N 1E9, TEL. 787-4413

Open House
LUTY 27, 28, 29.84 godz. 9 - 18:00
Zapraszamy na otwarcie

- Bezpłatne badanie słuchu
- Consultacje w jęz polskim
- Baterie po zniżonych cenach
- Bezpłatne czyszczenie aparatow słuchowych

Przedstawiciel firmy STARKEY prezentuje najnowsze osiągnięcia w dziedzinie aparatow słuchowych

73

FARAMUSZKI

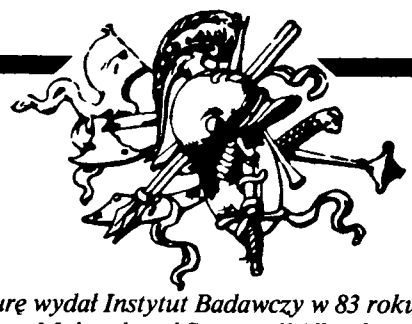

Jest więcej niz pewne, ze prawdziwego nazwiska Bogusia nigdy nie zdradzę Tym bardziej, ze złapałem go niejako na gorącym uczynku On mnie, a ja jego Przestalismy spiewac nieomal w tym samym momencie Złapało nas wowczas za gardło cos co nas obu mogło zenowac
A chociaz działo się to bardzo dawno temu, wiem nadal, ze tak ja, jak Bogus w dalszym ciągu potykamy się na tych samych dzwiękach na tych samych słowach na tej samej melodii Moze zresztą nie jednej jedynej Melodii piesni licho wie jak je nazwac? Jedne bowiem mozna okreslic piesniami koscielnymi, drugie patriotycznymi, a juz sam nie wiem dlaczego własnie to cos w gardle mi się poslizgnie i utknie gdzies w połowie na takiej sobie zwyczajnej piosence z 63 roku, kiedy to ponoc "w boje poszli chłopcy nasze" i do tego "bez broni" Kazdy wie przeciez, ze w boj się nie idzie bez broni W boj się idzie tak jak to robią Amerykanie Względnie Anglicy Najpierw się dobrze bombarduje potem artyleria ostrzela przedpole stanowisk, a potem dopiero w tyraliere rozsypana ustawia się piechota

A nasi, juz tak od dwustu lat po lasach w partyzantkach po grottgerowsku, z czekająca na nich szubienicą, przykuciem do armaty, z kibitką, Sybirem, tajgą, zsyłką, zesłaniem, zaciągniem do obcych wojsk, z wyrytym gdzies w pamięci wozem Drzymały, z zakotwiczonym bezbronnie w tej samej pamięci Bartkiem Zwycięzcą, z piosenką Konopnickiej, ze Jas poszedł na wojnę, ze Wałęsa chce rozmawiac, jak Polak z Polakiem, a nie jak Hiszpan z Francuzem skoro i jeden i drugi myślą i czują po polsku, skoro rozumieją znaczenia polskosci, uwrazliwieni są na polskosc i odbierają polskosc na takiej fali, jak "polskosci" została przypisana

Polskosc bowiem jest niczym innym, lecz wyczuleniem na odbieranie wszelkich nowych doswiadczen zbudowanych na duzo duzo wczesniejszych

Polskosc jest rowniez reakcją na dzwięk, na kolor, na mozaikę barw z jakich tkanina tejze własnie "polskosci" własna historia przez stulecia tkała

Gdybym wszedł - dla przykładu - do wielkiej sali, na ktorej to scianach wisiałyby "tkaniny" niemieckosci, francuskosci, angielskosci itp natychmiast przecież rozpoznałbym wsrod nich tkaninę "polskosci"

Wsrod najczarniejszej ciemnosci, gdybym usłyszał dochodzący z oddali sygnał (wsrod tysiąca innych), sygnał krakowskiego hejnału, czy nawet kurant ze "Strasznego Dworu" wiedziałbym jak do niego dojsc bez goniometrycznych nasłuchow, czy innych technicznych zdobyczy

Polskosc bowiem jest doswiadczeniem narastającym z pierwszymi słowami - "tata i mama" Odbieranymi na pasmie sygnałow uwrazliwionych na odbior polskosci"

Im bogatsze doswiadczenia - tym tresciwsza polskosc Im głębsze wyczulenie na sygnał - tym szerszy odbior pasma - tym silniejszy rezonans duchowego uwrazliwienia na znaczenia polskosci

Polskosc nie zaczęła się od Grottgera, Kossaka, Długosza, Kadłubka, Dąbrowskiego, Poniatowskiego, Chrobrego, Kosciuszki, czy "zeby Polska była Polską" Ale przez nich wszystkich przemaszerowała Przebijając z kolei szeroki trakt w naszych własnych sercach

Polskosc więc wiąze się harmonijnie z doswiadczeniem - przezyciem Z umiejętnoscią oddziaływania tegoz to doswiadczenia na bezwiednie zaplanowaną wyobraznię

Polskosc jest tęsknotą, ktora odzywa się dopiero sil niejszym sygnałem na emigracji

Polskosc to nawet koncert Jankiela To kazde słowo zamknięte w tęsknocie za utraconym krajem

Bo polskosc jest smugą tęsknoty utopioną w miłosci Moze jeszcze nie bezwymiarowej Ale czystszej od tej opartej o kazdy egoistyczny odcien

Dlaczego o tym piszę? Dlaczego własnie na zaopatrzonych w nic nie znaczący tytuł szpaltach?

****

Usłyszałem urywki rozmowy Dwa usmiechnięte buziaki Stały w przedsionku Kongresu przy Roncesvalles Blond włosy wypadały spod ciemniejszych beretow "Czytalysmy własnie - informują prezesa Kongresu - Mitchenera, Stevensa Pisali o Polsce o Polakach Moze jednak tu własnie znajdziemy jakies materiały dotyczące tego samego tematu? Polakow piszących o sobie?"

Mam! mam! - odpowiedział prezes i znikł gdzies na piętrze Po chwili wrocił Wręczył uroczo wyglądającym i gorejącym dosłownie młodoscią Kanadyjkom dwa egzemplarze małej, ładnie oprawionej broszurki zatytułowanej "Polishness"

A więc temat poruszony wczesniej! Wprowadzony na wstępie do tej kontrowersyjnej (prawdopodobnie) "faramuszki" Byc moze bowiem kazdy z nas inaczej znaczenia "polskosci" odbiera? Kto wie?

Prezes wręczył mi tez jeden egzemplarz Przeczytaj sobie - dorzucił Powiedz co myslisz Jest to resume sympozjum, jakie miało miejsce w pazdzierniku 80 roku - wyjasnił

Podobał mi się kolor okładki Czerwony! Z mapą Polski Na "biało" Dwie kropy w srodku Większa z nich to prawdopodobnie Warszawa Mniejsza na dole Krakow

Stron? Niecałe 40 Panel dyskusyjny (na stronach) zachęcający Wprowadza Redaktor Heydenkorn Znaczenia "polskosci" powoli rozpracowują w swych wypowiedziach - prof Louis Iribarne, Bogdan Czaykowski z UBC, John Gutowski z St Mary's College-Michigan, Czesław Miłosz, Angela Pienkos - Polsko-Amerykanski Instytut Historyczny, Florian Smieja - U of W O - London W dyskusji natomiast głos zabrali - Danuta Mostwin, Jerzy Zubrzycki - Australijski Uniwersytet, Janusz Dukszta - były poseł Ontario do parlamentu prowincji, Jan Fedorowicz - historyk kilku innych!

Broszurę wydał Instytut Badawczy w 83 roku! Dopiero! Nakładem Multicultural Society "All rights reserved"
Z "all rights reserved" nie będę korzystał

Wypowiedzi naukowcow i poetow raczej mnie zawiodły Zawiodły własnie w kierunku tych dwoch znaczen Nie będę ich poddawał krytyce Kazdy bowiem moze sobie broszurę przeczytac Własne wnioski wyciągnąc Szczerze mowiąc i w moim odczuciu najbardziej podobała mi się wypowiedz Smieji W strzelaniu do tarczy ocenilbym ją "na osemkę" Głownie dlatego, ze dziadek Smieji nazwał Niemcow "wangielikami" Dwa, ze dostrzegł, ze Polacy nie posiadają poczucia humoru W odniesieniu do siebie samych oczywiscie!

Prof Iribarne okreslił polskosc terminem - "perhaps a state of mind"! Byc moze nawet "anachronizm"

Jesli miłosc jest anachronizmem wowczas polskosc jest rzeczywiscie anachronizmem

Czaykowski, w dosc zawiłych probach zresztą znalezienia odpowiedzi na polskosc, powiada wreszcie, ze - "Polacy? To ludzi grupa/co wiecznie niesie trumnę / miast zakopac trupa (Juz raz zamiescilem swoj komentarz w Faramuszkach na tego rodzaju zaokrąglenia pod "polskosc"

Miłosz, wzmiankując najstarszych emigrantow, podejrzewa ich o stygmat wiązący z kompleksem niższosci Probują oni - powiada ! wyciszyc wszelkie slady wypływające z pochodzenia, a więc polskosci

Moze! Mnie nie przekonał Najstarsi emigranci przeciez to ci ktorzy zapoczątkowali polskie organizacje, parafie etc

Angela Pienkos (drugie pokolenie) powiada, że polskosc to rodzaj swiadomosci Noszonej Dla Amerykanina pochodzenia polskiego na pewno

Polacy bowiem w Polsce nie są swiadomi swej polskosci Ląduając na Okęciu strącam z siebie, jak wąz skorę, odczucie emigranckiej polskosci

****

Fraszka na drozdzach

Z pana tylko rymokleta
Szepnął do mnie raz poeta
Z takiej mąki recept kalectw
Moze tylko wyjsc zakalec
Ciasto chlapnie, czy opadnie
Ja mu na to - "bardzo ładnie
Niech pan o mnie się nie troszczy
Panu tez brakuje drozdży"
Morał w bajce? Juz po pierwsze!
Chcesz byc czysty? Wymyj "wiersze"

BOHDAN EJBICH

---

9 II 1918
Pokoj w Brzesciu Litewskim pomiędzy państwami centralnymi i Centralną Radą Ukrainską Odstąpienie Chełmszczyzny Ukrainie Polski Korpus posiłkowy (dawna 3 Brygada Legionow) pod dowództwem płk Józefa Mallera przekracza linię frontu rosyjskiego pod Raszanczą i posuwa się na wschód

14-18 II 1918
W całym Królestwie Polskim odbywają się demonstracje z powodu oderwania Chełmszczyzny

11 V 1918
Niemcy uderzają na 2 Korpus Polski pod Kaniowem Po 12-godzinnej walce i wobec braku rezerw dowództwo Korpusu kapituluje Układu kapitulacji Niemcy nie dotrzymują, rozbrojonych żołnierzy wysyłają do obozów
Gen Maller Przedostaje się do Murmanska, stamtąd do Francji, gdzie zostaje powołany przez Komitet Narodowy Polski na naczelnego wodza armii polskiej we Francji

3 VI 1918
Anglia, Francja i Włochy ogłaszają deklarację w sprawie przywrocenia niepodległosci Polsce

28 VII 1918
Zjazd Polakow w Detroit z udziałem Romana Dmowskiego i Ignacego Paderewskiego Zjazd przejmuje projekt Paderewskiego stworzenia 100-tysięcznej armii z wychodzstwa

29 VII 1918
Dekret Rady Komisarzy Ludowych RSFRR o anulowaniu traktatow rozbiorowych

TADEUSZ KOWALSKI

KALENDARIUM LAT 1831 - 1983, CZYLI

JAK HISTORIA LUBI SIĘ POWTARZAC

ciąg dalszy

2 IX 1918
Początek rozbrajania okupantów przez POW w lubelskim kieleckim, radomskiem i Zagłębiu Dąbrowskim

7 X 1918
Rada Regencyjna proklamuje zmianą polityki polskiej w Krolestwie Polskim Postanawia powołac nowy rząd, który opracowałby ustawę wyborczą do sejmu, rozwiązanie Rady Stanu, odstąpienie od protektoratu Niemiec i Austrii

19-27 X 1918
Powołanie Rady Narodowej dla Księstwa Cieszynskiego jako tymczasowej władzy Wielki wiec w Cieszynie uchwala legalizację Rady Narodowej i upowaznia ją do działania w kierunku zjednoczenia Śląska z Polską

28 X 1918
Utworzenie w Krakowie Polskiej Komisji Likwidacyjnej, która uznała się za władzę zwierzchnią Galicji

31 X - 1 XI 1918
Ustępujące ze Lwowa władze austriackie przekazują władzę Komitetowi Ukrainskiemu Wybuch walk polsko-ukrainskich, które po kapitulacji Austro-Węgier (3 XI) obejmują całą Galicję wschodnią

7 - 14 XI 1918
Powstanie Tymczasowego Ludowego Rządu Republiki Polskiej w Lublinie, pierwszego ogólnopolskiego rządu z Ignacym Daszynskim jako premierem i Edwardem Rydzem-Smigłym jako ministrem wojny

9 XI 1918
Rozbrajanie Niemców w Warszawie i na terenach Królestwa Polskiego okupowanych przez Niemców

10 XI 1918
Jozef Piłsudski powraca do Warszawy z twierdzy magdeburskiej, gdzie był internowany przez Niemców

11 XI 1918
Niemcy kapitulują Koniec I wojny światowej

Wykład z Historii i Kultury Polski, w języku angielskim organizowany przez Stowarzyszenie Polskich Techników i Polski Instytut Naukowy wygłosi
Prof A KAWCZAK,
pod tytułem
INDEPENDENT POLAND

w piątek 9 marca 1984,
o godz 7 30 w dolnej sali Credit Union, 220 Roncesvalles Ave

PRAWO I TY

Mecenas January

KUPUJEMY DOM

HIPOTEKI

PRZEDPŁATA HIPOTEKI

Zdarza się często, ze osoba zaciągająca pozyczkę hipoteczną chce ją spłacic wczesniej, przed upłynięciem terminu spłaty ostatniej raty, aby uwolnic się od ciężaru spłacania procentow Z punktu widzenia zaciągającego pozyczkę hipoteczną jest więc pożądane, by umowa dotycząca pozyczki zawierała odpowiedni paragraf, dający kupującemu dom ten przywilej Nie należą do rzadkosci umowy przewidujące karę, w wysokosci trzech spłat miesięcznych, za skorzystanie z tego przywileju

Hipoteki, dające pozyczającemu mozliwosc spłacenia całosci pozyczki przed terminem i bez zadnych kar, czyli specjalnych opłat, okresla się jako hipoteki otwarte — *open mortgages*

DRUGA HIPOTEKA
Second Mortgage

Dotychczas, pisząc o kupowaniu domu, zakładalismy, że nabywca dysponuje jakąs sumą, pozwalającą mu na wpłacenie zaliczki na dom Hipoteka rowna się wtedy różnicy między uzgodnioną ceną domu a wpłaconą przez nabywcę zaliczką, przy czym dochodzą do tego procenty od pozyczonej sumy

Jak wysoka musi byc zaliczka?Zalezy to oczywiscie od tego, co uzgodnią obie strony, kupujący i sprzedający W praktyce, w różnych okresach i w różnych regionach wytwarza się pewna nie pisana norma, okreslająca z grubsza dolną i górną granicę takiej zaliczki Wydaje się, ze na rynku sprzedającego - kiedy popyt na domy jest stosunkowo duzy, a podaz względnie ograniczona - sprzedający żądają wyzszych zaliczek, sięgających nieraz 25 i 30 procent W sytuacji odwrotnej, na rynku nabywcy, kiedy domów na sprzedaz jest duzo a chętnych nabywcow mało, typowa zaliczka się kurczy i sprzedający żądają 10 albo i mniej procent

Prawo stanowi, ze pierwsza hipoteka ma pierwszenstwo przed drugą Co to oznacza w praktyce?W razie bankructwa kupującego, ktory nie jest sprostac swym zobowiązaniom finansowym, **najpierw** sąd zaspokaja roszczenia wynikające z pierwszej hipoteki, a potem dopiero te, ktore wynikają z drugiej Sprawą bankru ctwa zajmiemy się przy sposobnosci obszerniej

Trzeba podkreslic, ze ten, kto udziela pozyczki na drugą hipotekę ponosi ryzyko większe, niz udzielający pierwszej hipoteki Dlatego tez z reguły oprocentowanie drugiej hipoteki jest wyzsze, niz pierwszej

Czy decydowac się na drugą hipotekę?Odpowiedz nie moze byc jednoznaczna, zalezy bowiem od wielu okoli - cznosci występujących w kazdej konkretnej sytuacji Jesli dom ktory chcemy nabyc jest naprawdę okazją, ma stosunkowo niską cenę i odpowiada naszym wymaganiom, jezeli przy tym oprocentowanie drugiej hipoteki nie jest przesadnie wysokie, to warto się na nią zdecydowac Ogolnie, obowiązuje podstawowa zasada trzeba byc bardzo ostroznym

SPRZEDAZ REALNOSCI OBCIĄŻONEJ HIPOTEKĄ
Sale of Mortgaged Property

Nie istnieje zakaz sprzedazy nieruchomosci obciązonych długiem hipotecznym Dom, ktorysmy kupili, zaciągając pozyczkę hipoteczną, mozemy sprzedac tego samego dnia

Prawo stawia jednak pewne wymogi, ktore muszą zostac spełnione przy sprzedazy realnosci obciązonej długiem hipotecznym Strona udzielająca pozyczki hipotecznej, czyli *mortgagee*, musi zostac powiadomiona o transakcji Nabywca zas nabywa prawo do własnosci, ograniczone warunkami umowy hipotecznej

Co się dzieje, gdy nowy nabywca przestaje spłacac raty pozyczki hipotecznej?W takiej sytuacji ten, kto pierwszy zaciągnął hipotekę odpowiada za spłaty, **jesli** poprzednio udzielający pozyczki, *mortgagee,* nie zwolnił go ze zobowiązania hipotecznego

KILKA UWAG NA ZAKONCZENIE

Kupowanie domu to trochę tak, jak kupowanie kapusty na targu Obchodzimy stragany, oglądamy kapustę, badając uwaznie jej jakosc, pytamy o ceny, porownujemy i dopiero na zakonczenie całej operacji podejmujemy decyzję Tak przynajmniej postępuje dobra gospodyni (czy tez w dzisiejszych czasach ,,wyzwolenia kobiet'' gospodarz, zajmujący się kuchnią domową) Nie inaczej z domem, z tą roznicą, ze w grę wchodzi o wiele większa ilosc informacji i nieporownanie większa zaangazowanie emocjonalne

Są dwa niebezpieczeństwa Pierwsze, to niecierpliwosc, prowadząca do pochopnych decyzji, ktore mogą się okazac bardzo kosztowne Drugie niebezpieczenstwo, to nadmierna ostroznosc, paralizująca zdolnosc do podjęcia szybkiej, stanowczej decyzji, gdy nadarzy się odpowiednia okazja

Trzeba koniecznie pamiętac, ze najlepiej kupi ten, co umie podejsc do transakcji w sposob czysto racjonalny, zupełnie na zimno, starannie kalkulując *wszystkie aspekty* kupna w *dolarach i centach, a wyłączając wszystkie czynniki* emocjonalne Nie jest to postawa łatwa, zwłaszcza dla kupującego pierwszy dom w swym zyciu, a jednak jest pierwszym warunkiem sfinalizowania kupna w sposob korzystny

---

Jak wypełniać zeznanie podatkowe?

INCOME TAX

''Self employment''

Coraz częściej stykam się z klientami, którzy prowadzą własne przedsiębiorstwa

Przedsiębiorstwa te są czasem jedynym i wyłącznym zródłem ich utrzymania, względnie podstawą utrzymania są dochody z tytułu zatrudnienia w innej instytucji, a prowadzone przedsiębiorstwo, tylko dochodem ubocznym

Właściciele takich małych, kilku- lub nawet jednoosobowych przedsiębiorstw, to własnie ''self employed'', o ktorych mowa w tytule dzisiejszego odcinka Do omawianej grupy należą między innymi rzemieslnicy, sklepikarze, drobni wytwórcy, a takze pisarze i inne zawody tworcze Duze przedsiębiorstwa są z reguły ''inkorporowane'' i podlegają zupełnie innym przepisom podatkowym

W najszerszym znaczeniu tego słowa ''self employed' jest kazdy, kto nie jest zatrudniony przez pracodawcę na okreslonych z góry warunkach

W zasadzie zeznania podatkowe ''self employed'' niewiele różnią się od zeznan innych kategorii podatnikow, z tą tylko róznicą, ze ''self employed'' muszą dołączyc do zeznania ''statement of income and expenses'', to znaczy rozliczenie z dochodow i wydatkow prowadzonego przez siebie przedsiębiorstwa Bardzo istotną rzeczą jest dokładna ewidencja dochodów i rozchodow firmy udokumentowana odpowiednimi rachunkami Rachunków tych wprawdzie nie dołącza się do zeznania podatkowego, ale muszą one byc udostępnione na kazde żądanie Revenue Canada

Dochód przedsiębiorstwa oblicza się, odejmując od wpływów, wydatki związane z prowadzeniem tego przedsiębiorstwa Jest rzeczą niezwykle ważną, aby wykorzystac wszystkie mozliwosci w tej dziedzinie Często ''self employed'' płacą niepotrzebnie wysoki podatek, ponieważ nie są swiadomi wszystkich swoich kosztów, względnie nie prowadzą dokładnej ich ewidencji

Do najbardziej zaniedbywanej dziedziny należy eksploatacja samochodu Jezeli do uzytku naszego przedsiębiorstwa mamy specjalny samochod (połciężarowka, ''van''), sprawa jest prosta Potrącamy 100% kosztów utrzymania tego samochodu Jezeli natomiast w grę wchodzi samochód uzywany zarowno do celow służbowych, jak i prywatnych, to wowczas należy prowadzic ewidencję przejechanych kilometrow z rozbiciem na wyjazdy w sprawach osobistych (''personal use'') i wyjazdy w związku z prowadzeniem przedsiębiorstwa (''business use'')

Do kosztow prowadzenia i utrzymania samochodu należą wydatki na benzynę, olej, części, naprawy, ubezpieczenie, rejestrację, składki członkowskie do klubu automobilowego, mycie samochodu, jak tez i opłaty za parkingi

Trzeba zwrocic uwagę na to, aby koszt benzyny odpowiadał ilosci przejechanych kilometrow Jesli na przykład, ogolna ilosc przejechanych kilometrow wyniosła 10,000, a samochod wypala przeciętnie 12 litrow na 100 kilometrow, to powinnismy zuzyc około 1,200 litrow benzyny Przyjmując, ze przeciętna cena benzyny wynosiła $0 40 za 1 litr, wydatki na benzynę muszą w przybliżeniu wynosic $480

Z chwilą założenia przedsiębiorstwa należy ustalic wartosc rynkową samochodu, ktory będzie uzywany do celow przedsiębiorstwa Od wartosci tej, co roku, mozna odpisywac 30% tytułem amortyzacji i sumę tę takze odlicza się jako koszt eksploatacji samochodu

Drugą ważną pozycją są koszty związane z lokalem Zrozumiałe, ze skromny rzemieslnik nie wynajmie sobie biura w jednym z ekskluzywnych dropaczy chmur w centrum miasta, ale moze on prowadzic swoją firmę we własnym domu lub mieszkaniu, potrącając koszty proporcjonalnie do powierzchni zajmowanego pomieszczenia Pomieszczenie to musi byc jednak uzywane wyłącznie dla celów przedsiębiorstwa Do kosztow lokalowych należą opłaty z tytułu ''property taxes'', procentow od pozyczki hipotecznej (''mortgage interest''), względnie czynszu za wynajem mieszkania, oswietlenia, ogrzewania, napraw, sprzątania itp Na przykład, jesli dom składa się z pięciu pokoi, z ktorych jeden uzywany jest na biuro przedsiębiorstwa, to wysokosc potrącen wynosi jedną piątą wyzej wymienionych wydatkow

Wydatki związane **wyłącznie** z pomieszczeniem przedsiębiorstwa, jak malowanie pokoju, zakup firanek lub mebli do **tego** pokoju mogą byc odliczane w całosci

W koszty prowadzenia przedsiębiorstwa wchodzą również wydatki na ubezpieczenie, opłaty administracyjne i rejestracyjne, zakup narzędzi, materiałow, telefon, ogłoszenia, a takze pensje i swiadczenia socjalne na rzecz pracownikow Pracownikami przedsiębiorstwa mogą byc rowniez członkowie najbliższej rodziny, a od 1980 roku, nawet współmałzonkowie

Dokonczenie w następnym numerze

ANNA DUBISKA
pracownik firmy

EATON'S
Don Mills
447-3331
wew 206

For year-round service
District Office
2388 Eglinton Ave East
Scarborough Ontario
M1K 2P3

H&R BLOCK
THE INCOME TAX PEOPLE
Fachowo wypełnia zeznania podatkowe
Opłaty od $ 10 00 wzwyz
Zapewniamy klientom załatwianie spornych spraw z Urzędem Podatkowym bez dodatkowych opłat przez cały rok
MÓWIMY PO POLSKU

poradnia zaufanie

40 - letnie dziecko?

Pan Paweł B pisze

"Moje małzenstwo nalezy do udanych Problem, ktory nas trapi od początku naszej znajomosci to siostra mojej zony Ma 40 lat, jest rozwodką (bez dzieci), a zachowuje się jak dziecko Mieszkamy w tym samym miescie i wciąz jestesmy uwikłani w jej niezliczone problemy, bo telefonuje bez przerwy i pyta moją zonę o radę Szwagierka stale jest "chora", za kazdym razem na co innego i zamartwia się tym, choc lekarze bagatelizują jej dolegliwosci Potrafi zadzwonic o dwunastej w nocy i z przerazeniem wypytywac moją zonę, czy jak ją kłuje w plecach to nie jest czasem rak płuc (pali papierosy jak komin, ale nie przestaje) Rodzice rowniez traktują ją jak dziecko, załatwiają za nią rozne sprawy, bo "Ania to takie nieszczęsliwe dziecko" (rzucił ją mąz) Ona sama przyzwyczaiła się do tego, ze wszyscy jej pomagają Gdy się jej odmowi, wpada w złosc i robi się arogancka, szczegolnie wobec rodzicow

Ostatnio mam szansę dostac lepszą pracę w innym miescie Tymczasem rodzice mojej zony sprzeciwiają się, bo "Ani nie mozna zostawic samej, ona nie ma na swiecie nikogo poza wami" Uwazam, ze to juz przesada "

Nasza odpowiedz

Historia, którą Pan opisuje, to skrajny (choc wcale nie tak rzadki, jak by się mogło wydawac), przykład NIEDOJRZAŁOSCI SPOŁECZNO-EMOCJONALNEJ u osoby dorosłej, pogłębiany i wzmacniany przez niewłasciwe reakcje otoczenia Wiele mechanizmow psychologicznych uwikłanych jest w ten problem Przyjrzyjmy się im blizej

ZALEŻNOSC EMOCJONALNA

Rozwój jednostki ludzkiej to historia stopniowego UNIEZALEZNIANIA się od innych ludzi Historia nabywania samodzielnosci, stopniowego zwiększania kontroli nad swiatem oraz przejmowania coraz większej odpowiedzialnosci za nasze postępowanie Małe dziecko uzależnione jest - wydawałoby się - w 100% od swoich rodziców Od nich bowiem zalezy zaspokojenie jego podstawowych potrzeb Ale i ono podejmuje swoje pierwsze kroki ku samodzielnosci - uczy się kontrolowac otoczenie przy pomocy płaczu i usmiechów, uczy się samodzielnie jesc, ubierac, bawic Zyskuje coraz więcej nowych umiejętnosci, a samodzielnosc daje mu wewnętrzną satysfakcję

Wiek dorastania jest okresem kluczowym dla rozwoju poczucia niezaleznosci jednostki Narasta wówczas sprzeciw wobec autorytetów i kontroli zewnętrznej Protest ten powoduje, ze arbitralne wyznaczanie dziecku obowiązków staje się dla rodziców niesłychanie trudne Dziecko zaczyna wyrazac swoją własną opinię, żąda szacunku i tolerancji dla swojego wzrastającego JA Większosc rodziców potrafi w zupełnie naturalny sposób przystosowac się do zmienionej sytuacji w domu Potrafi zrezygnowac z pozycji osoby wszystkowiedzącej, wszechmogącej i wszechwładnej na rzecz PARTNERSTWA i akceptacji nieuchronnosci procesu DORASTANIA ich dziecka

Niektórzy rodzice nie mogą się jednak z tym pogodzic Wciąz traktują swoich nastolatków jak małe dzieci, rygorystycznie kontrolują ich czas wychodzenia i przychodzenia do domu, probują dowiedziec się WSZYSTKIEGO o ich osobistych problemach, wymuszają podporządkowanie i posłuszenstwo

Częsc dzieci reaguje na to buntem, protestem, agresją Dążenie do niezaleznosci jest dla nich wazniejsze niz jakiekolwiek zobowiązania rodzinne Dołącza się do tego presja grupy rówiesniczej

Inne dzieci, szczególnie te o duzej wrazliwosci, silnie uwewnętrznionych normach społecznych ("kochaj swoich rodzicow", słuchaj starszych", "dorosli wiedzą lepiej") i bardzo do swoich rodzicow przywiązane emocjonalnie, nie potrafią się przeciwstawiac Rezygnują ze swej niezaleznosci na rzecz "swiętego spokoju" w domu Raz stłumione poczucie niezaleznosci moze nieprędko się odrodzic Nastolatek taki moze przestac rozwijac się społecznie, nie uczy się bowiem nowych ról, nie podejmuje nowych, ambitnych zadan, nie potrafi rzucic młodzienczego wyzwania rzeczywistosci Przeciwnie - przyzwyczają się do odgrywania roli dziecka - czasem na zawsze

"Dziecinne" zachowania są przez rodziców wzmacniane i nagradzane Nastolatek pytający się co trochę rodzicow o zdanie, proszący o ocenę i akceptację swoich planow, nie robiący niczego, co mogłoby wejsc w konflikt z oczekiwaniami jego rodziców, spotyka się z pochwałą i objawami miłosci rodzicielskiej Nie ma on więc zadnej szansy na wyrosnięcie ze swojej dziecięcosci Jesli nie spotka później w swym zyciu kogos, kto da mu mozliwosc rozwoju jego niezaleznosci i jesli nie będzie miał w zyciu sytuacji zmuszających go do samodzielnosci bez oglądania się na zdanie i poradę rodziców, moze w wieku 40 lat byc EMOCJONALNIE ZALEZNY od swoich rodziców niemal w takim samym stopniu, jak małe dziecko

Osoba taka jest niezdolna do podejmowania samodzielnych decyzji i nie czuje się odpowiedzialna za swoje zycie W sytuacji stresu i koniecznosci pokonywania przeszkod czuje się kompletnie bezradna Łatwo rezygnuje w sytuacjach trudnych i boi się ambitnych zadan Często mieszka z rodzicami lub w ich poblizu Pozostaje z nimi w stałym kontakcie Są oni SYSTEMEM PODTRZYMUJĄCYM JEJ ŻYCIE Po odłączeniu od nich, rozpacza i szuka pomocy u innych Gdy zakłada swoją własną rodzinę, w dalszym ciągu jest zalezna emocjonalnie od rodziców i konsultuje się z nimi we wszystkim, co zwykle doprowadza do furii współmałzonka "przeciez ja ozeniłem się (wyszłam za mąz) z tobą, a nie z twoimi rodzicami"

Niektórzy rodzice celowo podtrzymują takie infantylne postawy, bo zaspokaja to ich neurotyczną potrzebę opiekowania się kims, czucia się potrzebnym za wszelką cenę, czucie się silniejszym i wazniejszym niz w istocie są Zamiast odbierac owe zaleznosciowe zachowania dorosłego dziecka jako zjawisko patologiczne, swiadczące o koniecznosci zmiany ich własnych postaw, akceptują je i nazywają "miłoscią" "On (ona) tak mnie kocha, ze pyta o radę w kazdej najdrobniejszej sprawie To naprawdę wzruszające" - rozczulają się To, co powinni traktowac jako swą klęskę wychowawczą (bezradny, szukający oparcia i otarcia łez u rodzicow czterdziestolatek) spostrzegają jako sukces Taka deformacja percepcji spowodowana jest ich własnymi neurotycznymi potrzebami i nieumiejętnoscią rzetelnej oceny rzeczywistosci, nawet jesli nie stawia ich ona w korzystnym swietle

Ogólnie rzecz biorąc, mozna wyróznic dwa typy osobowosci zaleznej - osobowosc zależną - bierną i osobowosc zależną - agresywną

OSOBOWOŚC ZALEŻNA - BIERNA

Osoby biernie zalezne robią wrazenie NIEISTNIEJĄCYCH, są grzeczne, nawet uprzedzająco grzeczne i niesmiałe Cechuje je postawa ogólnej biernosci wobec zycia, nie podejmują się nowych zadan, boją się zmian, mają niski poziom aspiracji, a w swych decyzjach i opiniach zalezą od innych Odpowiedzialnosc ich przeraza Wymagają stałego emocjonalnego wsparcia, opieki, porady Apelują o opiekę manifestując bezradnosc - tak, jak się nauczyli tego w dzieciństwie Często zachowaniem swym wzbudzają litosc i współczucie Dlatego chętnie im się pomaga Za pomoc są bardzo wdzięczni

OSOBOWOSC ZALEŻNA - AGRESYWNA

Osoby agresywnie zalezne przezywają nieustanny konflikt między zaleznoscią i niezaleznoscią Konfliktu tego nie udało im się rozwiązac w wieku dorastania Manifestują więc swoją zaleznosc w sposób agresywny DOMAGAJĄ się pomocy, współczucia, oparcia, sympatii miłosci Domagają się w analogiczny sposób jak dziecko domaga się upragnionej zabawki - wrzeszcząc, tupiąc i wymuszając Uwazają, ze im - własnie im - nalezy się owa pomoc i sympatia Oni są szczególnie nieszczęśliwi, pokrzywdzeni przez los, opuszczeni Ktos **musi** przeciez im pomóc Opisany w liscie przypadek to własnie osobowosc zalezna - agresywna

Gdy nie otrzymają "należnej" im pomocy, potrafią byc bardzo nieprzyjemni, złosliwi i dokuczliwi Umieją wzbudzac poczucie winy u innych "ja jestem taki biedny i nieszczęsliwy, a ty mi nie chcesz pomoc " Doskonale kontrolują swoje otoczenie i terroryzują bliskich ciągłymi żądaniami, które muszą byc natychmiast zaspokojone Do perfekcji doprowadzili technikę SZANTAŻU EMOCJONALNEGO

Cechy osobowosci zaleznej-agresywnej ulegają utrwaleniu, gdy są wzmacniane przez rodziców Rodzice tacy zmuszają często blizszą i dalszą rodzinę oraz znajomych do współczucia "biednemu dziecku" i pomagania mu A "dziecko" doskonale zdaje sobie sprawę z tego, ze swą mieszaniną bezradnosci i agresywnosci owinęło sobie koło palca całe otoczenie

HIPOCHONDRIA

Osoby zalezne, nauczone manipulowac swoim otoczeniem przy pomocy symptomów swojej słabości rozwijają często skłonnosci HIPOCHONDRYCZNE

Hipochondria charakteryzuje się nadmierną koncentracją na własnym zdrowiu, uskarzaniem się na rozmaite tajemnicze dolegliwosci, których lekarz nie potrafi wykryc, lękiem przed chorobą i zmuszaniem innych do uczestniczenia w grze pt "co mi jest tym razem?" Hipochondrycy narzekają na swoje zdrowie od rana do wieczora Zajęci są obserwacją własnego ciała i trwozliwym wyszukiwaniu jakichkolwiek sygnałów, ze "cos jest nie tak" Towarzyszy temu lęk przed nieuleczalną chorobą i smiercią Dlatego tak często podejrzewają u siebie raka

Podstawowym mechanizmem psychologicznym hipochondrii jest zdobywanie uwagi i zainteresowania otoczenia poprzez manifestowanie bezradnosci i choroby Są nagradzani poprzez wyrazy współczucia i sympatii ze strony innych Owej sympatii nie potrafią zdobyc bowiem w inny sposób Mechanizm ten jest prawie całkowicie nieswiadomy - hipochondryk nie udaje choroby, (nawet oburza się, gdy ktos wysuwa takie przypuszczenie), on głęboko wierzy w autentycznosc swoich dolegliwosci

Korzenie hipochondrii tkwią zwykle we wczesnym dzieciństwie Dzieci uczą się bardzo szybko, ze w chorobie uzyskują od swoich rodziców wzmożone zainteresowanie, opiekę, troskę Stają się centrum uwagi całej rodziny Jeśli jest to dla dziecka JEDYNA droga zdobywania uwagi swoich rodziców, uczy się ono jej uzywac, narzekając na swoje zdrowie "boli mnie głowa", "zle się czuję", "nie mam apetytu" itp Gdy uzyska pożądany efekt - zainteresowanie - jest juz na nalepszej drodze do rozwinięcia HIPOCHONDRII Hipochondrycy mają zwykle w swej historii zycia krótsze lub dłuższe epizody chorobowe

Nikt nie twierdzi, ze hipochondrycy są absolutnie zdrowymi ludzmi Czasem znajdują oni RZECZYWISTE podstawy swego złego samopoczucia Ale nawet gdy tak jest - czynią ze swej choroby SZTANDAR ("patrzcie, jaki jestem chory i nieszczęśliwy") i ześrodkowują na sobie zainteresowanie całego otoczenia

Łatwo też zauwazyc, że hipochondryczne skargi nasilają się, gdy jednostka stoi w obliczu jakis waznych zadan i decyzji, które wydają jej się zbyt trudne, lub też gdy własnie poniosła jakies niepowodzenie Jakze łatwo wtedy obwiniac chorobę, a nie samego siebie "oblałem egzamin, ale tego dnia bardzo się zle czułem", "nie pójdę na egzamin, bo jestem chory" itp

Warto tez zdawac sobie sprawę z tego, ze hipochondrycy mogą w efekcie swej ciągłej troski o zdrowie DOPROWADZIC SIĘ do faktycznej choroby Lękowi, a szczególnie lękowi permanentnemu, towarzyszą bowiem okreslone zmiany fizjologiczne w rytmie serca, oddychania, a czasem podwyzszenie temperatury ciała Hipochondryk mierzący sobie temperaturę pięc razy dziennie po to, aby sprawdzic czy czasem nie jest chory, moze tę podwyzszoną temperaturę faktycznie miec W konsekwencji swego nieustannego napięcia i podniecenia Hipochondryk ma więc wielką szansę rozwinięcia choroby psychosomatycznej arytmii serca, zaburzen oddychania, nadcisnienia czy choroby wrzodowej I wtedy będzie miał upragniony dowód "przeciez ja jestem NAPRAWDĘ chory, od dawna wam to mówiłem"

WNIOSKI

Wnioski są dosc oczywiste Jeśli pozbawimy osobę o osobowosci zaleznej i agresywnej ze skłonnosciami hipochondrycznymi (a taką diagnozę mozemy postawic w omawianym przypadku) oczekiwanej reakcji otoczenia w postaci współczucia, troski, wsparcia i pomocy, jej objawy mają szansę wygasnąc O ile oczywiście nie są zaawansowane na tyle, ze wymagają interwencji psychiatry i psychologa

Im dłuzej i skuteczniej osoba ta uczyła się manipulowac swoim otoczeniem, tym mniejsza szansa powodzenia Zaprzestanie wzmacniania OBJAWOW patologicznych powinno byc dokonywane stopniowo - krok po kroku, by uniknąc zgeneralizowanej reakcji agresywnej i "obrazenia się" na rodzinę "jesli wy mnie nie chcecie pomóc, poszukom sobie kogos innego"

Im szybciej zdamy sobie sprawę, ze zostaliśmy postawieni w sytuacji MORALNEGO SZANTAZU przez osobę, która nauczyła się nami manipulowac dla uzyskania własnych korzysci psychologicznych, tym szybciej zaczniemy działac A autor listu nie będzie wahac się przed podjęciem decyzji o przeprowadzce, jesli tego wymaga dobro jego WŁASNEJ rodziny

Dr. Zofia BOŃCZA

Moda

Aplikacje ze skóry

Skorzane kurtki i płaszcze, ktore zrobiły taką karierę zpowszedniały widac skoro coraz częściej projektanci uzywają zestawien wełna, sukno lub wojłok i skora
Połączenia tych dwoch jakze roznych materiałow dają zaskakujące efektowne wyniki
W pierwszym przykładzie dolna częsc zakietu i klapki są ze skory
Płaszcz reprezentuje tendencję, którą mozna nazwac ''walonkową'' Skora bywa rowniez wplatana w swetry w postaci duzych płatow-łat lub zabawnych fakturalnie frędzelkow

Joga na emigracyjny stres

PRANAJAMA Oddech środkowy -dolno-zebrowy

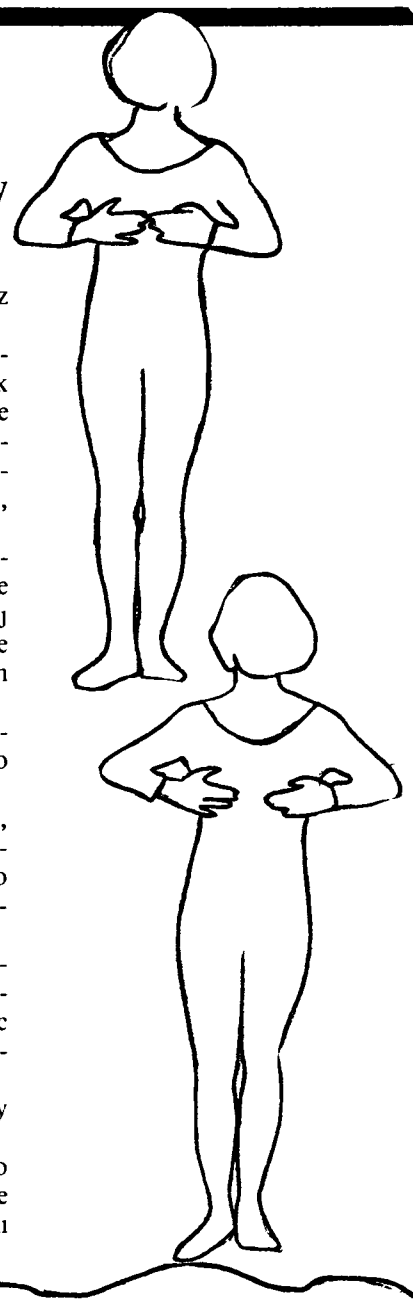

Podczas wdechu zebra przemiesz czają się na zewnątrz i ku gorze
W pozycji stojącej dłonie kładziemy na dolnych zebrach, tak aby srodkowe palce stykały się ze sobą, przy czym lekko uciskamy klatkę piersiową rys 1 Robimy krotki wydech oczyszczający, a następnie wykonujemy wdech Powietrze wdychamy nosem, starając się przy tym, by jedynie częsc srodkowa klatki piersiowej rozszerzała się na boki - dłonie odsuwają się od siebie, a brzuch trochę zapada się rys 2
W czasie oddechu dolno-zebrowego nie wykonujemy zadnego ruchu brzuchem czy ramionami Powietrze wydychamy nosem, przy czym sciany klatki piersiowej powracają do pierwotnego położenia, a srodkowe palce znowu się ze sobą stykają
Skoro nauczylismy się juz oddzielnie oddechu dolnego i srodkowego łączymy je razem, a więc w czasie jednego długiego wdechu najpierw uwypuklamy brzuch, a następnie rozszerzamy srodkową częsc klatki piersiowej Podczas wydechu początkowo wciągamy brzuch, a następnie zwężamy srodkową częsc klatki piersiowej

BIURO PODRÓŻY I WYSYŁEK

SAVE-O-WAY

OVERSEAS SERVICES
PARCEL SERVICE

A DIV OF 547 319 ONTARIO LTD LIC ONTARIO 217 7205

331 RONCESVALLES AVENUE, TORONTO, ONT. M6R 2M8
TEL. 532-3042, TELEX 065 24246
Godziny otwarcia poniedziałek — piątek 9—7, sobota 9—4

- Bilety lotnicze i okrętowe
- Czartery do Polski i innych krajow
- Załatwianie paszportow, wiz, zaproszen na pobyt stały i wizytę
- Wysyłka pieniędzy
- Paczki do Polski i innych państw Europy—standardowe i własnego pakowania

UWAGA! SPECJALNA OFERTA!
Za kazdy wykupiony bilet do Polski lub innego panstwa w Europie wyslemy do Kraju 1 paczkę lotnicza do 10 kg lub morską do 20 kg
BEZ OPŁAT!

5 MARCA

— to termin odejscia najbliższego kontenera z paczkami morskimi do Polski
Paczki lotnicze wysyłamy dwa razy w tygodniu
Wszystkie paczki są ubezpieczone i — wg zyczenia nadawcy — dowozone do domu lub odbierane z najbliższego punktu odbioru

BIURO WYSYŁEK W HAMILTON
747 Barton St E Tel 544-3603

BRANTFORD	KITCHENER	KINGSTON	THUNDER BAY	EDMONTON
Tel 753 7550	Tel 743 7653	Tel 549 8693	Tel 622 2571	Tel 455 9238
LONDON	WINDSOR	OSHAWA	WINNIPEG	OAKVILLE
Tel 432-4904	Tel 256-6544	Tel 576-2225	Tel 661-4840	Tel 844-9521

SAULT STE MARIE Tel 253 7240 — ST CATHARINES Tel 937-4411 — DELHI Tel 582 1058

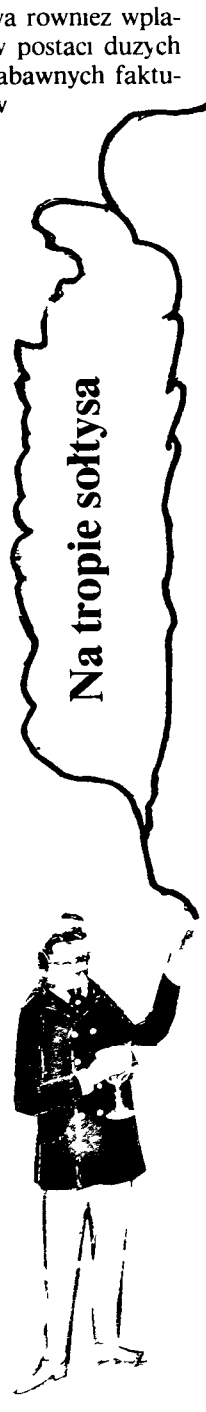

Na tropie sołtysa

Nasz wysłannik z Wiednia, ktory w ubiegłym tygodniu lotem czarterowym dotarł do Austrii, usiłował nawiązac łącznosc telefoniczną z redakcją ET
Chef nie gustuje w połączeniach ''collect'' Argument W postaci depozytu pieniężnego wpłaconego przez Smakosza zmienił stanowisko chefa Uzyskałem ponownie połączenie Wiedeń-Toronto W telegraficznym skrocie
Sołtys znalazł się w grupie emigrantow odlatujących do Johannesburga Republika Południowej Afryki Obecnie pracuje w ''Electricity Supplay Commission'' Adres znam 26 Johan Rissik Str 1900 Vanderbijl Park Dalsze szczegoły w następnym numerze E T
- Tymczasem
Prezes Zarządu Zjednoczenia Polski w Południowej Afryce Edward De Virion rozesłał ostrzezenie następującej tresci

OSTRZEZENIE

Zjednoczenie Polski w Południowej Afryce chce ostrzec wszystkie organizacje, redakcje i osoby prywatne przed kontaktami z oszustem o nazwisku Szczepan KOWALCZYK, syn Franciszka, ur 25 VII 1945 r w Warszawie, legitymującym się polskim paszportem konsularnym Był on zatrudniony w wydziale personalnym Electricity Supplay Commission w Johannesburgu, jako pomoc w kontaktach firmy z polskimi imigrantami, ktorzy w duzej ilosci byli zatrudnieni przez firmę z obozow dla uchodzcow, głownie z Austrii Miał on rowniez pomagac nowym polskim przybyszom w adaptacji w nowym kraju i w trudnosciach językowych W ciągu 14-tu miesięcy, fałszując podpisy, skradł on sumę R 52 200 - przeznaczoną na pomoc dla nowych imigrantow, po czym opuscił kraj, udając się do Polski Przyjmował on rowniez łapowki i ''prezenty'' od nowych przybyszy, w zamian za obietnice lepszego zatrudnienia, czy płacy

Za Zarząd Zjednoczenia
Edward de Virion - Prezes

pyszne !

DZISIAJ TYLKO DLA ENTUZJASTOW RUBRYKI "SMAKOSZA"

PLACKI ZIEMNIACZANE
na kilka sposobow
1) po amerykansku, 2) węgiersku 3)a la pizza

Pół kilograma ziemniakow obrac opłukac, utrzec na tarce, lub jeszcze szybciej w blenderze Wbic 2 żołtka, wlac ½ litra mleka, posolic, posypac pieprzem do smaku, dolac łyżkę stopionego masła, dosypac ciągle mieszając szklankę mąki, tak aby nie robiły się grudki Białka ubic na pianę i delikatnie domieszac do masy Najlepiej dwie małe patelnie Rozgrzac olej i nakładac masę ziemniaczaną Smazyc z obu stron po 3 minuty Aby nie ostygły - trzymac w piekarniku 200°F
Podawac placki posypane siekaną zieloną pietruszką Jako dodatek SMAKOSZ poleca tylko dla i wiernych czytelnikow E T doskonałą i pyszną huslankę tzn Buttermilk Firmy M-C DAIRY Co Ltd 212 Mavety Str obok Dundas i Keel 50% off przy kupnie proszę powoływac się na Smakosza Placki mozna jesc same popijając doskonałą huslanką

Inne wersje
np z sosem pieczarkowym lub na sposob węgierski z gulaszem
Po amerykansku z pieczenią
Ostatnia wersja zdaniem Smakosza najbardziej interesująca
a la Pizza Na placku ziemniaczanym jak wyżej komponujemy pizzę wg gustu, uznania i smaku

Całosc zebrał, doprawił jak zwykle przesolił

SMAKOSZ

Pomoc dla nowych emigrantów

COSTI—IIAS IMMIGRANT SERVICES
North York Centre
33 Lamberton Blvd , Downsview, Ont M3J 1G6

COSTI-IIAS jest organizacją niedochodową, obsługują cą imigrantów Jest miejscem gdzie nowo przybyli mogą uzyskac pomoc w lepszym przystosowaniu się do nowego srodowiska tak, aby stac się aktywnymi członkami wielokulturowej społecznosci kanadyjskiej zachęconymi do podtrzymywania i dzielenia się z innymi ich kulturalnym dziedzictwem

ZAKRES USŁUG SWIADCZONYCH PRZEZ NORTH YORK CENTRUM JEST NASTĘPUJĄCY

- Lekcje języka angielskiego dla początkujących i dla zaawansowanych
- Dokształcanie i kursy kwalifikacyjne
- Głowne porady i pomoc w załatwianiu spraw socjalnych
- Poradnictwo zawodowe, uzupełnianie wykształcenia, zdobywanie nowych kwalifikacji
- Pomoc w tłumaczeniu i ocenie dokumentów (swiadectw dyplomow, uprawnien zawodowych itp)
- Rozpoznanie i pomoc w sprawach imigracji, pomocy społecznej i w sprawach oswiaty
- P ogramy i porady dla kobiet w sprawach osobistych, d sztalcaniu, organizacji kursów kwalifikacyjnych i g p dyskusyjnych
- Obsługa imigrantów ubiegających się o Obywatelstwo Kanadyjskie

Dla lepszej obsługi klientów North York Centrum otworzyło nowe biuro zlokalizowane w Yorkwoods Public School, 25 Yorkwoods Gate
Zapraszamy do odwiedzania nas Chętnie sluzymy Wam pomocą Zainteresowani proszeni są o skontaktowanie się telefonicznie nr 630-7840 lub 630-2674 z p Jackiem Gogola

PROGRAM KSZTAŁCENIA — ZIMA 1984

- **Lekcje Języka Angielskiego - poniedziałek - piątek 9 00 - 12 00**
  - dzienne* - poniedziałek - piątek 1 00 - 4 00
  - wieczorowe* - poniedziałek - czwartek 7 30 - 9 30,
  - przygotowujące do egzaminu na Obywatelstwo Kanadyjskie* - zgodnie z programem

- **Kursy**
  - Dokształcające* - poniedziałek - piątek 9 00 - 12 00,
  - Szycia na maszynie (początkujących) - sroda 9 30 - 11 30
  - Szycia na maszynie (początk Zaawansowanych) - sroda 1 30 - 3 30, wtorek 7 00 - 9 00
  - Kroju I Stopnia - czwartek 7 00 - 9 00,
  - Kroju II Stopnia - sroda 7 00 - 9 00,
  - Robot Ręcznych i Artystycznych - czwartek 1 30 - 3 30
  - Pisania na Maszynie I Stopnia - poniedziałek i sroda 1 30 - 3 30,
  - Pisania na Maszynie II Stopnia - wtorek i czwartek 1 30 - 3 30,
  - Kwalifikacyjne - Zgodnie z programem

- **Grupy Dyskusyjne Kobiet* - sroda 1 30 - 3 30**

*** Lekcje i kursy bezpłatne**

Biuro jest czynne poniedziałek - czwartek w godzinach od 8 30 - 9 30 wieczor, piątek 8 30 - 4 30

PONADTO BIURO SWIADCZY BEZPŁATNE USŁUGI I POMOC W NASTĘPUJĄCYCH SPRAWACH

- Wypełnianie podan
- Tłumaczenie dokumentów szkolnych,
- Sprawy pensji starczych, emerytur,
- Ocena dokumentow
- Pomoc prawna,
- Pomoc tłumacza,
- Ocena kwalifikacji zawodowych,
- Informacje w poszukiwaniu pracy,
- Sprawy imigracyjne,
- Sprawy ubezpieczenia od bezrobocia
- Poradnictwo zawodowe,
- Poradnictwo szkolne,
- Sprawy ubiegania się o obywatelstwo kanadyjskie,
- Poradnia rodzinna,
- Informacje w sprawach kursow kwalifikacyjnych,
- Kierowanie do innych biur

OGŁOSZENIA DROBNE

Udzielam lekcji gry na
fortepianie
początkującym i srednio zaawansowanym Okolica Victoria Park Av (Subway Station) miejsce CRESS CENT TOWN
TEL 694-9044 po 5 codziennie
66-79

Nowo przybyły KIEROWCA MECHANIK SAMOCHODOWY poszukuje jakiejkolwiek pracy TEL 638-1544 po 3 po poł
Prosić Andrzeja
do odwołania

SPRZEDAM mieszkanie w Warszawie Praga II pokoj z kuchnią i łazienką 30 m kw
TEL 534 - 7772

OPERATOR PRASY PRZEMYSŁOWEJ - Pump Press Operator potrzebny do pracy w fabryce Praca na zmiany Zgłoszenia prosimy kierować do DIEMASTER TOOL, Toronto,
TEL 273 7111
71 72

Wykonuję wszelkiego rodzaju roboty na d r u t a c h
Tel 492 - 1910

DO SPRZEDANIA samochód 1977 Plymouth Volare station Wagon, kombi, w dobrym stanie, nowy lakier, cena do uzgodnienia

TEL 264 - 4982
dzwonić po 6 wieczorem

SPRZEDAM piękną skórę zebry afrykanskiej (Namibia) na ścianę lub koło kominka
TEL 247 - 1158

SPRZEDAM kamienie półszlachetne Idealny prezent dla wybranej serca
TEL 247 - 1158

Komisja Edukacyjna Credit Union Sw Stanisława i Sw Kazimierza serdecznie zaprasza Polonię na film pt
PRYMAS TYSIĄCLECIA
Kardynał Wyszynski był i pozostanie w naszej pamięci jako wspa niały pasterz i wielki człowiek
Obecnoscią swoją na filmie zamanifestujemy nasze uczucia, jakimi darzymy Jego swietlaną postac
Film zostanie wyswietlony w niedzielę 4 MARCA br o godz 3 po południu w gmachu Credit Union przy 220 Roncesvalles Ave Wstęp $2 - na pokrycie kosztow filmu W cenie biletu kawa i ciastka

KOMUNIKAT

Komisja Edukacyjna przy Credit Union Sw Stanisława i Sw Kazimierza
zaprasza Polonię
na odczyt pt
"INCOME TAX" -
PODATKI 1983
Co to jest
● podatek dochodowy, ● kto powinien wypełnic zeznanie podatkowe ● czy warto je wypełnic jesli nie ma się dochodów ● jak obnizyc podatki
Prelegent **P MAREK DĄBROWSKI C A C (Przysięgły Księgowy),** ktory specjalizuje się w prawie podatkowym w pracy zawodowej, we własnej firmie księgowego
Spotkanie odbędzie się w **PIĄTEK 2 MARCA BR o godz 19 00 w Credit Union przy 220 Roncesvalles,** Dolna Sala
Wstęp wolny

kawiarnia

KAZIUK
zaprasza

na kawę i pączki w kazdą niedzielę w godz 10 00 - 3 00 pm do budynku Credit Union

(220 Roncesvalles Ave , sala na dole)

PACZKI DO POLSKI NAJSOLIDNIEJ NAJTANIEJ

CHCESZ NAPRAWDĘ POMOC RODZINIE W POLSCE
WYSYŁAJ PACZKI **TYLKO** ZA POSREDNICTWEM FIRMY

TransCanPol

jedynej firmy posiadającej kanadyjski serwis w Polsce

GWARANTUJEMY
● dostawę paczki do drzwi odbiorcy ● ubezpieczenie przesyłki ● potwierdzenie odbioru przez odbiorcę na czwartej kopii dowodu nadania ● uprzejmą i miłą obsługę w Kanadzie i w Polsce ● rzetelną informację

UNIKACIE PANSTWO
■ dodatkowych kosztow i opłat (portowych, lotniskowych i za serwis w Polsce, którego faktycznie firmy nie rozwozące paczek w Polsce nie wykonują)
■ rozkradnięcia paczki przez nieuczciwych magazynierów którzy w firmach nie dowożących paczek do domów mają czas na kontrolowanie zawartosci paczki zanim zgłosi się odbiorca
■ oszczędzicie swoim najbliższym straty czasu i dodatkowych kosztów związanych z podróżą po odbiór paczki

Porównajcie Państwo rodzaj oferowanego serwisu - pewność ceny, a przekonacie się, ze

TransCanPol

393 Roncesvalles Ave
Toronto, Ont M6R 2N1, tel 535-9944
oferuje Panstwu najtańszy i najsolidniejszy serwis

Paczki gotowe np 1 lb kawa ziarnista z dostawą $2 95 1 lb pomarańcze z dostawą $0 70
Udzielamy informacji celnych prosimy o wczesniejsze pobieranie formularzy na paczki
Przyjmujemy paczki za posrednictwem poczty z załączoną opłatą **lotnicze $3 65 za 1 kg**
morskie $1.35 za 1 kg
Osoby lub firmy zainteresowane współpracą prosimy o porozumienie się z naszym biurem
Święta już blisko Wysyłając wcześniej paczkę ułatwiacie nam Państwo wywiązanie się z naszych zobowiązań przedświątecznych

Posiadamy materiały do pakowania paczek

SZCZEGÓŁOWYCH INFORMACJI UDZIELAJĄ NASZE BIURA TERENOWE I DEALERZY

ONTARIO

ARKA
3635 Cawthra Rd
Mississauga
Tel 276-3902

JAN REINERT
301 Beatrice St
Welland Ont
Tel 732-4568

L.S GARCZYNSKI
121 Roncesvalles Ave
Toronto Ont
Tel 533-1143

BOLESŁAW NOWACKI
21 Maynard Ave Apt 903
Toronto Ont
(dealer objazdowy)

WISŁA PARCEL SERVICE
49 Roncesvalles Ave
Toronto Ont
Tel 534-9864

ASTRO TRAVEL SERVICE
2206 Bloor St S W
Toronto Ont
Tel 766-1117

JAMISON VARIETY
291 St.Johns Rd
Toronto Ont M6S 2J9
Tel 767-0642

JOHN CZECHOWSKI
UNIQUE POLISH SAUSAGE
650 The Wueensway
Toronto Ont
Tel 252-4567

RITSON DELICATESSEN
555 Ritson Rd
Oshawa Ont
Tel 728-7647

BIURO USŁUG DLA POLONII
176 Albion St
Brantford Ont
Tel 756-0463

MARY S DELICATESSEN
602 Dundas St.
Woodstock Ont
Tel (519) 539-1190

EUROPEAN FOODS & RESTAURANT
399 St Clair
Chatham
Tel (519) 351-4435

BARTON CENTER
774 Barton E
Hamilton Ont
Tel 549-8652

WELLINGTON DELI
623 Upper Wellington
Hamilton Ont
Tel 385-9730

HELEN S DELICATESSEN
50 James St
St Cathernes
Tel 685-0452

ASTRO TRAVEL SERVICE
Mississauga Valley Bd
Mississauga Ont
Tel 270-4111

OSHAWA MEAT PRODUCTS
1818 Dundas St E.
Whitby Ont
Tel 725-5821

CZESŁAW JEDLINSKI
1332 Hall St
Windsor
Tel (519) 254-4035

IRENA DEBICKA
50 Gillard St
Wallaceburg Ont.
Tel (519) 627 1958

BAŁTYK DELICATESSEN
406 Hamilton Rd
London Ont
Tel (519) 434-4025

KENT KITCHEN
1231 Dufferin Ave
Wallaceburg
Tel (519) 627 1017

KRAKUS DELICATESSEN
850 Colborne Rd
Sarnia Ont
Tel (519) 337-6724

VINCENT SURDYK
Barrie R5 L4M 457
Tel (705) 722-4692

ODESSA DELICATESSEN
486 Merritt St
St Catharines L2P 1P3
Tel 682-8700

ALBERTA

POLONEZ TRAVEL AGENCY LTD
10154 103 Street
Edmonton Alta
Tel (403) 424-0521

INTERLOT TRAVEL LTD
10856 97 Street
Edmonton Alta
Tel (403) 424-1648

B & C GROCERES LTD
10570 96 Street
Edmonton Alta
Tel (403) 424-1732

POLISH FAMILY SERVICE
5420 Thornbriar Rd N W
Calgary Alta
Tel 275-7530

POL-MAK INSURACE SERVICE LTD
10858 97 Street
EDMONTON T5H 2M5
Tel 424 1094

TRAVEL LOT LTD
10158 116 Street
EDMONTON T5K 1V9
Tel 488-8472 482-4907

BRITISH COLUMBIA

KRAKPOL
3277 Main Str
Vancouver
Tel 733-7301 albo 872-7315

MANITOBA

PARCEL SERVICE 'TEMPO
3-41 Dorset St
Winnipeg Manitoba
Tel (204) 586-5817

MIRACLE BAKERY
1386 Main St
Winnipeg Manitoba
Tel (204) 586-6140
586-5750

HONEY BEE BAKERY
284 Selkirk Ave
Winnipeg Manitoba
Tel (204) 582-4202

QUEBEC

VOYAGES BATORY TRAVEL
1598 Boul Saint Laurent
Montreal
Tel 845-2108

MARCHE W & S MEAT MARKET REG D
2657 Rouen St
Montreal
Tel. 526-0991

NOVA SCOTIA

ATLANPOL
134 Joffre St
Darkmouth Nova Scotia
Tel 459-6434

HOROSKOP TYGODNIA 3.III. - 9.III.

Z teleskopu Esmeraldy

BARAN (Aries) 21 03 - 20 04

Wszystkie przedsięwzięcia zmierzające do kupna nowego domu lub posiadłosci okażą się na początku tygodnia niezwykle korzystne 4 ty będzie dobrym dniem, aby zając się literaturą i telewizyjnymi nowościami, czeka na ciebie przecież sporo zaległej lektury Nie lekceważ sennych marzeń kto wie czy nie będą miały wpływu na twoją przyszłość Unikaj towarzystwa które z jakis przyczyn może wpływac na ciebie w sposób depresyjny wiele teraz zależy od tego abyś zachował pogodę ducha Koniec tygodnia przyniesie wspaniałe niespodzianki finansowe

BYK (Taurus) 21 04 - 21 05

Początek tygodnia zapowiada romantyczną atmosferę i sentymentalne przygody na horyzoncie Byki pozostające w związkach małżenskich powinny okazac swojej "drugiej połowie" więcej atencji i zainteresowania szczególnie 4-go Sporo pracy, ale wystarczy abys mądrze wszystko zaplanował a nawet nie poczujesz tego nawału zajec

6-go kłopoty byc może powiązane w jakis sposób z przeszłoscią lub nieprzyjemnymi wiadomosciami, które tego dnia otrzymasz Ważne będzie aby unikał chaosu w działaniu i nie przeforsowywał swoich opinii

BLIŹNIAKI (Gemini) 22 05 21 06

Załatwienie wielu spraw trudnych i skomplikowanych okaze się byc mozliwe w tym tygodniu i tam gdzie inni napotykają trudnosci tobie wszystko ułozy się gładko i bez najmniejszych przeszkód Nie staraj się na siłę hamowac swojej wyobrazni taka wycieczka w marzeniu moze okazac się nawet przyjemniejsza niż myslisz W połowie tygodnia staraj się naprawic wszystkie błędy które popełniłes ostatnio szczególnie na gruncie zawodowym

Poswięc więcej czasu na towarzyskie spotkania i wizyty u znajomych

RAK (Cancer) 22 06 23 07

Mozesz w tym tygodniu dojsc do przykrego wniosku ze ktos z twojego otoczenia traktuje cię wyłącznie instrumentalnie ale za nim się obrazisz warto się zastanowic ile jest w tym twojej własnej winy Rozwijający się romans okaze się nagle nad wyraz kłopotliwy ale moze własnie te drobne kłopoty zmobilizują cię wreszcie do działania 7 go mozesz zrealizowac swoje ambitne zamierzenia o ile mocno stac będziesz na ziemi co nie znaczy jednak abys zrezygnował całkiem ze swojego optymizmu

LEW (Leo) 24 07 23 08

Koniecznie zadbaj o swoje zdrowie! Nie czujesz się ostatnio najlepiej co wypływac moze z przemęczenia i napiętej sytuacji wokół ciebie A więc przede wszystkim relaks relaks relaks Finansowo bez zmian ale i bez kłopotów o ile 7 go unikac będziesz nadprogramowych wydatków Drobne nieporozumienia z partnerem mogą byc rozwiązane jedynie drogą kompromisu i o tym musisz pamiętac Bardzo ważne jest abys zacieśnił kontakty z przyjaciółmi mieszkającymi bardzo daleko Wszystko to bowiem miec będzie ogromne znaczenie w niedalekiej przyszłosci

PANNA (Virgo) 24 08 23 09

Przyjaciele i ich sprawy będą dla ciebie szczególnie wazne w nadchodzącym tygodniu Najpierw więc trochę kłopotow ale jezeli zmobilizujesz wszystkie swoje siły witalne uda ci się wybrnąc z niezręcznej sytuacji "z twarzą" Niektore z twoich zamierzen wejdą w zaawansowane stadium dzięki pomocy kogos znajomego kto jest dokładnie zorientowany w sprawie Samotne Panny 8 go mogą stac się obiektem zainteresowania kilku osob i wybór okaże się niezwykle trudny Niewykluczone ze jedna z tych osób moze byc tym wysnionym ideałem!

WAGA (Libra) 24.09 - 23 10.

Wszystko będzie się teraz toczyło z niesłychaną szybkoscią Sprawy zawodowe domowe a nawet sentymentalne przygody Możesz się poczuc tym zmęczony i trudno ci będzie odróznic rzeczy ważne od tych całkiem nieistotnych

6-go poczujesz się nieco zaambarasowany niezręczną sytuacją finansową jeżeli znajdziesz się w towarzystwie kogoś kto prowadzi dosyc luksusowy tryb zycia Pod koniec tygodnia w twoje sprawy rodzinne wkradną się nieporozumienia i to rzutowac będzie także na twoją sytuację na gruncie towarzyskim Na szczęście interesująca podróż zajmie cię trochę

SKORPION (Scorpio) 24.10 - 22 11

Całe twoje wysiłki skupic się w tym tygodniu powinny wokół spraw dotyczących twojej karriery zawodowej Bardzo wiele mozesz teraz osiągnąc starając się o większy prestiz wsrod znajomych i współpracowników Kłopoty które rozwiną się w najbliższych dniach dotyczyc będą kogos z osób ci podległych nie popadaj jednak z tego powodu w depresję z kazdej sprawy są zawsze dwa wyjscia Bardzo waznymi dla twoich spraw okazą się rady ze strony osób starszych nie wolno ci tego lekceważyc

Pod koniec tygodnia negatywny wpływ otoczenia sprawi ze twoje zdrowie moze byc narazone na drobne niebezpieczeństwo

STRZELEC (Sagittarius) 23 11 21 12

W tym tygodniu zając się powinienes problemami natury filozoficznej ktore dotąd negowałes Słuchaj co inni mają do powiedzenia i wyciągnij z tego wnioski które w konstruktywny sposób mogą wpłynąc na twoją psychikę Wiadomosci otrzymane 5 go okazą się byc nad wyraz pomyslne

Przed tobą szanse przedstawienia wszystkich twoich mozliwosci na szerokim forum niewykluczone że zainteresuje się tobą bardzo wpływowa osoba i pomoze ci osiągnąc od dawna wymarzony sukces Pod koniec tygodnia powinienes uwazac na swoją sytuację finansową mozesz znalezc się w kłopotach

KOZIOROŻEC (CAPRICORN) 22 12 20 01

Pamiętaj ze swoją egoistyczną postawą mozesz wszystko zepsuc Tym czasem przyjazn na który ci tak bardzo zalezy nabiera coraz więcej trwałosci i ciepła W tym tygodniu partner będzie stroną aktywną we wszystkich poczynaniach i powinienes mu pozwolic trzymac tym razem palmę pierwszenstwa Wazne abys nie krył swoich kłopotów i niepokojow lepiej o nich otwarcie porozmawiac z kims kto jest ci bliski Koniec tygodnia zapowiada się doskonale odnajdziesz bowiem w sobie nieoczekiwane siły które pomogą ci załatwic wszystkie sprawy i uporządkowac swoje zycie prywatne

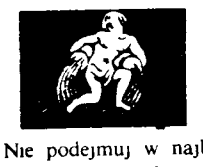

WODNIK (Aquarius) 21 01 19 02

Nie podejmuj w najblizszych dniach zadnych decyzji ktore mogłyby zawazyc na twojej sytuacji finansowej niech lepiej inni się teraz o to martwią Czeka cię w tym tygodniu sporo wydatków i kilka nie zapłaconych rachunków ktore trzeba będzie uregulowac Staraj się zacieśnic kontakty z przyjaciółmi szczególnie z tymi dawno nie widzianymi Od ciebie takze zalezy dobra atmosfera w domu

W koncu tygodnia miłe przyjemnosci sympatyczne niespodzianki i pogodny nastroj 8 go duze szanse przed tobą aby poprawic sytuację w businessie dobre perspektywy na przyszłosc

RYBY (Pisces) 20 02 20 03

Ryby pozostające w związkach małzenskich zostaną wystawione na ciężką probę Partner bowiem może wydawac się byc nielojalnym ale powstrzymaj się od pochopnych wnioskow i zazdrosci

Lepiej w tym tygodniu nie zaciągac długow ani samemu nie pożyczac nikomu nawet drobnych sum Czeka cię trochę finansowych kłopotow lepiej się na nie przygotowac juz teraz

Przed tobą mozliwosci podróży i gwiazdy im sprzyjają o ile okazesz więcej tolerancji i będziesz ostrozny w sądach Kłopoty w dalekiej rodzinie ale ty nic w tej materii zrobic niestety nie możesz

Jak to miło:
w domu ciepło,
a pieniądze w kieszeni...

Tej zimy Toronto Hydro pomaga klientom mieszkać w cieple, a przy tym oszczędzać pieniądze zmniejszając rachunki za ogrzewanie. Wystarczy telefon, a załatwimy energetyczną inspekcję Domu - bezpłatnie
Chcesz wykonać pracę samemu? Wynająć rzemieślnika? Przestać ogrzewać ropą? Uszczelnić dom? Dzwoń do nas, zanim zaczniesz działac

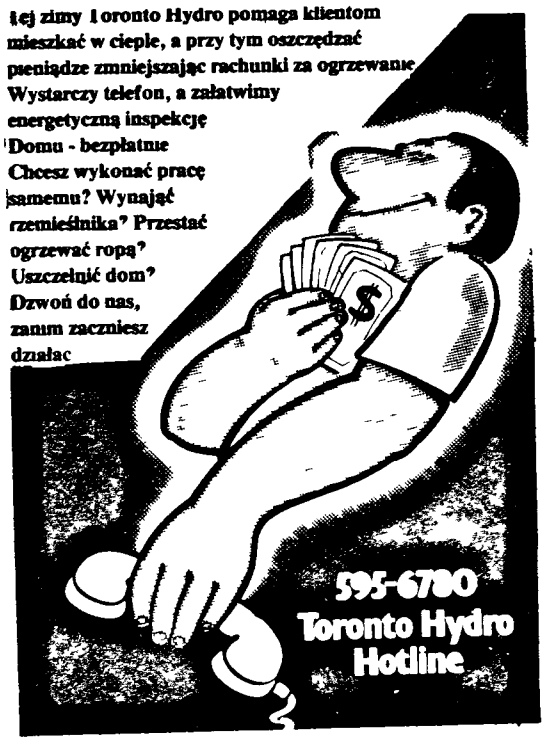

JERZY SZOZDA
uprzejmie informuje wszystkich swoich klientów o zmianie adresu
CHECKPOINT DATSUN NISSAN
to solidna i znana firma którą mam przyjemność przedstawić Panstwu Szeroki wybór nowych i uzywanych samochodów NISSAN DATSUN
Aranżuję pożyczki dla nowo przybyłych
Minimalna wpłata korzystne ceny
Prosimy kontaktowac się
JERZY SZOZDA tel (416) 239-1217
(posiadam znajomośc języków słowiańskich)
udzielę porady bezpłatnie

CHECKPOINT 5448 DUNDAS STR.W
ISLINGTON, ONT M9B 1B4

TM
SWISŁA PARCEL SERVICE

49 Roncesvalles Avenue
Toronto, Ontario M6R 2K5
TEL 534 - 9864
TADEUSZ KACZOR - "BAŁTYK SERVICE"
9850 Papineau No 16, Montreal, Que H2B 1Z8
TEL (514) 382 - 3817

Jedyna Firma Wysyłająca Do Polski Towar Na Zlecenia"

P O L E C A

- ARTYKUŁY SPOŻYWCZE
- SAMOCHODY I CIĄGNIKI
- LEKARSTWA
- ARTYKUŁY GOSPODARCZE
- ALKOHOL I SOKI
- OWOCE CYTRUSOWE
- DYWANY, FIRANKI ITP
- BILETY LOTNICZE DO POLSKI

NAJMNIEJSZE ZAMOWIENIE $ 30
ALBO PACZKA 5 KG MINIMUM

KAWA ZIARNISTA NAJTANSZA - $ 6 ZA KG,
DŻINSY 3 PARY $ 39

WSZYSTKIE PACZKI DOSTARCZANE SĄ DO RĄK ODBIORCY

oferujemy

NAJNIŻSZE CENY W AMERYCE POŁNOCNEJ
OPŁATY W DOLARACH KANADYJSKICH

Najnowsze ograniczenia w Polsce dla firm wysyłających paczki naszej firmy nie dotyczą!

do odwoł

1 C Albina, Antoniny, Eudoksji, Herkulesa, Radosława
2 P Halszki, Heleny, Henryka, Luizy
3 S Budzisława, Kunegundy, Maryny, Sławomiły, Tycjana
4 N Kazimierza, Łucji, Witosława, Witosławy
5 P Adriana, Adriany, Fryderyka, Oliwii
6 W Felicyty, Jordana, Klaudiana, Kolety, Rózy
7 S Bogowita, Pawła, Tomasza, Perpetuy

U W A G A

Polonia w Toronto i okolicy
POLISH ALLIANCE (TORONTO)
CREDIT UNION LTD.
2150 BLOOR ST. W.
(Wejście od wschodniej części budynku)
TEL. 762-9523

Konta depozytowe	7 % rocznie
Specjalne konta depozytowe (minimalny depozyt $5000 oprocentowany na każdy dzień depozytu)	6¼ % rocznie
3-miesięczne certyfikaty	8 % rocznie
6-miesięczne certyfikaty	8½% rocznie
1-roczne certyfikaty	9 % rocznie
3-letnie certyfikaty	10 % rocznie
3-letnie certyfikaty Non-redeemable	11% % rocznie
RRSP i RHOSP	9½ % rocznie
Pozyczki personalne	14½ % rocznie
Hipoteki	12½% rocznie

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE
CODZIENNIE od 12 do 2.30 po poł. i od 7.30 do 9 wiecz.
WTORKI tylko od 12 do 2.30 po poł. oraz SOBOTY od 10 do 12.30
Członkostwo w jakiejkolwiek organizacji polonijnej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

BRYDŻ

CZY MUSIAŁEŚ LEZEĆ ?

ODCINEK 63

REDAGUJE JERZY BIELOWSKI

OBJAŚNIENIE ZNAKÓW ♠ PIK ♡ KIER ◇ KARO — TREFL BA = BEZ ATU
K = KONTRA PK = REKONTRA --- AS K=KRÓL D=DAMA W=WALET X=BLOTKA
P = PÓŁNOC Z = ZACHÓD W = WSCHÓD D = DEKLARANT (ROZGRYWAJĄCY)

ROZWIĄZANIE PROBLEMU PSYCHOLOGICZNEGO NR 33

A więc zabawiamy się w psychologów Mam, oczywiście, na myśli dobrych psychologów a nie, znanego Wam zapewne gracza ' chytrusa ", któremu się zdaje, ze pierwszą lewę należy wziąć Asem " aby ukryć przed wrogami resztę honorów ! " Nie daj Boze takich psychologów

Deklarant będzie teraz grał trefle i W wejdzie Asem do ręki Co ma odegrać ? Oczywiście, ze grając bezmyślnie odegra karo wedle zgubnej zasady " dobry furman zawsze odwraca kolor partnera ! - i pozwoli wrogom zrobić kontrakt Nasz chytrus będzie się oczywiście chełpił " Ale ich wrobiłem !" a gawiedź będzie go fetowac jako wspaniałego psychologa Chwileczkę - kochani !

Jeśli W nie jest furmanem to powinien pomyśleć 'Mój partner nie ma Damy karo, bo gdyby ją miał to z QJ10blotki zagrałby właśnie Damą A więc chytrus ma Damę karo! Ponieważ ma takze Asa, bo go zagrał, to dlaczego nie wziął pierwszej lewy Damą ?? Jasne - bo ma takze Króla ! Naiwny cwaniaczek Zaraz nauczę go eleganckich zwyczajów towarzyskich i zagram Damę kier " Jak widzicie tym sposobem położy naszego wielkiego psychologa Sprawdźcie

Gdyby Deklarant miał choć trochę pojęcia o psychologii mógł pięknie zmylić gracza W wygrywając pierwszą lewę Damą karo ! Jak teraz W oceni sytuację ? Jego partner mógł wyjść z KJ10blotki albo z AJ10blotki W obydwu wypadkach W byłby skłonny i powinien odegrać karo, co da deklarantowi kontrakt

Nawiasem biorąc dość często spotyka się takie oto nadzwyczaj dowcipne zagranie

AJ109
xxx KQx
xxx

Gdy deklarant robi pierwszy impas w tym kolorze nasz wspaniały psycholog wygrywa lewę Królem ! Ja się pytam poco ? Chyba tylko po to aby zmylić własnego partnera Przeciez w tej sytuacji deklarant zrobi jeszcze jeden impas i weźniemy drugą lewę w tym kolorze Więc poco ten "chytry" zabieg ?

ROZDANIE NR 34

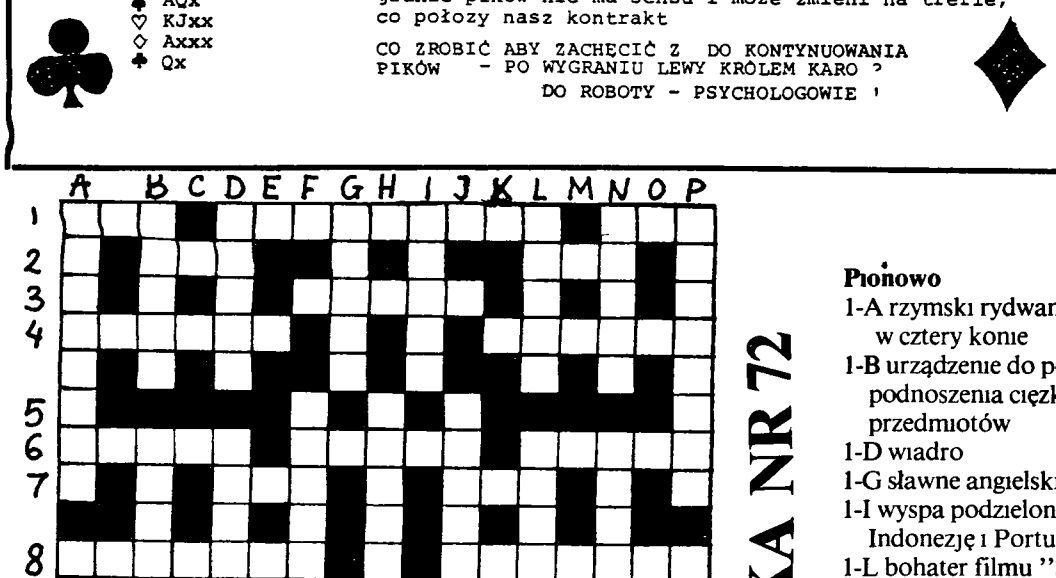

Czy chcecie jeszcze raz zabawić się w psychologów ? OK! Popatrzcie na rozdanie nr 34

Licytacja brzmiała D 1 BA - P 3 BA

Wyjscie blotka pik W dodaje Waleta

Sytuacja jest jasna jeśli W posiada Króla karo z łatwością zrobimy kontrakt Ale co będzie jeśli Z posiada Króla karo ? Chyba zauważy, ze dalsze granie pików nie ma sensu i moze zmieni na trefle, co położy nasz kontrakt

CO ZROBIĆ ABY ZACHĘCIĆ Z DO KONTYNUOWANIA PIKÓW - PO WYGRANIU LEWY KRÓLEM KARO ?

DO ROBOTY - PSYCHOLOGOWIE !

Past ENTERPRISES LIMITED

1570 BLOOR ST. WEST, TORONTO, ONT. CANADA M6P 1A4
TEL. (416) 531-8786

PRZESYŁKI DO POLSKI

SPECJALNE CENY

PACZKI MORSKIE	$1 35/kg dostawa do 8 tygodni
PACZKI MORSKIE EKSPRESOWE	$3 25/kg dostawa do 4 tygodni
PACZKI LOTNICZE	$3.65/kg dostawa do 21 dni

Przyjmujemy kazdą przesyłkę
(Od 4 kilogramów bez dodatkowych opłat, w przypadku paczki mniejszej $0 50 za kazdy brakujący kilogram)

- Gwarantujemy dostawę do drzwi odbiorcy w Polsce
- Zwrotne potwierdzenie odbioru paczki
- Ubezpieczenie przesyłki zgodnie z jej wartością
- Uprzejmą i solidną obsługę w Kanadzie i w Polsce

Uwaga nowość! Jako jedyna firma gwarantujemy zwrot poniesionych opłat za niewywiązanie się z podanych warunków dostawy

Oferujemy
Zestawy towarów do wyboru (kawa, herbata, owoce cytrusowe itp)
(Minimum zamówienie $30)
Przesyłkę pieniędzy
Maszyny i urządzenia gospodarstwa domowego
Samochody, traktory, maszyny budowlane
Odzież, wełna

UWAGA! Past UWAGA!

samochod osobowy

POLSKI FIAT 126 p

Główna nagroda wielkiego konkursu dla nadawców przesyłek do Polski nadanych przez nasz serwis

Szczegółowych informacji udzieli nasz autoryzowany dealer

Pionowo

1-A rzymski rydwan zaprzęgony w cztery konie
1-B urządzenie do podwazania i podnoszenia ciężkich przedmiotów
1-D wiadro
1-G sławne angielskie wyscigi
1-I wyspa podzielona pomiędzy Indonezję i Portugalię
1-L bohater filmu "Szczęki"
1-N duchowny wyznania mojzeszowego
1-P przyrząd do mierzenia cisnienia
5-F drzewo liściaste
5-H z zygzakowatym wzorem na grzbiecie
5-J polepsza odbiór RTV
6-B Wieczne Miasto
6-D wawrzyn
6-L grecki bajkopisarz
6-N uczen szkoły wojskowej
8-A muzeum etnograficzne z budynkami
8-C panstwo afrykanskie
8-E głownodowodzący wojsk greckich przeciw Troi
8-K ekwilibrystyka
8-M Włochy
8-P ludozerca
9-G rosnie na piaskach, stanowi smak dzinu
9-I manowce
14-B barwa dzwięku
14-N chinski szowinistyczny ideolog
15-A ryba słodkowodna
15-C spod naczynia
15-M lokal dla lubiących trunki ale moze byc mleczny
15-P wizerunek nagiej postaci

Poziomo

1-A stępka
1-D dowodca najemnikow w Italii XIV-XVI
1-N karaibski trunek
2-B australijski strus
2-L imię zenskie
3-F rodzaj kosmetyków
4-A ozdoba na głowę, dawniej oznaka księzęca
4-K popęd płciowy i energia psychiczna przez niego wyzwalana
6-A olbrzymia małpa
6-F na dachu
6-L wynik
7-D gatunek papugi
7-J as
8-A japonski rycerz
8-J dopłata, zapłata extra
9-E lasek, zagajnik
9-I zbiornik na paliwo
10-A stolica Turcji
10-K prezydent USA
11-E oslo-konska krzyżówka
11-I zwierzyniec
12-A niemiecka organizacja faszystowska
12-O Brigitte Bardot
13-G niebezpieczny na rzece
14-A piłka dotknęła siatki
14-D pozostali
14-I pasą się na hali
14-N owad niszczący garderobę
15-A stolica Anglii
15-G amerykanska organizacja wywiadowcza
15-K z niej wygłasza się kazania
16-A faworyzowanie własnych krewnych
16-I umowa na pismie

ARNOLD PENK

PRZEDSTAWICIEL ADDISON ON BAY LIMITED

PONTIAC, BUICK, CADILLAC

Szeroki wybór nowych i uzywanych samochodów Uzywane samochody mają do nabycia roczną gwarancję na (Parts & Labour)

GENERAL MOTORS
pozyczka na samochod
Specjalizuję się w otrzymaniu pozyczki na samochód dla nowo przybyłych
minimalna wpłata
niskie miesięczne spłaty

Specjalne ceny dla Rodaków oferuje tylko
ARNOLD PENK
(Wyróżniony przez GM jako "Senior master salesman")
PO WSZELKIE INFORMACJE NA TEMAT SAMOCHODOW LUB UBEZPIECZEN PROSZĘ DZWONIC **964-3211** LUB DO DOMU W KAZDYCH GODZINACH **731-0757** ZOSTAWIAJĄC NAZWISKO I NUMER TELEFONU

832 BAY ST , TORONTO (przy College St)

STRONA BOLKA i LOLKA

Redaguje
LESZEK MECH

ŁOWCY BIZONÓW

Ciąg dalszy

— Idziemy? — Lolek niepewnie spojrzał na kolegę

— Oczywiście — odpowiedział Bolek bez namysłu — ale przedtem musimy się umyć to nas otrzezwi Wez ręczniki!

Gdy zbliżali się do strumienia spostrzegli stojące w wodzie smieszne stworzonko

— A to co? — zapytał zaskoczony Lolek

— Praczka Nie widzisz?

— Nie widzę nic takiego, pytam o to zwierzątko — obruszył się Lolek

— Ono się nazywa szop pracz naprawdę Zobacz co robi

Rzeczywiście zwierzątko pracowicie czyściło włochate futerko wykonując łapkami takie ruchy jak przy praniu

— Cześć stary — usmiechnął sie Lolek — Jak widzę poranna kąpiel obowiązuje tutaj wszystkich — Przystanął na brzegu pochylił się i ostroznie włozył palec do wody — Brrr — otrząsnął się Niespodziewanie prysnęła w niego zimna struga

— Głupie zarty Bolku — wykrztusił i ujrzał ze zmoczony Bolek gniewnie grozi szopowi

Zwierzątko wesoło pisnęło a po chwili nie zwazając juz na chłopcow przystąpiło do mycia swojego sniadania

Chłopcy przebrali się w mysliwskie stroje i ruszyli przez prerię Bolek co chwilę porownywał okolicę z planem trapera

- I co? Zgadza się dopytywał przejęty Lolek

- Wszystko gra - Bolek uspokoił przyjaciela - Usch nięte drzewo w odległosci szesciu krokow od sciezki Jest Mozesz sam sprawdzic

Lolek wszedł pomiędzy wysokie trawy - Jeden krok dwa trzy

- Stanął Na szerokim listku mienił się złocistozołty motyl Nagle zatrzepotał skrzydełkami i lekko uniosł się w powietrze

- Jaki piękny - wyszeptał Lolek i pobiegł za motylem

- Lolku! - zawołał Bolek na widok oddalającego się przyjaciela - Co ty wyprawiasz?

Ciąg dalszy nastąpi

UWAGA DZIECI !

THE W.REYMONT FOUNDATION

LUTY 1984 rok

OGŁOSZENIE

Komitet Oswiaty przy Fundacji W Reymonta uprzejmie zawiadamia ze Konkurs Recytatorski odbędzie się w niedzielę 8 kwietnia 1984 roku o godzinie 2 po południu w sali Credit Union przy 220 Roncesvalles Avenue w Toronto

Do wzięcia udziału w konkursie zapraszamy dzieci od wieku przedszkolnego do 16 lat

Zwracamy się do nauczycieli i do rodzicow o propagowanie konkursu zachęcanie dzieci i młodziezy do licznego udziału w tej imprezie Pomoc w przygotowaniu dzieci i młodziezy jest bardzo mile widziana i wskazana

Zgłoszenia na Konkurs Recytatorski proszę wysyłac do 20 marca 1984 roku na adres

Komitet Oswiaty przy Fundacji Reymonta,
1640 Bloor St , West,
TORONTO, Ontario, M6P 4A8

Wszystkim chętnym zyczymy sukcesow w nauce poezji
Dzieci nieuczęszczające do polskich szkoł prosimy zwracac się po wiersze do Komitetu Oswiaty listownie

ZGŁOSZENIE
na Konkurs Recytatorski Fundacji Reymonta

8 kwietnia 1984

Imię i Nazwisko _____
Data urodzenia _____ **Miejsce urodzenia** _____
Adres _____
Szkoła dzienna _____ **Szkoła Polska** _____
Tytuł wiersza _____
Autor wiersza _____ **Grupa** _____

GRUPA I 6-10

1 Palmowa niedziela - M Konopnicka
2 Sw Kazimierz J Żerdzinska
3 Dzieci mamy niedzieli Zarębina
4 Jak miesiące nowy rok obdarowały - Żarska
5 Karolek z Torunia Mortkowiczowa
6 Wieliczka H Smolenska
7 Maria Curie-Skłodowska - ?
8 Co gromada to gromada - J Gillowa

GRUPA II 10-12

1 Musimy walczyc o pokoj - J Brzechwa
2 O czym mowiła kropelka deszczu - Ż Bohdanowicz
3 Sw Kazimierz krolewicz
4 Ponad ziemie - M Konopnicka
5 Nasze kwiaty
6 Paweł i Gaweł - A Fredro
Królowa Maja ?
Poltorawieczne Toronto A Suska

GRUPA III 12-14

1 Moja piosenka - C K Norwid
2 Inwokacja Pan Tadeusz A Mickiewicz
3 Tren VIII ? J Kochanowski
4 Przyjaciele I Krasicki
5 Piesn o fladze K Gałczynski
6 Pies i wilk - A Mickiewicz
7 Kazdy ma kraj młodosci - J Słowacki

GRUPA IV 14-16

1 Matka Boska Częstochowska - J Lechon
2 Polski pacierz Ż Chałko
3 List do Ojca Sw Jana Pawła - F Bartoszewska
4 Czego chcesz od nas Panie? - J Kochanowski
5 Zachod słonca Pan Tadeusz A Mickiewicz
6 Rozmowa z zegarem K Makuszynski
7 Trzecia Ojczyzna ?

GRUPA V Przedszkolaki

1 Papiez i polskie dziecko - Suska
2 W ptasiej stołowce
3 Lis i kruk La Fontain - I Krasicki

SPORT

Boniek na sprzedaz?

Dochodziły nas ostatnio słuchy, ze Zbigniew Boniek jeden z najlepszych polskich piłkarzy ostatnich lat, nie zagrzeje długo miejsca w Juventusie Turyn, klubie z ktorym miał kontrakt do konca 1985 roku Przebąkiwano o mozliwosci transferu Bonka do Manchesteru United, prezes Juventusu Turyn marzył dla odmiany o pozyskaniu dla swego zespołu Diego Maradonny Jakie jest podłoze tych informacji?

Boniek ma w barwach Juventusu mecze i bardzo dobre i znacznie słabsze, ale nazwisko byłego piłkarza Widzewa Łodz stale gosci na łamach włoskiej prasy sportowej Wygląda na to, ze "Casus Boniek" osiągnie wkrótce swój finał

Jak wiadomo we włoskich klubach I ligi nie moze grac więcej niz dwoch cudzoziemcow Juventus ma ich własnie dwoch - europejskiego piłkarza roku, Michela Platini i Zbigniewa Bonka

Zaangazowanego z początkiem roku trzeciego internacjonała, Dunczyka Leodruppa wypozyczono rzymskiej druzynie Lazzio

Pogłoski o ochocie Juventusu na jakiegos południowoamerykanskiego piłkarza najwyzszego formatu nie ustawały, a ponieważ Platini własnie przedłuzył swój kontrakt z Juventusem więc jedynym piłkarzem do "zwolnienia" byłby Boniek Do tych spekulacji doszła ostatnio wypowiedz prezesa Juventusu, a jednoczesnie szefa znajdujących się w Turynie zakładow Fiata Gianni Agnelli, ktory powiedział ze "Boniek to dobry gracz, ale o kaprysnej formie Gdybysmy mieli jedenastu takich piłkarzy wynik spotkania byłby zawsze loterią"

Boniek należał w ostatnich swych meczach do najlepszych piłkarzy na boisku lub wręcz był piłkarzem nr 1 Nic tez dziwnego ze wypowiedz prezesa dotknęła go bardzo i Boniek miał wreszcie dosc niepewnej atmosfery wokoł swej osoby i twardo zaządał wyjasnien od przewodniczącego zarządu klubu "Jezeli wam nie odpowiadam to odejdę - ale proszę o kategoryczne okreslenie mojej sytuacji w druzynie"

Mysle, ze kierownictwu ekipy Juventusu trudno będzie jednoznacznie odpowiedziec na to pytanie bo kontrakt z zadnym piłkarzem południowoamerykanskim nie został jeszcze sfinalizowany Ale Boniek ze swojej strony przeprowadził juz rekonesans w klubie z Werony i chyba zajmie w nim miejsce byłego kapitana Polskiej reprezentacji Władysława Zmudy Zmuda nie miał szczescia do swych zagranicznych wojazy i ustawiczne trapiony kontuzjami nie przyjął się we włoskim klubie

A swoją drogą czy naszym piłkarzom nie szkodzi nadmiar krajowej popularnosci?

SPORT SPORT

TOP 12

Grubba blisko szczytu

Czternasty juz turniej z tego yklu zakonczył się własnie w Bratysławie Wziął w nim udział aproszony z numerem 7 (miejse na liscie rankingowej) nasz ajlepszy pingpongista - Andrzej Grubba

Trudno o lepszą nazwę turnieow dwunastu najlepszych tenistek i tenisistow stołowych niz Top 12 Nazwę tę nadano trzyiascie lat temu Według zasad w iągu 48 godzin odbywa się jelenascie meczow pięciosetowych dla mężczyzn i trysetowych dla kobiet Turniej tanowi podsumowanie pierwszej zęsci sezonu i mocno wazy na statniej liscie klasyfikacyjnej rzed mistrzostwami Europy (w wietniu) Jest to impreza sprawiedliwa, o duzym prestizu W nistrzowskich turniejach porazka eliminuje z walki, Top 12 nozna wygrac i z trzema przeganymi Jacques Secretin, franuski supertechnik, który w ostatich tygodniach odnalazł formę, le słabo wypadł w stolicy Słowacji, powiedział, ze bardziej eni sobie wygranie Top 12 niz nistrzostw Europy Moze dlatego, że choc jako jedyny występował we wszystkich czternastu, ni razu nie udało mu się zwyięzyc

Do Bratysławy nie przyjechało woch najlepszych kontuzjowaiy Desmond Douglas (nr 6 w Europie) oraz Tibor Klampar (nr 9) Ten drugi znow nabroił i węgierka federacja najprawdopodobniej zawiesi go dozywotnio

W dotychczasowych Top 12 wycięzali mistrzowie lub pozniejsi mistrzowie, np Jill Hamnerslay trzykrotnie, Beatrix Kishazi czterokrotnie, Istvan Jonyer, Stellan Bengtson, Dragutin Szurbek i Milan Orlowski - wszyscy po dwa razy W Bratysławie triumfowali młodzi 21-letnia Marie Hrachova i 18-letni Jan-Ove Waldner Czyzby to była zapowiedz ich sukcesow w Moskwie podczas ME?

W rywalizacji mężczyzn zanosiło się, ze mistrz Europy z ubiegłego roku - Szwed Mikael Appelgren - powtorzy wyczyn swego rodaka, Stellana Bengtsona, ktory jako jedyny wygrał Top 12 (w 1980 roku), nie ponosząc porazki (notabene na ME w Bernie nie zdobył zadnego tytułu) W Bratysławie Appelgren wygrał osiem kolejnych partii Wykazał przy tym ogromne opanowanie nerwowe Np z Szurbekiem przegrywał w decydującym secie 14 19, a wygrał do 22 W koncowkach łamał pozniejszego triumfatora - Waldnera I oto w dziewiątej rundzie Appelgren stanął przeciwko Andrzejowi Grubbie Polak rozegrał wspaniały mecz i wprost "rozstrzelał" Szweda Przegrana z Grubbą okazała się początkiem konca Mikaela, ktory po osmiu wygranych zanotował trzy porazki

W sumie Grubba zajął czwartą lokatę Po dwoch szostych miejscach w Top 12 - awans o dwa szczebelki Co ciekawe nasz zawodnik wcale nie grał rewelacyjnie, nie licząc meczu z Appelgrenem Grubbie brakuje konsekwencji, a czasem nawet koncepcji gry Jest nie tak rowny jak Szwedzi Appelgren i Waldner, Pansky czy Orlowski Goruje natomiast nad rywalami wszechstronnoscią, nie ucieka na farhend, by zacząc lub skonczyc akcje, lecz czyni to z bekhendu Z drugiej strony nieraz przydałoby mu się ostrzejsze uderzenie z forhendu, ktorym konczyłby zabawę Nasz pingpongista wygląda tez czasem na nie dosc dobrze przygotowanego fizycznie

Anglik Bertil Fox (na zdjęciu) i Australijczyk John Terilli będą czołowymi kandydatami do tytułu mistrza swiata w kulturystyce

OKRUCHY SPORTOWE

Londyn Po zwycięstwie w halowych międzynarodowych mistrzostwach USA, John McEnroe objął prowadzenie na tegorocznej liscie Grand Prix McEnroe ma juz 325 pkt i wyprzedza Ivana Lendla - 227 Kolejni zawodnicy mają juz znacznie mniej punktow 3 Yannick Noah - 130, 4 Wojciech Fibak - 130, 5 Dan Saltz - 75, 6 Brod Gilbert - 65, 7 Eliot Teltscher - 65, 8 Jimmy Arias - 65, 9 Tomas Szmid - 65, 10 Chip Hooper - 52

***

Mediolan Lekkoatletyczni kibice mieli powody do radosci podczas trojmeczu Włochy - ZSRR - Hiszpania Sowiecki tyez karz, Siergiej Bubka, potwierdził swą wysoką klasę, uzyskując wynik 5,82 m, a więc o centymetr wyzej od najlepszego swiatowego wyniku w hali, ktory zresztą takze nalezał do Bubki W trakcie tej imprezy takze kilku innych przedstawicieli krolowej sportu pokazało się z jak najlepszej strony Przede wszystkim Igor Paklin w skoku wzwyz uzyskał 2,36 poprawiając o 1 cm najlepsze halowe osiągnięcie na swiecie swojego rodaka Władimira Jaszczenki Rezultat Paklina był zaskoczeniem nawet dla trenerow sowieckich, bowiem bardziej liczono na mistrza swiata z Helsinek, Giennadija Awdiejenkę

Najlepszy rezultat na swiecie w hali ustanowiła Juliana Salce (Włochy) w chodzie na 3 km Jej wynik 13 08,9 jest lepszy od dotychczasowego osiągnięcia Norwezki Mia Kjoelberg - 13 24 00 Rekord Europy w hali poprawiła włoska sztafeta sprinterow 4x200 m Zespoł biegnący w składzie Pavoni, Tilli, Bongiorni i Simonato przebiegł ten dystans w 1 24 15 Poprzedni rekord nalezał takze do Włochow (Anellego, Curiniego Sali i Albetiego), którzy 7 lat temu uzyskali 1 26 1

***

Sztutgart Kilka znakomitych rezultatow ustanowili lekkoatleci RFN Najpierw Rolf Luebke pokazał, ze będzie jednym z głownych kandydatow do złotego medalu na dystansach sprinterskich Olimpiady w Los Angeles Na mityngu w Sztutgarcie dwukrotnie poprawiał halowy rekord swiata na dystansie 200 m Najpierw w eliminacjach osiągnął 20,67 by w finale wygrac wynikiem 20,57! Pietro Menea, były rekordzista swiata na tym dystansie ma juz najlepsze lata w sprincie za sobą i zaledwie 18-letni Luebke będzie chyba jedynym Europejczykiemw finale 200 m Ale za to jego walka z Amerykanami zapowiada się pasjonująco

FORMUŁA JEDEN

W poprzednim numerze przedstawilismy nowe założenia techniczne, obowiązujące w F1 oraz krotki przebieg ubiegłorocznych mistrzostw swiata

W dzisiejszym numerze przedstawiamy koncową tabelę MS F1 oraz kilka danych statystycznych W 34 Mistrzostwach Swiata Formuły 1 udział wzięło 35 kierowcow 20 zostało sklasyfikowanych, 13 nie udało się zdobyc punktow Są to J-P Jarier, R Guerrero, R Boesel, C Serra, C Fabi, M Winkelhock, E Salazar, A Jones, PC Ghinzani, T Boutsen, S Johansson, K Achenson, J Palmer Dwoch kierowcow nie zakwalifikowało się do wyscigów J L Schlesser i J Villeneuve

Najlepsze okrążenie Brabham 5 (Piquet 4, Patrese 1,) Ferari 3 (Arnoux 2, Tambay 1), Renault 3 (Prost), McLaren 2 (Lauda, Watson), Lotus 1 (Mansell), Alfa Romeo 1 (De Cesaris)

	GP Brazylii	GP USA	GP Francji	GP San Marino	GP Monaco	GP Belgii	GP USA	GP Kanady	GP W Brytanii	GP Niemiec	GP Austrii	GP Holandii	GP Włoch	GP Europy	GP RPA	Punktacja
1 Nelson PIQUET (BR)	9	—	6	—	6	3	3	—	6	—	4	—	9	9	4	59
2. Alain PROST (F)	—	—	9	6	4	9	—	3	9	3	9	—	—	6	—	57
3 Rene ARNOUX (F)	—	4	—	4	—	—	—	9	2	9	6	9	6	—	—	49
4 Patrick TAMBAY (F)	2	—	3	9	3	6	—	4	4	—	—	6	3	—	—	40
5. Keke ROSBERG (SF)	—	—	2	3	9	2	6	3	—	—	—	—	—	—	3	27
6 John Watson (GB)	—	9	—	2	—	—	4	1	—	3	—	4	—	—	—	22
7 Eddie CHEEVER (USA)	—	—	4	—	4	—	6	—	—	3	—	4	—	1		22
8 Andrea DE CESARIS (I)	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	3	6		15
9 Riccardo PATRESE (I)	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	9		13
10 Niki LAUDA (A)	4	6	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	12
11 Jacques LAFFITE (F)	3	3	1	—	1	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	11
12 Michele ALBORETO (I)	—	—	—	—	—	—	9	—	—	—	—	1	—	—	—	10
13 Nigel MANSELI (GB)	—	—	—	—	—	1	—	3	—	2	—	—	4	—		10
14 Derek WARWICK (GB)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	2	3		9
15 Marc SURER (CH)	1	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
16 Mauro BALDI (I)	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2	—	—	—		3
17 Elio DE ANGELIS (I)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—		2
Danny SULLIVAN (USA)	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		2
19 Bruno GIACOMELLI (I)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—		1
Johnny CECOTTO (VEN)	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		1

***

Sztutgart Kolejnym rekordzistą swiata na tym samym mityngu został skoczek zachodnioniemiecki Carlos Traenhardt podnosząc poprzeczkę na wysokosc 2,37 m! i bijąc tym samym jeszcze "ciepły" rekord Igora Paklina

***

Geteborg Sowieccy łyzwiarze szybcy doczekali się wreszcie mistrzostwa swiata Ich 22-letnie zmagania w łyzwiarskim wieloboju uwienczone zostały wreszcie powodzeniem Oleg Bozew wygrywając bieg na 1500 m i finiszując na 8 pozycji na 10 km zapewnił sobie mistrzostwo swiata w wieloboju W biegu na 500 m Bozew był piąty, a na 5 km - osmy

Drugie miejsce zajął Andreas Ehrig (NRD), a trzecie Holender Van der Duim - ktory prowadził od pierwszej az do przedostatniej konkurencji, ale bardzo słabo pobiegł na 10 km i w rezultacie zdobył brązowy medal

Wielu czołowych łyzwiarzy nie startowało w tych mistrzostwach odpoczywając jeszcze po Olimpiadzie Między innymi Kanadyjczyk Gaetan Boucher, dwukrotny złoty medalista z Sarajewa wybrał zacisze ogniska domowego i w Geteborgu nie startował

***

Engelberg W Szwajcarii odbyły się druzynowe mistrzostwa swiata w skokach narciarskich Tytuł mistrzowski zdobył zespoł Finlandii (618,3 metra) pod przewodnictwem Mattii Nykaenena i Jari Puikkonena
Drugie miejsce zajęła druzyna NRD - 572,2 m, a trzecie Czechosłowacja 564,1 m

Puchar Davisa

Wszystko wskazuje na to, ze jeszcze przed rozpoczęciem tegorocznej edycji Pucharu Davisa został wyłoniony zdobywca tego druzynowego dorocznego turnieju Otoz Amerykanom udało się przekonac Jimmy Connorsa, zeby dołączył do druzyny daviscupowej, w ktorej nie grał przez osiem lat i w ten sposob mają zdecydowanie najsilniejszy zespoł tenisowy swiata McEnroe i Connors to para singlistów, z ktorymi o rownorzędnej walce marzyc mogą jedynie Ivan Lendl i Mats Willander, ale oni nie grają w jednej druzynie daviscupowej A Amerykanie mają jeszcze parę deblową - McEnroe-Fleming, parę ktora przez wiele lat była bezdyskusyjnie najlepszą w swiecie

W ostatni weekend rozegrano pierwszą rundę Pucharu
A oto wyniki

USA - Rumunia - 5 0
Connors - Nastase 6 4, 6 4
McEnroe-Sagarceanu 2 6,6 2,6 2
McEnroe, Fleming -
Nastase, Sagarceanu 6 3, 6 4
Connors - Segarceanu 6 2,6 3,6 4
McEnroe - Nastase 6 2 6 4, 6 2

Argentyna - RFN 4 1
Vilas - Westphal 3 6, 4 6
Clerk - Beutel 6 3, 6 4

Czechosłowacja - Dania 5 0

Szwecja - Ekwador 4 1
Jarryd - Gomez 1 6, 6 2, 6 8,
6 3, 3 6
Willander - Ycaza 6 3, 6 2, 6 1
Nystrom - Ycaza 6 2, 6 0, 6 3

Włochy - Anglia 3 2

Paragwaj - Nowa Zelandia 3 2

Australia Jugosławia 5 0

OGŁOSZENIA OGŁOSZENIA

KOMIS
SELLING -
ON CONSIGNMENT
305 Roncesvalles Ave Toronto
Ont M6R 2M6
TEL 531-8872
Polecamy
odwiedzic nasz "KOMIS ' wielobranzowy Przyjmujemy rzeczy do sprzeda zy i sprzedajemy po cenach przystępnych dla kazdego
Potrzebujesz pieniędzy na nowe ubranie lub zmienic wygląd Twojego mieszkania? "KOMIS idzie Ci z pomocą Na pewno posiadasz nowe lub mało uzywane rzeczy z którymi nie wiesz co zrobic Przynies do "KOMISU" Masz odziez damską, męską, dziecięcą, suknie slubne i balowe, obuwie, futra wyroby jubilerskie, kryształy, porcelanę, dywany, firany, wartosciowe obrazy, ręczne wyroby my Ci sprzedamy
WSTĄP DO "*KOMISU*"
A PRZEKONASZ SIĘ

INCOME TAX

ANDRZEJ SIKORSKI Tanio i dokładnie wypełnia zeznania podatkowe Bezpłatne porady, odbiór z twego domu
TEL 266 4767
72-79

INCOME TAX
JAN PERZ, M Econ
Biuro Go West' Realty Ltd
2273 Dundas St W
Godz 10 30-20 00 TEL 534-3512
73-77

Praca

"MUZYK JAZZOWO ROZRYWKOWY o wieloletnim stazu pracy w liczących się polskich zespołach (specjalnosc perkusja) poszukuje miejsca w profesjonalnym zespole muzycznym bądz nawiąze kontakty w celu zorganizowania zespołu muzycznego Zgłoszenia listowe w tym ewentualne propozycje pracy w charakterze perkusty, bądz zgłoszenia chętnych instrumentalistów do wspolpracy w zespole muzycznym proszę przesłac na adres
200 Jameson Ave #704, TORONTO - dla WALDEMARA SIDOROWICZA

Dyplomowana nauczycielka przedszkolna zaopiekuje się dzieckiem powyzej 2 lat u siebie w domu Mississauga - Meadowvale
Tel 821 9009

PRZESZŁO $ 20 NA GODZINĘ
zarabia wykwalifikowany spawacz
SWIADECTWO SPAWACZA W 5 TYGODNI
mozna uzyskac w
INSTITUTE OF TECHNICAL TRADES
który szkoli specjalistów juz 25 lat z górą
● nowoczesne urządzenia ● rysunek techniczny ● kursy dzienne, wieczorowe, sobotnie i na zmiany ● dokogne opłaty tygodniowe
734 Kipling Ave , Toronto
TEL 255 2369
po godzinach TEL 247 5008
Informacji udzielają MARK NIEWIADOMSKI lub ANDRZEJ MAJ 71 82

POSZUKUJĘ PRACY Prosic Jana
TEL 244-8029

POTRZEBNY MODEL MAKER
modelarz ze znajomoscią wykonywania modeli architektonicznych i urbanistycznych
TEL 284 - 5238, po 8 p m Toronto

POTRZEBNA PANI do opieki nad dwojką, spokojnych dzieci
Mozliwosc zamieszkania, lub dochodząca
ETOBICOKE, TEL 233-3690

POTRZEBNA opiekunka do rocznej dziewczynki ETOBICOKE
TEL 621 0795

ALFA METALCRAFT CORPORATION niemiecka firma zatrudni kobiety lub męzczyzn na part time i full time Samochod niezbędny
Wymagana minimalna znajomosc angielskiego
Dzwonic do Krzysztofa poniedziałek, piątek 10-11 30 przed południem
TFI 746 1611 746 1612

Dr V T , BLOK
GŁOWCZYNSKA, M A ,O D
Optometrysta - Okulista
Badanie oczu, okulary, contact lenses,
2391 - A Bloor St W *(Jane Subway)*
Tel 766 - 5580
Codziennie
z wyjątkiem wtorków

DENTURE THERAPY CLINIC
Jan M Wisniewski D T
Pierwsza Polska Protezownia Dentystyczna
2337 Dundas St W Toronto Ont
(Bloor Dundas Square Bldg)
TEL (416) 533 8811 M6P 1W7

Nowy Gabinet Lekarski otworzyła młoda, polonijna lekarka, Dr MARY DONNA PIETRASZEK w budynku Jane-Bloor Centre, 2 Jane St suite 203 Tel 763-5956
Poprzednio pracowała w St.Joseph's Health Centre

jolanta interiors
— POLSKA FIRMA
SPECJALIZUJĄCA SIĘ W ARCHITEKTURZE WNĘTRZ UDZIELI CI PRADY JAK URZĄDZIĆ GUSTOWNIE I WYGODNIE TWOJE MIESZKANIE LUB DOM
POSIADAMY BOGATY WYBOR TOWAROW IMPORTOWANYCH
Szeroki asortyment prezentów na każdą okazję
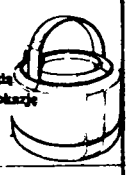
2368 Bloor Str W ,Toronto, Ont M6S 1P5 tel 762-9638

Malowanie z zewnątrz i wewnątrz domów, biur, pomieszczeń przemysłowych i handlowych, cyklinowanie podłóg, oraz wszelkie prace stolarskie i remonty Tanio i fachowo
Tel TORONTO, 530-1246
rano do 8.30 i po 9 wieczór

JUNAK STUDIO
wykonujemy
zdjęcia paszportowe 5-minutowe kolorowe portrety wesela oraz wszelkie prace fotograficzne
kopiowanie i odnawianie starych zdjęc
Telefonowac 533-2056
Wł L i J Marczewscy
165 Roncesvalles Ave Toronto, (naprzeciw kosciola sw Kazimierza

POLSKA KSIĘGARNIA WYSYŁKOWA
posiada słowniki francuskie, angielskie, techniczne i inne, książki do nauki języków, kulinarne, młodzieżowe, bajki, religijne, karty swiąteczne
MONTREAL P Q
Postal Box - 647
N D G H4A 3RI Canada
Tel (514) 489-0396

COPERNICUS MEAT PROD
79 Roncesvalles Ave
Tel 536-4054
Posiadamy swieze mięso wykrojone na zyczenie Szynki, boczki, balerony, kiełbasy na sposób polski oraz wiele innych wędlin i delikatesów - ogórki kiszone, kapustę z beczki, śledzie pierogi
T S PAKULSKI

DENTYSTYCZNE PROTEZY
G RYTWIŃSKI D T
z 25-letnim doswiadczeniem
404 A Roncesvalles Ave ,
Toronto
(obok kina Revue)
Tel 531-8545

DIVORCE AID
K BEŁDOWSKI
Rozwód $155
226 Queen St W suite 200
Toronto, Ont M5V JZ6
tel. (416) 598-1127

M-C DAIRY Co Ltd PRODUCTS
Dostarczamy wszystkie znane produkty mleczne do kazdego sklepu w Toronto, Wyrabiamy kwasną smietanę Yogourt, huslankę, sery białe i topione
Żądajcie naszych wyrobow w swoich sklepach
Godziny otwarcia 7 00 do 4 00
212 Mavety St TEL 766-6711

KARL'S BUTCHER & GROCERY
Właściciel Karol Jarząbek
Posiadamy na składzie zawsze swieze mięsa wędliny własnego wyrobu smaczne i swieze oraz importowane z Polski i Europy artykuły spozywcze
105 Roncesvalle Ave, Toronto,
TEL 531 1622

ONTARIO
MEAT PRODUCTS LTD
783 Queen St W TEL 364-7720
157 Roncesvalles Av TEL 535-4648
swieże mięso wędliny wędzone domowe delikatesy

Bayer's Delicatessen
2988 Dundas St West
(Skrzyzowanie Dundas i Pacific)
Domowe wyroby smaczne dania
pierogi gołąbki, flaczki nalesniki sałatki i inne europejskie **na miejscu i na wynos**
Specjalizujemy się w przygotowywaniu wszelkich uroczystosci
Otwarte 6 dni w tygodniu, od poniedziałku do soboty, od godz 9 do 6
TEI 767 2018

ANNA'S TAILORING
KOŻUCHY I ODZIEŻ SKORZANA
Damskie kostiumy suknie, płaszcze zimowe wykonujemy na miarę według projektow własnych lub zleconych
REPERACJE (wymiana podszewek)
POSIADAMY FUTRA Ceny bardzo atrakcyjne **87 Roncesvalles Ave**
TORONTO, tel 532 4060

Batory Bake Shop & Delicatessen
Własnego wypieku ciasta, torty na wesela i inne okazje
Dostawa na zyczenie
● Doskonałe lody
385 Jane Str Tel 767 5871
191 Roncesvalles Ave Tel 533 7802

THE FUTURE BAKERY
NAJLEPSZY W MIESCIE SWIEZY CHLEB
Dostarczamy do sklepow i domow
739 Queen St W - Toronto, Ont TEL 368 - 4235

TAX tronix
oddział Home Income Tax **TEL 769 - 4558**
2290 BLOOR W (przy Durie) TORONTO
W tym roku dzięki zastosowaniu komputera IBM wypełniamy formularze podatkowe jeszcze DOKŁADNIEJ, TANIEJ LEPIEJ
● personalne porady ● ceny nie do pobicia ● błyskawiczna obsługa ● wyjezdzamy do klienta na żądanie
Zapraszamy do obejrzenia naszego biura i urządzeń **J i Z SULIMIERSKI**
20% UI GI dla Czytelnikow ECHA TYGODNIA

ASTRA MEAT PRODUCTS
służy Klientom ponad 25 lat
POSIADA duzy wybor wspaniałych, zawsze swiezych wędlin smaczną polską kiełbasę oraz wiele importowanych artykułow spozywczych
WŁADYSŁAW RĘBACZ zapewnia Panstwu miłą i uprzejmą obsługę
2238 BLOOR STR W TORONTO
TEL 763 1093

HAMILTON Zespoł Muzyczny *TRANSFER* oczekuje propozycji Repertuar dla młodej i starszej generacji, na wszystkie okazje
TEL Hamilton 547 3098 Sławek
68 71

BIKOL CONSTRUCTION
Instalacja i wymiana okien drzwi, aluminowy siding ' dachy, budowa garazy Praca wykonywania przez ekspertow i z gwarancją
Wycena bezpłatna
Proszę kontaktowac się z Zuzanną
TEL 251 4466

Metro licencja B-3229

Nowa firma ubezpieczeniowa
AUTA DOMY SKLEPY
HUMBERVIEW INSURANCE
STEFAN BORYS
337 Roncesvalles Ave -Toronto Ont
TEL 531 4647
Nowe auto ubezpieczone na $500 000 w dwie strony $100 Collision $50 Comp **TYLKO $395 ROCZNIE**
Zadzwon a powiemy Ci czy się kwalifikujesz do zniżki

Dom i wyposazenie domu do $120 000 - TYLKO $182 ROCZNIE
69-81

The Dancing Spoon
RESTAURANT AND DINING ROOM
L L B O
L Z SLUSARCZYK
TEL 531 - 3660
353 Roncesvalles Ave
TEL 766-1581
● wesela ● bankiety ● przyjęcia ● konferencje
Europejskie i kanadyjskie dania po niskich cenach

SOLID AUTOREPAIR
wszelkiego rodzaju naprawy samochodowe dozywotnią gwarancja na zainstalowane hamulce oraz tłumiki (mufflers)
201 Schell Avenue Toronto
(koło Caledonia i Shell 2 blok na polnoc od Eglington)
Tel 787 2702
WŁADYSŁAW DAKOWICZ

ADAMS CARPET CLEANING SERVICE
Oferuje czyszczenie dywanow i tapicerki meblowej najnowszą metodą "Steam-Brush Praca fachowa Gwarantowana Ceny konkurencyjne TEL 537 5089 całą dobę 67 78

Największe Polskie Biuro Podrozy
HIGH PARK TRAVEL CENTRE LTD
Właściciel JERZY ŁUCKI
1592 Bloor St West Toronto, Ont M6P 1A4
Tel 533-9496 533-9497, 533-8417 533-8235
Podroze indywidualne i grupowe
Sprowadzanie krewnych
PKO
Indywidualne oraz charterowe
Katalogi wysyłamy na żądanie
Specjalne wycieczki na Bahamas, Barbados, Florydę i do Meksyku

ADWOKAT, NOTARIUSZ
RICHARDE KULIS
B A , B Ed M A , LL B
uprzejmie zawiadamia ze biuro czynne jest codziennie od 9 rano i wieczorami po porozumieniu telefonicznym
2991A Bloor Street West Toronto
(przy Royal York Road obok Credit Union) **TEL 231 0327**

HOMETARIO REAL ESTATE LTD. & insurance brokers ltd
● KUPNO I SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI WSZELKIEGO RODZAJU
● UBEZPIECZENIA NA SAMOCHODY — OD OGNIA — KRADZIEŻY I INNE
171 RONCESVALLES AVE.
Tel 531-3506

POLISH CONSULTING BUREAU
618 Queen Street West
Toronto, Ont M6J 1E4
Tel (416) 864-1182
od 2 do 6 po poł.
Udzielanie porad i pomocy we wszelkich sprawach oraz załatwianie ich na terenie Polski, m in małżeńskich (małżeństwa przez pełnomocnika) rodzinnych, majątkowych kupna i sprzedazy nieruchomości i mieszkań spadkowych **PONADTO odwołania od odmowy paszportów** sprowadzanie krewnych pisma do polskich urzędow i sądow (także w sprawach rozwodowych w Polsce), pełnomocnictwa do Polski.
Długoletnia praktyka adwokacka w Polsce.

INSURANCE
AUTO ● HOME ● BUSINESS
FOR LOWER RATES
COMPARE BEFORE YOU BUY OR RENEW
CALL Victor W Krupowicz
Westown Real Estate & Insurance Ltd
268 Roncesvalles - 533-8573

WF
WAWROW FOODS
POLSKIE DANIA
przygotowujemy przyjęcia na wszystkie okazje
sprzedajemy pierogi, gołąbki, barszcz, patyczki, itp
po cenach hurtowych
570 Annette St , TORONTO,
TEL 767 - 7323

PROVIDENT REALTY LTD.
656-0011
695 St Clair Ave West
BOŻENA KASPROWICZ
pomoze w kupnie i sprzedazy domu lub nieruchomosci

EMPRESS TRAVEL AGENCY Ltd
PRZELOTY DO POLSKI WYCIECZKI niskie ceny
empress travel agency ltd PRZEDSTAWICIEL PKO
Właścicielka RENATA OKOŁO KUŁAK
CZARTERY DO POLSKI 1984
Bezposrednie połączenia Toronto Warszawa Toronto Polskimi Liniami Lotniczymi LOT
SPECJALNY CZARTER NA WIELKANOC TYLKO $ 775
Odlot 19 kwietnia powrot 12 26 maja 9 30 czerwca i 2 lipca
po szczegołowe informacje prosimy dzwonic **TEL 536-3554**
181 Roncesvalles Ave Toronto M6R 2L5 (naprzeciw ko Credit Union)
TEI (416) 536 3554 536 6991